

1000329811346

ikt. szám: FPH061 /1529 - 13 /2026

tárgy: Tájékoztató a nyári hőséghelyzet kezelésére
való fővárosi felkészülésről

Előterjesztés

a Klímavédelmi, Közlekedési és Városfejlesztési Bizottság részére

Tisztelt Bizottság!

Jelen tájékoztató bemutatja:

- azon intézkedéseket, amelyeket a Budapest Főváros Önkormányzata (a továbbiakban: **Fővárosi Önkormányzat**) az elmúlt években megtett a klímaváltozásból adódó, lakosságot és a közszolgáltatásokat érintő kihívások és terhek mérséklésére;
- a Budapest-családhoz tartozó szervezetek hőségre való felkészültségi állapotát és tervezett intézkedéseit, továbbá
- a Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatala (a továbbiakban: **Főpolgármesteri Hivatal**) szerepét a feladatellátást elősegítő koordinációs folyamatokban.

I. ELŐZMÉNYEK

A Fővárosi Önkormányzat a klímaváltozással összefüggésben számos tevékenységet folytat mind a kibocsátás csökkentés (mitigáció), mind az alkalmazkodóképesség (adaptáció) és az ellenállóképesség (reziliencia) növelése, mind az időjárási szélsőségek által okozott veszélyhelyzetek kezelése érdekében. Jelen tájékoztató célja a hőségriasztásokkal kapcsolatos intézkedések (beleértve a fővárosi tulajdonú társaságok intézkedéseit) és kapcsolódó projektek rövid ismertetése, mindezek előtt azonban fontos tisztázni a hőségriasztások jogszabályi háttérét.

A hőségriasztás jogszabályi rendszerét az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény szabályozza, mely alapján a hőségriasztás országos rendszerét a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ (a továbbiakban: **NNGYK**) működteti és a hőségriasztást az országos tisztifőorvos rendeli el. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény alábbi szakasza a feladatot fogalmazta meg, 2015. január 1-jei hatályba lépéssel a következőképp:

"45. § (1) A környezet- és település-egészségügy feladata a környezet egészségkárosító hatásainak vizsgálata és a megelőzés lehetőségeinek feltárása.

c) ki kell dolgozni a lakosság egészségére ártalmas szintet elérő hő- vagy hideghullámok, vagy napsugárzás fennállása idején bevezetendő klíma-egészségügyi intézkedéseket, valamint országos hőségriasztási rendszert kell működtetni."

Ugyanezen törvény rendelkező szakaszában került meghatározásra, hogy ennek a feladatnak ki a kötelezettje 2015. január 1-től.

"247. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy

x) az egészségre ártalmas szintet elérő hő- és hideghullámok, napsugárzás idején szükséges tájékoztatási és riasztási szintet, az egészségre ártalmas szintet elérő hő- és hideghullámok esetén bevezetendő intézkedések körét és tartalmát, továbbá az országos szintű hőségriasztásra vonatkozó részletes szabályokat [...] rendeletben megállapítsa."

Ez a kormányrendelet azonban azóta sem került kihirdetésre.

A hőségriasztás fokozatai a következők szerint kerülnek megállapításra:

- 1. fok, figyelmeztető jelzés: 25 °C, vagy azt meghaladó napi középhőmérséklet esetén;
- 2. fok, hőségriasztás: a meteorológiai előrejelzés szerint a középhőmérséklet várhatóan legalább három egymást követő napon eléri, vagy meghaladja a 25 °C-ot;
- 3. fok, hőségiriadó – a meteorológiai előrejelzés szerint a középhőmérséklet várhatóan legalább három egymást követő napon eléri, vagy meghaladja a 27 °C-ot.

Fentiekre tekintettel **a hőségriasztás rendszerében az önkormányzatoknak, így a Fővárosi Önkormányzatnak is erősen korlátozott szerepe van.** Azonban mivel Budapest területén belül már a riasztás kiadásán kívüli időszakokban is alakulhatnak ki olyan lokális területek, ahol a riasztási fokozatokhoz kapcsolódó hőmérsékleti tartományokat eléri a kritikus hőmérséklet, így különösen fontos ennek a problémának a kezelése, melyet az önkormányzat két oldalról közelít meg: a közterületi és egyéb fejlesztések, kapcsolódó szabályzatok és stratégiák kialakítása és véleményezése során a klímaadaptációs szempontokat is vizsgálja, alkalmazza, illetve a hőségriasztás idejére külön intézkedéseket fogantatosít.

II. A KLÍMAVÉSZHELYZET KIHIRDETÉSE

Az IPCC legutolsó (2023.03.20.) jelentése szerint **a globális felmelegedés mértéke** 2011-2020 között +1,1 °C az iparosodás előtti szinthez képest. A jelentés szerint a 1,5 °C-os globális felmelegedési küszöböt szinte minden kibocsátási forgatókönyv esetén várhatóan elérjük vagy meghaladjuk a 2030-as évek elején, azonban ez az érték **jóval 2 °C fölé is emelkedhet, ami érzékelhetően növeli a szélsőséges időjárási események gyakoriságát és intenzitását.**

Az éghajlatváltozás hatásai az elmúlt években egyre markánsabban jelentkeznek Magyarországon is, különösen a nagyvárosi térségekben. A nyári hőhullámok gyakorisága, időtartama és intenzitása növekszik, miközben a tartósan magas nappali hőmérsékleteket egyre gyakrabban kísérik a megfelelő éjszakai lehűlést

sem biztosító úgynevezett trópusi éjszakák. A sűrűn beépített városi környezetben a hőterhelést tovább fokozza a városi hőszigetelés: az épületek, burkolt felületek és közlekedési infrastruktúrák jelentős mennyiségű hőt nyelnek el és tárolnak, amelyet lassan adnak le környezetüknek. Mindez fokozott egészségügyi kockázatot jelent a lakosság számára, növeli a közszolgáltatásokra nehezedő terhelést, és kihívások elé állítja a városi infrastruktúra üzemeltetését is.

Felismerve, hogy az éghajlatváltozás sürgető lépéseket követel a város életében, a Fővárosi Önkormányzat 943/2019.(11.05.) Főv. Kgy. határozattal kihirdette a klímavész helyzetet és további határozatokkal [945/2019.(11.05.), 948/2019.(11.05.), 949/2019.(11.05.) Főv. Kgy. határozatok] biztosította, hogy az éghajlatváltozás elleni fellépés szempontjai elsőbbséget élvezzenek a döntési folyamatokban, illetve az éghajlatváltozás hatásaira is figyelemmel felülvizsgálatra kerüljenek a rendkívüli időjárási helyzetek esetére irányadó intézkedési tervek, továbbá, hogy elkészüljön egy olyan intézkedési terv, amely biztosítja, hogy a Fővárosi Önkormányzat, annak intézményei és a tulajdonában álló gazdasági társaságok működése észszerű időn belül karbonsemlegessé, majd ezt követően teljes egészében zöldenergián alapulóvá váljanak.

III. FŐVÁROSI ÖNKORMÁNYZAT STRATÉGIÁI, ELKÖTELEZŐDÉSEI

1. Fenntartható Energia- és Klíma Akcióterv

A 950/2019.(11.05.) Főv. Kgy. határozat végrehajtásaként (a 2018-ban elkészült Budapest Klímastratégiája dokumentumra épülve, azt kibővítve és aktualizálva) 2021-re a Fővárosi Önkormányzat elkészítette a 638/2021.(03.31.) Főv. Kgy. határozattal elfogadott **Fenntartható Energia- és Klíma Akciótervét** (a továbbiakban: **SECAP vagy Akcióterv**), és 2022-ben benyújtotta a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségének. A Fővárosi Önkormányzat az Akciótervben kötelezettséget vállalt arra, hogy **2030-ra 40%-kal csökkenti a CO² kibocsátást** a 2015-ös bázisévhez képest.

A SECAP 2024-ben felülvizsgálatra került, jelenleg az alábbi **önálló akcióterületeket** tartalmazza az Adaptáció és felkészülés témakörében:

- Aá0 - Klímamodell és ehhez kapcsolódó részletes sérülékenység vizsgálat;
- Aá-4 Adaptív csapadékvíz-gazdálkodás;
- Aá-2 Hőszigetelés mérséklése az épített környezetben;
- Aá-5 A szélsőséges időjárási eseményekre, az éghajlatváltozás egészségügyi hatásaira való felkészülés;
- Aá-6 Természeti és táji értékek sérülékenységének csökkentése.

2. 100 Klímasemleges és Okos Város Küldetés

A SECAP célkitűzéseinek támogatása és a klímasemlegességre való átállás felgyorsítása érdekében a Fővárosi Önkormányzat 2022. január 31. napján beadott kérelme nyomán csatlakozott az Európai Bizottság **100 Klímasemleges és Okos Város Küldetéséhez** (a továbbiakban: **Küldetés**).

A Küldetés keretében 2024-ben elkészült a **Klímazerződés (Climate City Contract)**, mely lefekteti Budapest 2030-ig történő klímasemlegesség átmenetének alapjait. Továbbá Budapest másfélmillió eurós támogatást nyert a Klímasemleges és intelligens városok küldetés (EU Mission) keretében kiírt pályázaton. Budapestet

25 európai várossal együtt válogatták be a **NetZeroCities Pilot Cities** programba többek között Amszterdammal, Barcelonával és Rómával együtt.

A Fővárosi Közgyűlés 2024. áprilisában megalapította a **Budapesti Klímaügynökséget**, mely a lakossági energiahatékonysági beruházás támogatását a BKM Budapesti Közművek Nonprofit Zrt. (a továbbiakban: **BKM**) szervezetén belül valósítja meg. A Klímaügynökség feladata, hogy szakmai partnereivel olyan innovatív megoldásokat dolgozzon ki, amelyek elősegítik a hatékony lakóépület felújítást és fűtési rendszerek korszerűsítést, segítve a lakosságot az energiatakarékos és környezetbarát megoldások megvalósításában.

3. „Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz” küldetés

2025 februárjában a Fővárosi Közgyűlés jóváhagyásával Budapest csatlakozott az Európai Bizottság **Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz** (EU Mission on Adaptation to Climate Change) küldetéséhez, mely értékes kapcsolatokat és együttműködési lehetőségeket jelenthet más európai városokkal és régiókkal.

4. Budapest Környezeti Állapotértékelése

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény alapján Budapest Főváros Önkormányzata minden évben elkészíti **Budapest Környezeti Állapotértékelését**.

Budapest Környezeti Állapotértékelése 2025 dokumentum I. 5 fejezete tárgyalja a **klimatikus viszonyokat**, melyből az alábbiakat szeretnénk kiemelni:

*„Budapest éghajlati viszonyainak alakulásában is egyértelműen megjelenik a globális klímaváltozás. **1901 és 2024 közötti időszakban mintegy 1,72 °C-os emelkedés mutatható ki Budapest évi középhőmérsékletének alakulásában.***

*Az átlagértékek emelkedése mellett legalább annyira fontos a szélsőséges időjárási események gyakoriságának alakulása. A HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt. éghajlati adatbázisában végzett elemzések szerint **a nyári középhőmérséklet emelkedett a legnagyobb mértékben a múlt század eleje óta, ami a hőség hullámok sűrűbb előfordulásában is tükröződik; ezek gyakorisága az utóbbi 25 évben jelentősen nőtt.***

*A klimatikus jelenségek közül kiemelendő **a nagymértékű városi hőszigetelés.** 2020-ban az évi átlagos felszínhőmérséklet-alapú hősziget-intenzitási érték, mely a városi és a városkörnyéki átlaghőmérséklet különbsége, délelőtt 1,13 °C, este 1,74 °C volt. A júniusi átlagos felszínhőmérséklet-alapú hősziget-intenzitási érték kiemelkedő: délelőtt 3,20 °C volt. **A nyári időszakban a hősziget kiterjedése és intenzitása is jelentős: a főváros pesti oldalának meghatározó részén 3-7 °C-kal magasabb az átlaghőmérséklet, mint a városkörnyéki területeken.***

5. Budapest csapadékvíz-gazdálkodási stratégiája

A Fővárosi Közgyűlés 156/2026.(02.25.) határozatával fogadta el Budapest csapadékvíz-gazdálkodási stratégiáját, mely nem csak csapadékvíz-gazdálkodási, hanem egyúttal klímaadaptációs törekvéseket is megfogalmaz. A csapadékvizek helyben tartása zöld- és kékinfrastruktúra („szivacs város”) eszközökkel amellet, hogy hozzájárul ahhoz, hogy a víz körforgása a városi környezetben minél inkább közelítsen a

természetes vízkörforgáshoz számos egyéb pozitív hatás is elérhető, így például a talajvízszint utánpótlásának elősegítése, hőszigetelés csökkentése, valamint a biodiverzitás növelése.

6. Budapest Főváros Önkormányzata intézkedései, kapcsolódó projektek

A Fővárosi Önkormányzat – tekintettel arra is, hogy a klímavédelmi feladatokra jelenleg nincs folyamatosan biztosított finanszírozási háttér – évről-évre keresi azokat az európai uniós pályázati lehetőségeket, melyek forrást biztosítanak ahhoz, hogy a fenti fejezetben hivatkozott dokumentumok célkitűzéseire kapcsolódó feladatok megvalósíthatók legyenek.

7. LIFE in Runoff „Városi eső” projekt

Budapest Főváros XII. Kerület Hegyvidéki Önkormányzata által vezetett konzorciumban a Fővárosi Önkormányzat partnerként nyert európai uniós támogatást a LIFE in Runoff – Városi Eső projekt, melyben **éghajlati modellezés készült Budapest vonatkozásában 2030-2050 és 2050-2070 távlati időszakokra**, közepes emisszió forgatókönyv (RCP4.5) figyelembevételével, 15 regionális klímamodell párosításával. A modellezés adatai kerültek feldolgozásra Budapest Környezeti Állapotértékelése 2025 dokumentumban is, illetve ezzel a Főváros teljesítette a SECAP A4-0 feladatát.

A projekt tette lehetővé a fentebb említett **csapadékvíz-gazdálkodási stratégia elkészítését**, melyhez kapcsolódóan készült el **két újabb kötete az ún. zöldinfrastruktúra füzetek sorozatnak**: „Szivacs város - Csapadékvíz visszatartása városi környezetben” és a „Zöldtetők” témakörében. Meg kell említeni, hogy ezek a kötetek olyan megoldásokat mutatnak be, melyek hozzájárulnak a hőszigetelés elleni küzdelemhez is, hiszen a zöldfelületek létrehozásával részben párologtatással, részben árnyékolással nagyban hozzájárulunk a lokális hőmérséklet csökkenéséhez, a jobb hőérzet kialakulásához.

A projekt keretében elkészült **Budapest klímásérülékenység-vizsgálata**, amely figyelembe veszi az adott éghajlati tényezővel szembeni érzékenységet, valamint a potenciális hatással szembeni alkalmazkodó képességet. A vizsgálatok eredményei GIS-alapon jelenítik meg többek között **a lakosság és közparkok hőhullámokkal szembeni sérülékenységét**, melyek hasznosak lehetnek a hőszigetelés és a hőhullámok, mint veszélyhelyzet kezelésében. Az elkészült vizsgálat eredményei beépültek a Csapadékvíz-gazdálkodási Stratégiába.

8. SPARC Budapest projekt, JUST4CARE projekt

A projektben elkészült a Climate-KIC által vezetett nemzetközi konzorcium részéről meghatározott struktúra szerinti **reziliencia helyzetelemzés, melynek középpontjában a szélsőséges időjárási eseményekkel kapcsolatos körülmények kerültek vizsgálatra**. Szintén meghatározott struktúra szerint elkészült a megalapozó dokumentumként szolgáló reziliencia stratégiai dokumentum, mely cselekvési és beruházási tervrészt is tartalmaz, a **fővárosi tulajdonú társaságok tevékenységére is építve**.

A **JUST4CARE** projektben a Fővárosi Önkormányzat mellett a VIII. kerületi önkormányzat vesz részt. A projekt célja a klímahatások szempontjából sérülékeny társadalmi csoportok alkalmazkodásának elősegítése. A projekt keretében a VIII. kerületben részletes mérések, elemzések mellett sérülékeny csoportok bevonásával

kerül kialakításra egy hőszigetelés szempontjából érzékeny területen mintaprojekt, mely hatásainak monitoringja is megtörténik a projekt időtartama alatt.

9. Ivókút-telepítések

Budapest területén számos ivókutat üzemeltet a Fővárosi Vízművek Zrt., a BKM FŐKERT Divíziója, a BKV Zrt., illetve a kerületek, jelenleg **majd 2000 ivókút és közkút üzemel a városban**. Az ivókutak aktuális számának adatbázisát évente frissítésre került és az alapján a **BudapestGO alkalmazásban és a Hűsítő Budapest aloldalon**¹ közzé tett **térképek is frissülnek**. Legutóbb a Fővárosi Önkormányzat részéről a „Több ivókutat a városba” közösségi költségvetés ötlet alapján került megvalósításra 25 db ivókút. Az ivókutak telepítési helyszíne az elérhetőség (300m-en belül van-e elérhető kút), gyalogos és kerékpáros forgalom, felszínhőtérképek, hálózati csatlakozási lehetőségek, elfolyó víz kezelése, zöldfelületek érintettsége, burkolatbontási tilalmak és forgalomtechnikai szempontok alapján kerül kiválasztásra. Nyári időszakban 2 db vízostó jármű igénylésére, illetve tűzcsapra szerelhető vízostó pontok kihelyezésére is van lehetőség FV Zrt. bevonásával az ivóvíz elérhetőségének biztosítására.

10. Közterületi árnyékolók

A **Hűsítő Budapest programok** keretében nagy felszínhőmérsékletű és forgalmas helyszíneken (pl. Blaha Lujza tér, Móricz Zsigmond körtér, Baross tér) hozott létre a Fővárosi Önkormányzat mobil árnyékolókat, **„hűsítő-szigeteket”** a nyári időszakban. Ezzel összekötve szemléletformáló nyereményjátékok indultak. Tekintettel arra, hogy ezen megoldásokat ideiglenesen kerültek alkalmazásra és a mesterséges árnyékolással kapcsolatosan városképi szempontból kifogás merült fel, tervben van a közterületi árnyékolókra vonatkozó útmutató készítése a Főváros területére tervezett közterületi fejlesztések számára.

11. Közterületi árnyékolók kézikönyv elkészítése a TAK felülvizsgálattal összhangban

Mesterséges árnyékolási lehetőségek vizsgálata, külföldi és hazai joggyakorlatok vizsgálata, árnyékolási lehetőségek előnyeinek-hátrányainak bemutatása, hatások vizsgálata, azzal a céllal, hogy a klímaváltozás következtében egyre melegebb nyári időszakokban különböző árnyékolási módokra kézikönyv készüljön, ezzel is megkönnyítve alkalmazásukat.

12. Hűtött épületek listája

A hűtött épületek listáját az ivókutakhoz hasonlóan GIS alapon – várhatóan 2026. június végéig - meg fogjuk jeleníteni a Hűsítő Budapest aloldalon, melyre a nyilvántartást vezető Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: **FKI**) elektronikus úton megküldött tájékoztatása szerint van lehetőségünk. A hűtött épületek listáját a jövőben szeretnénk bővíteni például a könyvtárak bevonásával.

¹ <https://budapest.hu/zold-budapest/klima-es-kornyezetvedelem/husito-budapest>

13. Felszínhőterképek

Az utóbbi években az elérhető műholdas adatok alapján állítottunk elő felszínhőterképeket azzal a céllal, hogy behatárolhatók legyenek a város legmelegebb területei, illetve, hogy a forró időszakokban készült felvételeket összevetve a zöldfelület-intenzitási adatokkal láthatóvá tegyük a zöldfelületek hőmérsékletcsökkentő hatását.

Tervezzük a jövőben azokat a területeket lehatárolni, ahol kvázi hűvösebb a hőmérséklet és azokon további, a hőmérséklet csökkentését, a hőérzet kellemesebbé tételét célzó megoldásokat telepítsünk, **ún. hűsítő-pontokat hozzunk létre.**

14. Hűsítő locsolás

A felszínhőterképek alapján módosításra kerültek a BKM által hűsítő céllal történő locsolási útvonalak (az erre vonatkozó dokumentum a tájékoztató 4. mellékletének 1. mellékletében található).

15. Épületenergetikai adatbázis

Adatbázist hoztunk létre a Fővárosi Önkormányzat szociális és kulturális ágazatot érintő épületállományának műszaki állapotának, energetikai adatainak és havi fogyasztásának, valamint az energiahatékonyság szempontjából releváns tervezett és korábban elvégzett beavatkozások nyilvántartására. Az adatbázisban megközelítőleg 150 telephely 250 épülete – beleértve az idősothonokat, nyugdíjasházakat és a hajléktalanellátás épületeit – került felmérésre. Az adatbázis tartalmazza az egyes épületekre vonatkozó műszaki és energetikai állapotára, valamint az energiahatékonyság szempontjából releváns tervezett beavatkozásokra, így az egyes épületek passzív és gépi hűtésére vonatkozó információkat is. Az adatbázisban a fogyasztási és létszámadatok mellett a már beépített épülethűtést szolgáló gépészeti berendezések teljesítményén és állapotán felül az Intézmény által megadott beruházási igények is vizsgálhatók. Az adatbázisba folyamatosan kerülnek feltöltésre az egyes telephelyeket érintő szakértői dokumentációk (energetikai tanúsítvány, energetikai felülvizsgálat stb.). Az intézményhálózat adatainak vizsgálata, kiértékelése PowerBi adatvizualizációs felületen történik.

Itt szükséges megjegyezni, hogy a 2014-2020-as programozási időszakban lezajlott KEHOP keretében több önkormányzati épület felújítása történt meg, azonban ebben az időszakban a támogató nem tette lehetővé passzív hűtési eszközök elszámolhatóságát. Sajnos a 2021-2027-es időszakban a Főváros többszöri kérése ellenére a Főváros vagy kerületek tulajdonában és fenntartásában lévő intézményi épületek kizorultak a támogatható fejlesztések közül (TOP Plusz, KEHOP Plusz).

16. Épületenergetikai auditori, mérnökelügyeleti és tanácsadási feladatok ellátására külső szakértő bevonása

2022-ben a Fővárosi Önkormányzat beszerzési és közbeszerzési szabályzata alapján lefolytatott, „*Épületenergetikai auditori, mérnökelügyeleti és tanácsadási feladatok ellátása a Fővárosi Önkormányzat részére*” tárgyú szerződés (a továbbiakban: **Szerződés**) keretében – az épületenergetikai adatbázisban szereplő fogyasztási és műszaki adatok figyelembevételével – 18 db épület helyszíni szemlével egybekötött felmérése történt meg.

A Szerződés tapasztalatai alapján a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában álló épületállományt érintő, energiahatékonyságot célzó fejlesztési feladatainak segítése érdekében továbbra is szükséges szakértő bevonása, további épületek felülvizsgálata, mely az ENVIRODUNA Kft.-vel kötött keretszerződés alapján folyik tovább.

17. Nyári túlmelegedési kockázat ellenőrzése

Nyári túlmelegedési kockázat ellenőrzése a már meglévő auditokra épülve. A számolt nyári túlmelegedés mértéke alapján az épületek hűtése is megtervezhető.

Az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet 3. § (4) bekezdés, valamint 1. mell. IV. 1) pont alapján - az épület nyári túlmelegedés kockázat helyiségenkénti vagy zónánkénti igazolása.

A korábbi szabályozás alapján készült tanúsítványok kivétel nélkül azt tartalmazzák, hogy nem indokolt a nyári túlmelegedés elleni védelem! A jelenlegi szabályozás ezen szigorít, azonban kevés az e szerint készült energetikai tanúsítvány.

2025 augusztus-szeptember folyamán több intézményben végeztünk célzott hőmérsékleti adatgyűjtést az intézményektől származó információk felhasználásával, saját adatgyűjtők kihelyezésével. Az adatgyűjtők elhelyezésénél kifejezetten szempont volt a benapozottság – passzív épületszerkezetek hatásának vizsgálata.

Az adatok felhasználásával **szimulációs vizsgálatokat végeztünk, épülettípológia alapján beavatkozási lehetőségek kerültek megvizsgálásra**. A veszélyeztetett körbe tartozó használók (így az idős embereken kívül a gyermekek ellátását végző intézmények) esetében a gépi hűtés helyett építészeti eszközökkel megoldott passzív épülethűtés, az ehhez szükséges vizsgálati módszertan, monitoring, épülettípológia-alapú azonosítási lehetőség kidolgozása szükséges. A klímaváltozás hatásai következtében a szélsőséges időjárási esetek, így különösen a hőhullámok egyre jelentősebb egészségügyi hatását enyhítő kézzelfogható projektek megvalósítása és általános környezetbe való adaptálása a hosszútávú cél, amennyiben elérhetőek lesznek épületfelújításokat célzó források.

18. Egészséges utcák pályázat

A városi környezet élhetőbbé, zöldebbé válása érdekében elindított „Egészséges utcák” elnevezésű TOP Plusz pályázat keretei között a Főváros által kidolgozott konstrukcióban kerületi önkormányzatok számos pályázatot nyújtottak be közterületeik komplex, életminőségjavító megújítására. A konkrét támogatási lehetőséget megelőzően a Főváros a „Healthy Street” módszer londoni kidolgozójával együttműködve beépítve a budapesti klímahatásokat is, átdolgozta a tervezési útmutatót², és annak értékelési szempontjait építette be a TOP Plusz pályázatba. Az UP2030 uniós projekt keretében fővárosi cégekkel és civil szervezetekkel a Főváros létrehozta az Egészséges Utcák Tudásközpontot³, melynek célja, hogy akár köz- akár magánfejlesztések beépíthessék a módszertan alapelveit, ezzel biztosítva a klímabarát közterek elterjedését.

² <https://www.healthystreets.com/europe>

³ <https://budapest.hu/zold-budapest/egeszseges-utcak-tudaskozpont>

19. Zöldfelületi projektek

A fővárosi lakosok a hőhullámok ellen jelenleg leginkább ventilátorokkal, klímaberendezésekkel, fokozott ivóvízfogyasztással, valamint a vízpartok, árnyékos közparkok, hűtött középületek meglátogatásával védekeznek. A hőhullámok hatására bekövetkező egészségügyi hatások mérséklését akadályozza, hogy jellemzően a belvárosban kevés a zöldfelület és magas a burkolt felületek aránya, ami e területek túlzott felmelegedését okozza. A hőhullámok hatásának mérséklése várostervezési és építészeti, illetve zöld- és kékinfrastruktúra eszközök révén segíthető elő. Ennek érdekében a Radó Dezső Tervhez (Budapest Zöldinfrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akcióterve) is kapcsolódóan több, a lakosságot ösztönző, támogató projekt is indult zöldfelületek fejlesztésére, mint az „Égig Éró Fű” udvarzöldítési pályázat, a közterületi homlokzatok zöldítése, és lakótelepi zöldfelület-gondozás.

20. A közösségi költségvetés

A közösségi költségvetés keretében számos klímavédelmi kapcsolódású ötlet valósul meg, például: betonfelületek zöldítése, esőkertek létrehozása és a már említett ivókút telepítések.

IV. TÁRSASÁGOK, VALAMINT INTÉZMÉNYEK FELADATELLÁTÁSA

A szélsőséges hőmérsékleti viszonyokhoz való alkalmazkodás mára nem csupán környezetvédelmi, hanem közegészségügyi, városüzemeltetési és közszolgáltatási feladattá vált. A felkészülés jelentőségét tovább erősíti, hogy az elmúlt évek nyarai nemcsak a közelmúlt, hanem évszázados összevetésben is a legmelegebbek közé tartoztak, és a hőségriadós időszakok rendszeressé váltak. Ennek következtében a Fővárosi Önkormányzat, valamint a fővárosi közszolgáltatók és intézmények a 2026. évi nyári időszakra való felkészülés során már nem csupán előrejelzésekre, hanem az elmúlt évek során megszerzett gyakorlati tapasztalatokra is támaszkodnak. Az intézkedések tervezése és végrehajtása a korábbi években bevált megoldások, az azonosított fejlesztési igények, valamint a rendelkezésre álló költségvetési források figyelembevételével történik annak érdekében, hogy a fővárosi szolgáltatások működése a szélsőséges időjárási körülmények között is biztonságosan és kiszámíthatóan biztosítható legyen.

A nyári hőségre való felkészülés érdekében, egyeztetések kezdődtek a Fővárosi Önkormányzat társaságaival, valamint intézményeivel, továbbá adatszolgáltatási kötelezettség került előírása az érintett szervezeteknek arra vonatkozóan, hogy a nyári időszakra, az egyre gyakoribb és erőteljesebb hőhullámokra miként készülnek, milyen felkészülési szinttel várják az idei nyári időszakot, milyen konkrét intézkedésekkel készülnek az esetleges hőségriadók kezelésére.

A hőség, a hőségriadó ténye alapvetően a Budapest-család valamennyi szereplőjét érinti, hiszen munkáltatóként, közfeladatot ellátó szervezetként megjelennek ezek a szervezetek, azonban a jelen tájékoztatóban – jellegükre tekintettel – csak az alábbi ágazatok kerülnek bemutatásra azzal, hogy a társaságok, intézmények tájékoztatóit a megjelölt mellékletek tartalmazzák:

- BKK Budapesti Közlekedési Központ Zrt. (1. melléklet)
- BKV Budapesti Közlekedési Zrt. (2. melléklet)

- Budapest Közút Zrt. (3. melléklet)
- BKM Budapesti Közművek Nonprofit Zrt. (4. melléklet)
- BGYH Budapest Gyógyfürdői és Hévízei Zrt. (5. melléklet)
- Fővárosi Vízművek Zrt. (6. melléklet)
- Fővárosi Csatornázási Művek (7. melléklet)
- Fővárosi Önkormányzati Rendészeti Igazgatóság (8. melléklet)
- Fővárosi Önkormányzat fenntartásában működő személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények (9. melléklet)

A társaságok és intézmények tájékoztatói többek között választ adnak arra, hogy a szervezetek milyen operatív intézkedésekkel készülnek a nyári hőségriadók időszakára, milyen új vagy megerősített intézkedéseket terveznek 2026 nyarára, hogyan biztosítják a közszolgáltatások üzembiztonságát extrém meleg esetén, milyen intézkedéseket tesznek a járművek, megállók és közterületek hűtése érdekében, milyen lakossági és munkavállalói védelmi intézkedéseket alkalmaznak, illetve, hogy milyen kommunikációs és tájékoztatási protokollok lépnek életbe hőségriadó esetén.

Az alábbiakban – a teljesség igénye nélkül – a fenti kérdések vonatkozásában egy-egy kiemelkedő intézkedést kerül bemutatásra.

1 A BKM valamennyi érintett divíziója az operatív intézkedések körében előkészíti a hővédelmi feladatokat: az FKF a hőséglocsolási járműveket állítja hadrendbe, a FŐKERT öntözési és árnyékolási programokat működtet, a FŐTÁV pedig felkészíti a távhűtési rendszereket a nyári terhelésre.

2. A BKK új vagy megerősített intézkedések között említi, hogy közel 300 új, korszerű, nagyteljesítményű klímával felszerelt jármű állt forgalomba, továbbá mintegy 30 új CAF villamos állt forgalomba. Emellett többek között bevezetik a „hőkeret” menetrendet, amely több pihenőidőt biztosít a járművezetőknek.

3. Annak érdekében, hogy a fürdők és strandok által biztosított közszolgáltatási feladatellátás üzembiztonsága az extrém meleg esetén is megmaradjon, a BGYH Zrt. rendszeres forgalmi monitoringot alkalmaz, figyeli a vendéglétszámot, a befogadóképesség kihasználtságát és az esetleges üzemzavarokat. A műszaki, informatikai vagy biztonsági fennakadásokat azonnal jelenteni kell, így a vezetés gyorsan tud reagálni.

4. A BKM mintegy 20 mosó-locsoló járművel végzi a közterületek hűtését. Ezenkívül várhatóan 2026. júliusában érkezik 11 db új, mosó-locsoló felépítménnyel is rendelkező nagy célgép, amelyek üzembehelyezését követően várhatóan még augusztusban szolgálatba állnak. A locsolás az aszfalt hőmérsékletét ideiglenesen 6–8 °C-kal képes csökkenteni. A program egyúttal csökkenti a portterhelést és a pollenszennyezést is.

5. A mellékletben lévő dokumentumokból kiolvasható, hogy a Fővárosi intézmények és közszolgáltatók nagyon széles körű, egymással nagyrészt egyező védelmi protokollokat alkalmaznak. Ezek az alábbi fő kategóriákba sorolhatók:

- Folyadékpótlás és táplálkozási intézkedések (óránkénti itatás fekvőbetegeknél, folyadékbevitel nyomon követése, folyadéklap vezetése, ásványvíz-adagoló berendezések folyamatos üzemeltetése);
- Hűtési és árnyékolási megoldások (ventilátorok és klímák beszerzése, működésbe állítása);
- Munkaszervezési intézkedések (extra pihenőidő, fizikai munkák átszervezése hűvösebb időszakra);
- Rászoruló és hajléktalan emberek védelme. (A BMSZKI külön protokollt alkalmaz, miszerint minden telephelyen befogadják a hőség elől betérő embereket, folyadékot, pihenőhelyet biztosítanak, stb.)

6. Hőségriadó esetén egyrészt megindul az intézményi és társasági belső kommunikáció (pl. hőségriadó elrendelések azonnali belső körlevél, e-mailes tájékoztatás, munkavédelmi és tűzvédelmi szakterület folyamatos tájékoztatást küld, illetve az ellátó intézményeknél riadólánc aktiválása megtörténik). Másrészt a lakosság felé is aktív kommunikáció történik (tájékoztató plakátok kihelyezése a hőség veszélyeiről, hangosbemondós figyelmeztetések).

7. A szervezetek között aktív és folyamatos együttműködés zajlik, hiszen az egyes közfeladatok ellátásának folyamata kihatással lehet egy vagy több másik közszolgáltatás teljesítésére, illetve a hőség idején egymást erősítő, kiegészítő, hatékonyságnövelő szerepe is lehet az együttműködésnek. Példaként említhetők az alábbi esetek.

- a. A FÖRI együttműködik a BKK fődiszpécserével (pl. autóban hagyott gyermek észlelése esetén), a kerületi közterület-felügyelettel a legközelebbi egység helyszínre irányításáért.
- b. BKV – BKM (FKF) – Budapest Közút együttműködik a közlekedési infrastruktúra védelme érdekében többek között azzal, hogy a BKV a burkolt vágányok locsolását elsősorban saját kapacitással végzi, de ha a locsolójármű meghibásodik, a BKM végzi el a feladatot.
- c. A Budapest Közút folyamatos kapcsolatot tart a BKM FKF divízióval, hogy a burkolathűtés és az éjszakai útburkolati jelezés, jel felfestés összehangolása megtörténhessen.
- d. BMSZKI – FÖRI – Szociális ellátórendszer esetében kiemelt említésre érdemes, hogy a FÖRI járőrei vizet osztanak, illetve rászorulókat irányítanak az ellátásba.

V. FŐPOLGÁRMESTERI HIVATAL SZEREPE ÉS FELADATA

1. Főpolgármesteri Hivatal hőséggel kapcsolatos tájékoztatási feladatai

A nyári hőhullámok idején a Fővárosi Önkormányzat Városkommunikációs Irodájának feladata elsősorban a lakosság hiteles és gyors tájékoztatása, a veszélyekre való figyelemfelhívás, valamint a rendelkezésre álló segítségnyújtási lehetőségek bemutatása.

Hőségriasztás és kapcsolódó tájékoztatás

Az országos tisztifőorvos által elrendelt hőségriasztásokról a Fővárosi Önkormányzat a budapest.hu nyitóoldalán vörös sávban ad tájékoztatást, valamint szükség szerint a kapcsolódó kommunikációs felületein is megjelenti a legfontosabb tudnivalókat.

Hőségriadó idején fokozott a levegőminőség romlásának kockázata (ózonképződés), amely akár szmogriadó elrendeléséhez is vezethet. A szmogriadó elrendelése fővárosi hatáskörbe tartozik, ezért erre az esetre előkészített sajtóközlemények és kommunikációs anyagok állnak rendelkezésre, amelyek szükség esetén közzétehetők.

A légkondicionált helyiségek listáját a katasztrófavédelem teszi közzé. A Fővárosi Önkormányzat ezeket az információkat saját kommunikációs csatornáin is megosztja, segítve a városlakók tájékozódását.

A Budapest-család kommunikációinak koordinálása

Hőségriasztás esetén a Városkommunikációs Iroda rendszeres kommunikációs egyeztetést tart a fővárosi cégek kommunikációjának egyeztetésére és összehangolására online és jelenléti találkozók formájában. Az ekkor esedékes feladatok (pl. hőséglocsolás, esetleges korlátozások) fővárosi szintű kommunikációját szükség szerint egyeztetjük, koordináljuk az ezzel kapcsolatos feladatokat.

Ivóvízellátás és ivóvízutak kommunikációja

A fővárosi ivóvízellátás stabil és biztonságos, ezért információnk szerint szervezett vízosztásra várhatóan idén sem lesz szükség. A hőségkommunikáció egyik hangsúlyos eleme ehelyett a fővárosi ivókút-hálózat népszerűsítése lesz. A Főváros az előző önkormányzati ciklus során jelentős számban létesített új ivókutakat Budapest legnagyobb forgalmú közterületein. A fejlesztések célja egyrészt az egyszer használatos műanyag palackok használatának csökkentése, másrészt annak elősegítése volt, hogy a budapestiek és a városba látogatók könnyebben hozzáférjenek a tiszta, biztonságos és ingyenes ivóvízhez. A kommunikációs kampány közvetlen célja az ivókutak elhelyezkedésére vonatkozó információk szélesebb körű megismertetése, különös tekintettel a budapest.hu-n és a BudapestGO alkalmazásban elérhető térképes funkcióra.

Önkéntes vízadás kampány közterületi kommunikációja

A hőséghez és az aszályos időszakokhoz kapcsolódó kommunikáció fontos eleme a BKM Főkerettel közös Önkéntes Vízadás kampány népszerűsítése. A kezdeményezés célja elsődlegesen a szemléletformálás: figyelemfelhívás a klímaváltozás negatív hatásaira, különösen az egyre gyakoribb és intenzívebb aszályokra, valamint ezek budapesti fákra és városi növényzetre gyakorolt következményeire. A kampány emellett aktív cselekvésre is ösztönöz, a fiatal budapesti fák önkéntes öntözésében való részvétel népszerűsítésével.

Lakossági figyelemfelhívó kampány

A kommunikáció kiemelt célja a hőhullámok veszélyeire való figyelemfelhívás, valamint az egymásra való odafigyelés erősítése, különösen a leginkább sérülékeny társadalmi csoportok esetében.

A kommunikációs anyagok többek között az alábbi témákat dolgozzák fel:

- a megfelelő folyadékfogyasztás fontossága;
- a napirend hőséghez igazítására vonatkozó javaslatok;
- a legmelegebb napszakokban kerülendő tevékenységek;
- a kijelölt klimatizált közintézmények és hűsölőhelyek elérhetősége;
- a közösségi odafigyelés és segítségnyújtás lehetőségei.

A sérülékenységi térkép gyakorlati alkalmazásának támogatása

A hőhullámok kockázatainak kezelésére 2025-ben a Városi Eső projekt keretében a Főváros és konzorciumi partnerei sérülékenységi vizsgálatot végeztek. Az elkészült anyagot 2026 nyarán kommunikáljuk a városlakók felé. A dokumentumot a projekt honlapon Városi eső – A városi eső aranyat ér, de csak ha jól kezeljük! és a budapest.hu oldalon, valamint a konzorciumi partnerek felületein tesszük közzé.

2. Eljárásrend a nyári időszakban (Hőségügyi Koordinációs Munkacsoport)

A nyári hőség közszolgáltatási feladatok ellátására gyakorolt hatásaira, következményeire való felkészülés érdekében a Főpolgármesteri Hivatalon belül 2026. június 2. napján vezetői szintű egyeztetés történt az érintett társaságok, intézmények vezetőinek részvételével, melyen a szervezetek tájékoztatást adtak a hőségre való felkészültségük aktuális állapotáról.

Ezt követően 2026. június 12. napján a Városüzemeltetési Főosztály szervezésében egyeztető megbeszélés megtartására került sor, melynek célja volt az első egyeztetés óta eltelt időszak áttekintése, továbbá a nyári hőségre vonatkozó operatív eljárásrend kialakítása.

2026. június 15-től 2026. szeptember 15-ig hetente (ha az időjárástól függően – hidegebb időjárás esetén kéthetente) összehívásra kerül a Hőségügyi Koordinációs Munkacsoport (a továbbiakban: **HKMCS**), melynek célja a közszolgáltatásokat érintő hőséghelyzetek hatékony kezelése, tapasztalatcsere, illetve a szükséges információáramláshoz megfelelő fórum biztosítása.

A HKMCS tagjai a jelen tájékoztató II. pontjában felsorolt társaságok, intézmények és a Főpolgármesteri Hivatal érintett főosztályai. Szükség esetén a megbeszélésre meghívásra kerülhetnek külső szervek is (pl. népegészségügyi hatóság, katasztrófavédelmi szerv illetékes területe). Amennyiben az országos tisztifőorvos II. vagy III. fokú hőségriadót rendel el, a HKMCS naponta tart egyeztetést.

A HKMCS a normál nyári időszakban áttekinti az adott időszakban elvégzett feladatokat, biztosítja az érintettek közötti információáramlást, valamint lehetőséget teremt arra, hogy a részt vevő szervezetek beszámoljanak az előző hét eseményeiről és tapasztalatairól. A munkacsoport emellett a tapasztalatok megosztásának és a szervezetek közötti hatékony együttműködés elősegítésének fórumaként is működik.

Hőségriadó esetén rövid, napindító (15–20 perces) online operatív egyeztetésre kerül sor, melyen minden szolgáltató jelentést, illetve tájékoztatást ad (működési helyzetkép), áttekintésre kerülnek a

közszolgáltatásokhoz köthető meghibásodások, azok kezelésének módja, továbbá konkrét adatok pl. vízosztási pontok állapotáról, kritikus helyszínekről, szervezetek személyzeti terheléséről, szükség szerint megjelölésre kerülnek a döntést igénylő kérdések.

A HKMCS nyári időszak lezárultát követően munkájáról és az érintett szervezetek nyári feladatairól, tevékenységükről, az adott időszak tapasztalatairól tárgyév október 30. napjáig tájékoztatást ad.

Kelt a minősített elektronikus aláírásba foglalt időbélyegző szerinti időpontban.

Karácsony Gergely

főpolgármester

Láttam:

dr. Számadó Tamás

főjegyző

melléletek:

1. BKK Budapesti Közlekedési Központ Zrt. tájékoztatója
2. BKV Budapesti Közlekedési Zrt. tájékoztatója
3. Budapest Közút Zrt. tájékoztatója
4. BKM Budapesti Közmuvek Nonprofit Zrt. tájékoztatója
5. BGYH Budapest Gyógyfürdői és Hévízei Zrt. tájékoztatója
6. Fővárosi Vízművek Zrt. tájékoztatója
7. Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. tájékoztatója
8. Fővárosi Önkormányzati Rendészeti Igazgatóság tájékoztatója
9. Fővárosi Önkormányzat fenntartásában működő személyes gondoskodást nyújtó intézmények tájékoztatója
10. Fővárosi társaságok és intézmények adaptációs és kockázatcsökkentő intézkedései

BKK – Tájékoztató kérése a nyári hőséghelyzet kezelésére való fővárosi felkészülésről

Milyen operatív intézkedésekkel készülnek a nyári hőségriadók időszakára?

Budapesten a közösségi közlekedés fenntartása 0-24 órában folyamatos üzemet és forgalmi felügyelet követel meg a BKK részéről. A nyári időszakra a felkészülés a belső folyamatok áttekintésével és a szolgáltatókkal egyeztetve már a tavaszi időszakban megkezdődött.

Az Országos Tisztifőorvos által elrendelt hőségriadó esetén a szabályozásnak megfelelő klímahasználati értesítések és BKK belső utasítások életbe lépnek.

A forgalmat befolyásoló operatív intézkedéseket a BKK Forgalmfelügyelet tud végrehajtani a menetrendszerinti közlekedés biztosítása érdekében.

A földszépceser hőségriadó esetén köteles folyamatosan figyelemmel kísérni a meteorológiai előrejelzéseket és a tényleges hőmérsékletet, valamint gondoskodni a megfelelő utastéri hőmérséklet biztosítására vonatkozó tájékoztató üzenetek kiküldéséről a járművezetők részére, továbbá elrendelni a kötelező klímahasználatot.

Milyen új vagy megerősített intézkedéseket terveznek 2026 nyarára?

Új járművek

Tavaly nyári időszakhoz képest közel 300 új jármű állt forgalomba Budapesten, amelyek részben klíma nélküli, illetve alacsonyabb hatásfokú klímaberendezéssel rendelkező járműveket váltottak a napi forgalomban. Az új járművek esetében mindig előírás a nagyteljesítményű klímaberendezés megléte.

65 db új Mercedes MaxiMidi autóbusz állt forgalomba a BKV-nál régi autóbuszokat kiváltva és 200+ új autóbusz állt forgalomba az ArrivaBus flottájában. Tavaly óta kb. 30 új CAF villamos állt forgalomba Budapesten.

A modern járműveket a nyári időszakban is maximumra rendeli a BKK, így a tanítási szünet alatti kisebb forgalmú időszakban a régebbi (klíma nélküli, illetve kevésbé hatékony klímával felszerelt) járművek maradnak a garázsokban. A nyári vágányzárak alatt is törekszik a BKK a lehető legtöbb CAF és Combino villamost közlekedtetni a városban.

Kb. 20 tartalékbusz van a városban, amely szükség szerint klímahibás járművet is pótolhat. A legidősebb klíma nélküli trolibuszok nyáron nem közlekednek.

A szolgáltatókkal együttműködve "hőkeret" menetrend készül a nyári időszakra, ahol több ideje van a járművezetőnek a végállomáson felfrissülni. Az alacsony hatásfokú klíma, illetve klíma nélküli járművek vezetői "hőleváltót" kérhetnek a legmelegebb napokon egy-egy fordulóra.

A járművezetők egyértelmű jelzést kapnak a FUTÁR rendszeren keresztül klímahasználat elrendeléséről és visszavonásáról, amelynek időpontja illeszkedik a városi hőhatáshoz.

Belső kommunikáció

Társaságunk minden évben figyelemmel az Országos Tisztifőorvos által elrendelt hőségriadóra belső kommunikációs platformon felhívja a munkavállalók figyelmét az aktuális helyzetre.

Kérjük, hogy a kollégák a hőségriadó alatt fokozottan figyeljenek a munkájuk során magukra, egymásra, valamint a környezetükre.

Felhívjuk a vezető kollégák figyelmét a munkaszervezésekkel kapcsolatos előírások betartására, a munkaköziszünetek biztosítására. A hőségriasztás idején érvényes, munkaszervezésre vonatkozó előírások betartását a Munka- és Tűzvédelem szakterület munkatársai ellenőrzik.

A munkaszervezésre vonatkozó előírásokról, egészségügyi tanácsokról, a kánikulával összefüggésbe hozható rosszulletek tüneteiről és azok kezeléséről adunk részletes tájékoztatót. Amennyiben a kollégákban észrevételt vagy kérdés merülne fel közvetlen kontaktokat adunk meg, akik segíteni tudnak.

Munkaszervezés

A szabadtéren dolgozó munkatársak esetében az alábbi előírásokat kell betartani:

- 1 óra időtartamnál hosszabb szabadban végzett feladatellátást követően 5 - 10 perc munkaközi szünetet kell tartani.
- Lehetőség szerint minden 4. órát követően legalább fél órát kell eltölteni zárt, lehetőleg légkondicionált helyiségben többek között annak érdekében, hogy csökkenjen a testhőmérséklet.
- Harmadfokú hőségriasztás esetén a munkáltatói jogkör gyakorlójának gondoskodnia kell további munkaközi szünet beiktatásáról:
 - o a környezethez képest hűvösebb, árnyékos helyen (ha ilyen nem áll rendelkezésre, akkor olyan helyet kell kijelölni (pl. sátorlapok alkalmazásával), amelynek megfelelő az árnyékolása),
 - o megfelelő ülő alkalmatossággal ellátott körülmények között.
- A munkavállalók igénye szerinti mennyiségben gondoskodni kell:
 - o legalább 14-16 °C-ra hűtött ivóvíz minőségű vízről (védőitalként természetesen nemcsak ásványvíz, hanem csapvíz is adható, ha annak a hőmérséklete megfelelő),
- A vízvételi lehetőség érdekében pl. a jegyellenőrök megszakíthatják a munkavégzésüket, és a végállomásokon, a tartózkodókban csapvizet fogyaszthatnak szükségletük szerint.
- Eltérő megállapodás hiányában a szervezeti egységek a saját munkavállalóikkal azonos munkát végző, más jogviszony keretében (pl. gyakornokok, tanulók) foglalkoztatott munkavállalókat is kötelesek védőitallal ellátni.
- A munkaszervezésnél figyelembe kell venni az időjárás körülményeket is: a nem telepített munkahelyeken lehetőség szerint a kora délelőtti vagy késő délutáni időszakokra ütemezzék a feladatokat (pl. tájékoztatóskivitelezési munkatársak, karbantartók).
- Amennyiben lehetséges, a különösen veszélyes, ill. hőterheléssel járó tevékenységet (pl. hegesztés) szintén a kedvezőbb hőmérsékleti viszonyok mellett kell elvégezni.
- Kérjük a szakterületi vezetőket, csoportvezetőket, hogy fordítsanak különös figyelmet arra, hogy a sérülékeny dolgozókat (idősödő kollégák, magas vérnyomás stb.) külső munkavégzésre ne osszák be nagy melegben.
- Szabadban, változó munkahelyen végzett munka esetén tájékoztatni kell a munkavállalókat, hogy az adott hely közelében hol található egészségügyi intézmény.
- A hőség egészségkárosító hatására fokozottan érzékeny munkavállalókat (pl. krónikus betegségben szenvedő, fényérzékeny, fényérzékenységet okozó gyógyszereket szedő munkatársakat) orvosi javaslat alapján, lehetőség szerint, átmenetileg irodai (épületen belüli) munkára kell beosztani.

Kérjük, hogy kollégáink:

- ha a tűző napon felmelegedhetnek a munkaeszközök, egyéb tárgyak (pl. alumínium korlátok stb.), akkor fokozott óvatossággal járjanak el;
- 11 és 15 óra között legyenek fokozottan körültekintőek a balesetveszélyes és/vagy magasban végzett munkáknál (szem előtt kell tartani az életkori sajátosságokat, a szervezet alkalmazkodóképességét, aktuális tűrőképességét, ajánlott módosítani az egyedüli munkavégzés szabályait);
- fejfájás, szédülés, szemkáprázás, szomjúság, szapora szívverés, esetlegesen előforduló egyéb panaszok esetén a munkát azonnal hagyják abba, keressék fel a pihenő helyet, szükség esetén igényeljék az elsősegélynyújtást vagy az orvosi ellátást;
- a rosszullétet jelentsék a munkahelyi vezetőnek;
- fokozott figyelemmel és koncentrációval lássák el feladataikat, különösen, ha gépjárművel közlekednek;
- ha telepített munkahelyen dolgoznak, fordítsanak gondot a szellőztetésre, a hőszugárzás csökkentésére (pl. a függöny behúzásával);
- a ruházat megválasztásánál (szellős, nem műszál as stb.) a munka-egészségügyi szempontok mellett vegyék figyelembe a munkabiztonsági szempontokat is
 - o Például: papucs, szandál, magassarkú, magastalpú cipők kerülése
- a hőkimerülés, hőség megelőzése érdekében gyakrabban mossanak arcot és kezet;
- tartsák szem előtt, hogy a hőség általános hatása miatt az ügyfelek, az „intézkedés alá vont személyek” agresszívebbek, ingerlékenyebbek, türelmetlenebbek lehetnek, ezért legyenek toleránsabbak, türelmesebbek.

Egészségügyi tanácsokat adunk munkavállalóinknak a hőséggel kapcsolatos rosszullétek elkerülése érdekében:

- Az izzadással távozó folyadékot, ásványi sókat pótolni kell. Igyanak az átlagosnál sokkal több hűsítő, frissítő folyadékot (napi 2- 2.5 l). Nem feltétlenül túl hideget, hiszen az fokozza az izzadást, ami újabb folyadékvesztés a szervezetnek. Tehát fogyasszanak vizet, teát, gyümölcslevet, szénsavmentes üdítőt, jót tesz a paradicsomlé, az aludttej, a kefir, a joghurt és a levesek.
- Az étkezés során részesítsék előnyben a könnyű ételeket, a salátákat, a gyümölcsöket.
- Ne fogyasszanak kávé, alkoholos italt, cukros, illetve szénsavas üdítőt.
- Hűtsék magukat kívülről is, tarkótájékon, csuklótájékon, minél többször hűs vízzel, otthon, munkahelyen.
- A szabadban érdemes széles karimájú kalapot, napszemüveget viselni.
- Hordjanak világos színű, bő szabású, pamut öltözetet.
- Használjanak a bőrtípusuknak megfelelő fényvédő krémet.
- Érdemes ventilátort használni, illetve 1-2 órát légkondicionált helyiségben tölteni.

A kánikulával összefüggésbe hozható rosszullétek tünetei

- Kifejezetten kipirosodott és forró arc
- Szapora szívverés
- Fejfájás
- Hányinger
- Szédülés
- Szemkáprázás
- Szomjúság
- Súlyosabb esetben ájulás, eszméletvesztés stb.

Mi a teendő abban az esetben, ha jelentkeznek a felsorolt tünetek?

- Ha magatokon tapasztaljátok a tüneteket, akkor szükség esetén a munkát hagyjátok abba, keressétek fel a pihenőhelyet, igényeljétek elsősegélynyújtást vagy orvosi ellátást.
- Ha más lesz rosszul, akkor:
 - o amíg segítségre vártok, helyezétek a személyt (kolléga, ügyfél stb.) hűvös helyre;
 - o lábait és a csípőjét felpolcolva fektessétek le valahova;
 - o lazítsátok meg a ruháját, és helyeztetek hideg borogatást a nyakra, mellkasra, lágyékra, folyamatosan legyezve és locsolva a bőrt;
 - o eszméletvesztés esetén helyezétek a személyt stabil oldalfekvésbe;
 - o ne adjátok neki lázcsillapítót.

Hogyan biztosítják a közszolgáltatások üzembiztonságát extrém meleg esetén?

Forgalomfelügyelet 0-24-ben törekszik a menetrendszerinti szolgáltatás biztosítására. Az üzembiztonság fenntartására tett konkrét intézkedésekről (pl.: villamossínek locsolása, felsővezeték beállítása stb.) a szolgáltatók (elsősorban a BKV) tudnak részletes információval szolgálni

Milyen intézkedéseket tesznek a járművek, megállók és közterületek hűtése érdekében?

Tavaly adatgyűjtéssel (ellenőrök, utaskoordinátorok) próbáltunk hozzájárulni ahhoz, hogy minél több input álljon rendelkezésre a nem működő klímával rendelkező járművekről. Ezt tervezzük idén is megismételni.

Milyen lakossági és munkavállalói védelmi intézkedéseket alkalmaznak?

Társaságunk a nyári hőségriadók időszakára minden évben felkészül, és az Országos Tisztifőorvos által elrendelt hőségriasztások esetén az érvényes munkavédelmi előírásoknak megfelelő intézkedéseket alkalmaz munkavállalóink érdekében.

A hőségriadó elrendelését követően valamennyi munkavállaló részére elektronikus tájékoztatót adunk ki, amely tartalmazza a munkaszervezésre vonatkozó előírásokat, a hőség okozta egészségügyi kockázatok ismertetését, a megelőző intézkedéseket, valamint a rosszullétek felismerésével és kezelésével kapcsolatos tudnivalókat.

A szabadtéri munkavégzést végző munkavállalók esetében fokozott figyelmet fordítunk a munkakörülményekre. Ennek keretében biztosítjuk a szükséges munkaközi szüneteket, a pihenési lehetőséget, valamint a megfelelő mennyiségű és hőmérsékletű ivóvizet, illetve védőitalt. A munkaszervezés során törekszünk arra, hogy a fokozott hőterheléssel járó feladatok a kedvezőbb hőmérsékletű időszakokban kerüljenek végrehajtásra.

Kiemelt figyelmet fordítunk a fokozottan veszélyeztetett munkavállalók védelmére. Szükség esetén a hőség egészségkárosító hatására érzékeny munkatársak munkavégzését a vezetők egyedileg felülvizsgálják, és lehetőség szerint kevésbé megterhelő vagy beltéri feladatellátást biztosítanak számukra.

A hőségriadó idején a Munka- és Tűzvédelem szakterület munkatársai fokozott ellenőrzéseket végeznek annak érdekében, hogy a munkavédelmi előírások maradéktalanul teljesüljenek, különös tekintettel a munkaközi szünetekre, a védőital biztosítására és a munkakörülmények megfelelőségére.

Társaságunk a munkavállalók tájékoztatása mellett folyamatos figyelemfelhívó tevékenységet is végez a hőártalmak megelőzése érdekében. A kiadott tájékoztatók kitérnek a megfelelő folyadékpótlás, a hőség elleni védekezés, valamint a hőkimerülés és hőséguta tüneteinek felismerésére és az ezekkel kapcsolatos teendőkre.

Amennyiben a hőséghelyzet indokolja, a korábbi évek gyakorlatának megfelelően helyszíni ellenőrzések, illetve szükség esetén hőmérséklet-mérések elvégzésére is sor kerülhet annak érdekében, hogy a munkavégzés körülményei megfeleljenek a munkavédelmi követelményeknek.

Társaságunk a 2026. évi nyári időszakban is fenntartja és alkalmazza a fenti intézkedéseket, szükség esetén az aktuális időjárási viszonyokhoz és a hatósági előírásokhoz igazodva.

A korábbi évek tapasztalatai alapján ivóvíz osztást szervezünk ügyfeleink részére a főváros forgalmasabb csomópontjaiban, illetve a légkondicionált ügyfélszolgálati terekbe beengedjük utasainkat egy-egy rövid idejű hűsölés céljából.

A munkavállalók tekintetében hőségriasztás esetén a hatályos munkaügyi szabályozások szerint járunk el (3/2002. (II.8.) SzCsM-EüM együttes rendelet). Amennyiben a kollégák olyan utassal találkoznak, aki segítségre szorul (ez egyébként inkább az extrém hideg esetében), akkor a Fődiszpécseren keresztül gondoskodnak segítség bevonásáról (súlyosabb esetekben közvetlenül a mentőket értesítik).

A helyszíni forgalomirányítók rövidebb hosszabb ideig végeznek munkát a közterületen. A szolgálat ellátásához klímás autót és védőitalt biztosítunk, valamint leváltással biztosítjuk, hogy klimatizált helységben tudjon tartózkodni.

Milyen kommunikációs és tájékoztatási protokollok lépnek életbe hőségriadó esetén?

A BKK a digitális csatornáin keresztül elsősorban az ivóutak használatára és azok megjelenítésére a BudapestGO-ban hívja fel a figyelmet, valamint arra, hogy a BKK klimatizált ügyfélközpontjaiba bárki bemehet hűsölni.

195 ezer követővel rendelkező Facebook oldalunkon, 27 ezer követővel rendelkező Insta felületünkön statikus posztal és videóval buzdítjuk a követőket az ivókút-szűrő funkció használatára.

In-app hirdetést teszünk közzé a BudapestGO-ban, amelyre kattintva megjelenik az ivóutak megjelenítésére alkalmas szűrő. A hirdetéssel napi 250-300.000 főt érünk el.

A BudapestGO hírlevél 2 millió feliratkozóját levélben értesítjük a lehetőségről.

Emellett folyamatosan frissül a járművek klímaberendezéseinek ellenőrzéseit nyomonkövető aloldalunk:

[A budapesti járművek klímaberendezésének ellenőrzése - BKK.hu](#)

Sajtóközleményben mindhárom (ivóutak a BudapestGO-ban, klimatizált ügyfélközpontok, tájékoztatás a járműklimatizáció ellenőrzéséről) szolgáltatásról hírt adunk.

Milyen koordináció zajik a fővárosi cégek között a hőséghelyzet kezelése érdekében?

A BKK előzetesen a szolgáltatókkal (BKV, ArrivaBus) felkészült a nyári időszakra és a klímahasználattal kapcsolatos elvárásokról, szabályozásokról egyeztetett.

2026. június 23-i KKVB ülés - a BKV Zrt. nyári üzemeltetési körülményekre való felkészülése

Vezetői összefoglaló

A BKV Zrt. a 2026. évi nyári időszakra való felkészülés keretében több operatív és műszaki intézkedést hajtott végre annak érdekében, hogy extrém hőség esetén is biztosítani tudja a közösségi közlekedési szolgáltatás üzembiztonságát és elfogadható színvonalát.

A Társaság rendelkezik a hőségriadók kezeléséhez szükséges alapvető üzemeltetési és szervezési eszközökkel, különösen a forgalomirányítás, infrastruktúra-felügyelet és járműkarbantartás területén. A klímaberendezések működtetése, a sínhálózat hőterhelésének kezelése, valamint a többlet személyzeti kapacitások biztosítása hozzájárul a szolgáltatás folyamatosságának fenntartásához.

Ugyanakkor az üzemeltetés során strukturális korlátok is azonosíthatók. A járműállomány egy része – különösen a 12 évesnél idősebb autóbuszok, egyes trolibuszok – technológiai szempontból elavult, ami a klímaberendezések hatékonyságát és az utaskomfortot korlátozza. A CAF villamosok esetében a klímarendszer extrém magas külső hőmérséklet melletti megfelelő működése továbbra is műszaki kihívásokat jelent, amelyek kezelése a klímátöltet csökkentésével, illetve a hűtőközeg cseréjével folyamatban van.

A Társaság az elmúlt időszakban növelte a járműtüzek megelőzését szolgáló intézkedések hatékonyságát, különös tekintettel a rendszeres ellenőrzésekre és a motortéri tűzoltó rendszerek fejlesztésére. Az intézkedések eredményeként a biztonsági kockázatok kezelése stabilizálódott.

A munkavállalók védelme érdekében bevezetett intézkedések – mint a könnyített menetrendek, hőleváltási rendszer, valamint védőital biztosítása – hozzájárulnak a biztonságos munkavégzés feltételeinek fenntartásához. Az utasoldali intézkedések a járműklímák felkészítésén túl elsősorban az infrastruktúra (pl. ivóutak) rendelkezésre állására épülnek.

A működés fenntartását ugyanakkor jelentős gazdálkodási nyomás befolyásolja. Az energiaigény növekedése, valamint a finanszírozási nehézségek miatt a Társaság egyes területeken prioritizált karbantartási gyakorlatra kényszerül, ami hosszabb távon kockázatot hordoz.

Összességében megállapítható, hogy a BKV Zrt. a rendelkezésre álló erőforrások keretei között felkészült a nyári hőség kezelésére, azonban a járműállomány korszerűsítése és a fenntartható finanszírozási keretek biztosítása elengedhetetlen a szolgáltatási színvonal hosszú távú fenntartásához.

Milyen operatív intézkedésekkel készülnek a nyári hőségriadók időszakára

A BKV Zrt. Fődiszpécser szolgálata folyamatos üzemben figyelemmel kíséri a Társaság tevékenységét, szükség esetén rendelkezést tud kiadni a hőségriadó időszakára. A villamospályák szükség szerinti hűtésére 2darab saját locsoló kocsit helyez a Társaság készenlétbe (extrém forró napokon a BKM szolgáltatását is igénybe tudja venni), valamint a sínhegesztő szolgálat készenlétes munkavállalói biztosítják szükség esetén a gyors beavatkozást.

A BKV Zrt. valamennyi rendelkezésre álló eszköz és erőforrás felhasználásával törekszik a klímaberendezések üzembiztos működésének fenntartására. Az elvégzett felkészítési munkák és a folyamatos karbantartási tevékenység eredményeként az idei időszakban várhatóan magasabb szolgáltatási színvonal biztosítható.

A BKV Zrt. továbbra is kiemelt prioritásként kezeli a klimatizált szolgáltatások üzembiztonságának fenntartását, és a rendelkezésre álló erőforrások figyelembevételével minden szükséges operatív intézkedést megtesz az utasok számára elvárható legmagasabb szolgáltatási színvonal, a munkavállalók számára a megfelelő munkakörnyezet biztosítása érdekében.

Milyen új vagy megerősített intézkedéseket terveznek 2026 nyarára

A **CAF járművek klímaberendezéseivel** a járművek üzembeállítása óta voltak, illetve vannak problémák (magas hőmérsékleten leállások), melyet üzemeltetőként folyamatosan jeleztünk a tulajdonos BKK, és a jármű gyártója, a CAF felé. A gyártó a jelzések és kérések alapján végrehajtott néhány kisebb módosítást a berendezésen, de komolyabb változtatásokat nem volt hajlandó eszközölni, annak ellenére, hogy álláspontunk szerint a nem megfelelő klíma működés tervezési/gyártási hiba, hiányosság.

A klíma problémáival kapcsolatban a BKV Zrt. évek óta komoly erőfeszítéseket tett és tesz jelenleg is. Így pl. különböző műszaki módosításokkal járó tesztekert folytattunk le. Ilyen beavatkozás volt a hűtőközeg mennyiségének csökkentése, a kondenzátor hőcserélők szennyeződéstől való védelme érdekében külső szűrőbetétek felszerelése, illetve kísérletek folytatása az alkalmazott hűtőközeg lecserélésére. Ezeken felül folytattunk kísérleteket a klíma konténerek közvetlen napsugárzás hatásaitól történő védelmére, illetve a hűtést szolgáló levegő mennyiségének növelésére, melytől a hőleadás növelésével a túlmelegedési problémák számának csökkentését vártuk. A tesztekert a CAF villamosokra szerelt klímaberendezések gyártójának (magyarországi képviselőjének) bevonásával és a BKK Zrt. folyamatos tájékoztatásával végeztük el.

Az elmúlt években végzett tesztek eredményei alapján az általunk eredményesnek tartott módosításokat idén tovább kívánjuk vinni, és több jármű bevonásával kívánjuk tesztelni a lehetséges műszaki megoldásokat (az eddigi, néhány villamost érintő tesztekert több járműre kívánjuk kiterjeszteni), így pl. a nem garanciális flottára teljeskörűen felszerelésre kerültek a kondenzátor hőcserélők védelmét szolgáló külső szűrőbetétek. Ezen felül már megtörtént a BKK által készített szakértői anyagban is megfogalmazott töltetcsökkentés. Ezen túl – szintén BKV Zrt. saját forrásból – már elvégeztük 3 db 5 modulos, valamint 1 db 9 modulos jármű esetén a hűtőközeg lecserélését más típusú hűtőközetre. Ezt a hűtőközeg cserét kívánjuk tovább folytatni 60 db klímaegységen (a rövid villamosokon 2 db, a hosszú villamosokon 4 db ilyen klímaegység van)

A BKK által készített szakértői anyag egyeztetésén elhangzott, hogy a korábban szállított 26 db, garanciából még nem kifutott járművek esetében (5 db hosszú és 21 db rövid) a CAF vizsgálja a töltetcsökkentés lehetőségét, vagy egyéb megoldás alkalmazását a működési problémák megelőzése érdekében. Emiatt ezen járművek esetében a nyári felkészülés, és a külső szűrőbetétek felszerelésén kívül a BKV részről nem történt egyéb beavatkozás, és természetesen a jelenleg szállítás alatt lévő 51 db új, garanciális villamos nyári üzemviszonyok közötti megfeleléséért is teljeskörűen a járműgyártó CAF cég felel.

A **járműtüzek kockázatának csökkentése** érdekében a Társaság több intézkedést hajtott/hajt végre, illetve továbbiakat készít elő.

Járműveink **tűzbiztonsági vizsgálatát heti rendszerességgel végezzük**. A rendszeres ellenőrzések a járműtüzek megelőzésének alapvető eszközét jelentik, és hozzájárulnak a biztonságos üzemeltetés fenntartásához. Ugyanakkor figyelembe kell venni, hogy a nagyobb futásteljesítményű, idősebb járművek fokozott kockázatot hordoznak. Ennek ellenére az elmúlt években tapasztalható, csökkenő tendenciát mutató járműtüzesetek azt igazolják, hogy az alkalmazott megelőző intézkedések hatékonyak, és a megfelelő irányba haladunk.

A járműtüzek témájában kiemelt **KARSAN** gyártmányú autóbuszok esetében megkezdődött a FOGMAKER gyártmányú automata **motortéri tűzoltórendszerek kapacitásának bővítése** (az oltótartályok térfogatának növelése, valamint a beépített fúvókák számának emelése), továbbá **a meglévő rendszerek fejlesztése üzemanyag-elzáró szeleppel és galvanikus áramleválasztással**. A fejlesztések prototípusai jelenleg elkészülőben vannak, és a teljes, 15 darabos járműállomány átalakítása tervezett.

Általánosságban, minden járműtípusra a divíziók külső partner – aki a gyártó magyarországi képviselője - bevonásával végeztetik a motortéri automata tűzoltórendszerek ellenőrzését, karbantartását és szükség szerinti javíttatását.

A motortéri tüzesetek megelőzése érdekében **szárazjeges tisztítási technológiát** is bevezettünk, illetve alkalmazunk, amely lehetővé teszi az olajjal és olajsárral szennyezett alkatrészek hatékony tisztítását, ezáltal csökkentve a gyulladás kockázatát.

A 2025 nyarán bekövetkezett autóbuszos tüzesetekre reagálva a Fővárosi Közlekedésközvetítési Osztály rendkívüli, átfogó ellenőrzéseket indított a BKV Zrt. autóbusz-állományának körében. Az intézkedések célja a tüzesetek kiváltó okainak feltárása, a megelőző karbantartási rendszer hatékonyságának vizsgálata, valamint a közösségi közlekedés biztonsági szintjének növelése volt. Az ellenőrzések keretében a járműállomány közel teljes körű átvizsgálása megtörtént.

A szükséges javítási és helyreállítási munkálatok valamennyi érintett jármű esetében megtörténtek, így a teljes autóbusz-állomány megfelel a vonatkozó műszaki és biztonsági követelményeknek.

A vizsgálatsorozat a 2025-ös eseményekre adott célzott biztonsági intézkedésként értékelhető. Az ellenőrzések eredményei hozzájárultak a műszaki hibák feltárásához, a karbantartási folyamatok továbbfejlesztéséhez, valamint a járműpark üzembiztonságának erősítéséhez. A BKV Zrt. számára kiemelt jelentőségű a folyamatos biztonságfenntartás és a közlekedő közönség bizalmának megőrzése.

Mai forgalmi állományunkba tartozó autóbuszoknál az a jelenség, hogy **fűteni kell a motor elégséges hűtése érdekében** már nem jellemző. Amennyiben hasonló helyzet merül fel, azt meghibásodásként kezeljük, és járművezetői hibajelzés után az adott járművet kiállítjuk az utasforgalomból.

Hogyan biztosítják a közszolgáltatások üzembiztonságát extrém meleg esetén

Az eszközök, infrastruktúra elemek előzetes felkészítésével, többlet személyzet biztosításával kívánja a BKV Zrt. a közösségi közlekedési szolgáltatás üzembiztonságát fenntartani.

Milyen intézkedéseket tesznek a járművek, megálló és közterületek hűtése érdekében

A BKV Zrt. aktuális forgalmi járműállománya 862 db autóbusból és 141 db trolibuszból, 602 villamoskocsiból, 7 fogaskerekű szerelvényből és 98 metró (ideértve a kisérdalattit is) szerelvényből áll.

Valamennyi BKV Zrt. üzemeltetésű **autóbusz** utastéri légkondicionálóval felszerelt. Az állomány tekintetében napjainkban a 2014 év előtt gyártott járműveket (az **állomány 39%-át**) tekintjük **nem**

korszerű járműveknek Ezeknek a járműveknek a klímaberendezései (is) elavultak, a mai kor követelményeinek már egyre kevésbé felelnek meg. Ez nem működőképességükre vonatkozik, hanem a hatékonyságukra, a tőlük elvárt, elvárható teljesítményre. Az egyes autóbuszok klímaterhelése között akár kétszeres vagy nagyobb különbségek is lehetnek. Ezek olyan fizikai korlátok, melyek alapvetően határozzák meg lehetőségeinket.

A korszerűtlen autóbuszok közé sorolhatók például a Volvo 7700 szülő és 7700A csuklós típusok, valamint a használtan beszerzett hibrid Volvo és a Van Hool gyártmányú dízel és CNG üzemű autóbuszok.

Ezeknek a járműveknek a gyártása jellemzően a 2000-es években történt, és a gyártás során, illetve a későbbi honosítás során utólagosan beépített klímaberendezések hűtőteljesítménye elmarad a jelenleg elvárt szinttől. A járművekben alkalmazott alaprendszerek – különösen az elektromos energiaellátó rendszer, a segédhajtások teljesítménytartaléka, valamint a tetőszerkezeti kialakítás és a rendelkezésre álló beépítési hely – korlátozták a beépíthető klímaberendezések méretét és teljesítményét.

A **trolibuszok** esetében továbbra is találhatóak a forgalmi állományban olyan járművek, amelyek egyáltalán nem rendelkeznek légkondicionáló berendezéssel (8%), valamint olyanok is, amelyek kizárólag vezetőtéri klímaberendezéssel kerültek felszerelésre (11%).

A flottát tekintve a BKV Zrt. 108 db, korszerű trolibuszt üzemeltet (76%), amelyek a Solaris–Skoda Trollino típusúhoz tartoznak. Emellett a járműállományban megtalálható 6 db, használtan beszerzett GST-12AD típusú trolibusz, valamint egy, kísérleti projekt keretében felújított és klímaberendezéssel utólag felszerelt IK412 GT típusú jármű is. Ezek a trolibuszok azonban mind a járművek alaprendszerei, mind a beépített légkondicionáló berendezések tekintetében a nem korszerű kategóriába sorolhatók.

Az autóbusz- és a trolibusz járműállomány klímafelkészítését a BKV Zrt. elvégezte, a szükséges javítási tevékenységek pedig folyamatosan zajlanak saját hatáskörben, illetve külső partnerek közreműködésével.

Villamosok esetében az állomány 25%-a rendelkezik utastéri klímaberendezéssel (CAF és Combino) járművek; azonban ezek a típusok nyújtják az ágazati teljesítmény több, mint 40%-át. **Metró** ágazatnál az M2 és az M4 vonalak járművei (az állomány 41%-a) klimatizáltak.

Villamos- és metró járművek esetében a járművek utastéri klímaberendezésének karbantartása a gyártó által előírt karbantartások során ciklikus rendszerességgel történik.

Hibás, javításra váró klímaberendezés villamos esetében nincs.

Metró járműveknél a járművek klímaberendezéseinek nyári üzemeltetésre való felkészítése, üzemeltetése, forgalomba adás előtti próbaüzeme folyamatosan a napi kiadások, valamint a ciklusrendi karbantartási folyamatok elvégzése során megtörténik. Meghibásodások esetén a javításokat azok mértékének megállapítása után BKV Zrt. közreműködésével szerződéses külső partner végzi. **A járművek meghibásodott klimatizáló berendezéssel forgalomba nem kerülnek.**

Megállóhelyek, közterületek hűtése nem BKV Zrt. kompetencia.

Milyen lakossági és munkavállalói védelmi intézkedéseket alkalmaznak

Lakossági védelmi intézkedések

A metró (M3 vonal) területén 14 ivókút található, amely működését folyamatosan biztosítja a BKV Zrt., meghibásodás esetén a javításukra szerződéssel rendelkezik. Hőségriadó esetén **palackos víz osztása az utasok számára a Társaság intézkedési tervében nem szerepel**, azonban a szükséges infrastruktúrával és szerződéses háttérrel rendelkezik ahhoz, hogy központi elrendelés esetén ellássa a feladatot.

A forgalmi járművezetők számára két pilléren nyugvó hőséggel kapcsolatos forgalomszervezési intézkedést alkalmaz a BKV Zrt.

Könnyített üzemi menetrendek alkalmazása

Az úgynevezett „K2 ütemű, nyárközepi idénymenetrendek” érvényességének idején (~július és augusztus hónap) 2024 nyara óta fokozatosan bővülő könnyített rendszer került bevezetésre. Ennek lényege, hogy meghatározott vonalakon – az utasforgalmi kiszolgálást érintő változás nélkül – a hőséggel leginkább sújtott napközbeni időszakokban többlet jármű és járművezető menetrendbe építésével megnövelésre kerül a végállomási állásidő vagy csökkentésre kerül a pihenőidő nélkül ledolgozandó időablakok hossza. Így a járművezetőknek az egyébként megszokottnál több ideje vagy többszöri lehetősége van a légkondicionált végállomási pihenőhelyiségek igénybevételére és a regenerációra. 2024-ben négy autóbusz és egy trolibusz vonallal indult a program, majd a tapasztalatok felhasználásával 2025-ben és 2026-ban is bővítést hajtott (hajt) végre a BKV Zrt., az idei évben már 10 autóbusz és 2 trolivonal része az intézkedésnek. A nyári iskolaszünetben 2026. június 22-től 4 db, július 1-től pedig 9 db villamos viszonylaton alkalmaz a BKV Zrt. ennek megfelelő speciális menetrendi járművezető beosztási kereteket, továbbá a vágányzári menetrendeket is erre tekintettel alakítja ki.

Hőleváltó rendszer működtetése

Hőségriasztás második fokozatának elrendelése esetén az érintett napokon ún. hőleváltási rendszert is üzemeltetünk. Ennek lényege, hogy az autóbusz és trolibusz-hálózat öt nagyforgalmú csomópontjában, illetve 7 villamos végállomáson tartalék járművezetők lépnek szolgálatba, akik igény esetén, célszerűen egy-egy fordulóra operatíván leválthatják a vonalon dolgozó járművezetőket, többlet pihenőidőt biztosítva részükre a légkondicionált végállomási pihenőhelyiségekben.

A nyári időszakban kiemelten ellenőrizzük a végállomási tartózkodó helyiségekben a légkondicionáló és a védőital ellátást biztosító berendezések, valamint a hűtőszekrények megfelelő működését. Amennyiben ezen a téren problémát tapasztalunk, akkor soron kívüli intézkedést kezdeményezünk. Jelenleg két végállomáson van folyamatban a klímaberendezés javítása, a többi végállomási tartózkodóban azok megfelelően működnek.

Védőital ellátás:

A nyári időszakban az Országos Meteorológiai Szolgálat hivatalos előjegyzése alapján meghirdetett hőségriadók esetén az érintett munkavállalók szolgálati helyein a munkáltató a munkavállalók létszámának megfelelő mennyiségben citromlevet, valamint megadott munkaterületeken – ahol kihelyezett vízvételi lehetőség nincs – palackozott vizet biztosít.

A védőital megrendelése megtörtént, szállítása, beraktározása folyamatban van.

A végállomásokon, valamint telephelyeken lévő szódagyártó berendezések üzemeltetése, karbantartása és javítása folyamatosan, saját hatáskörben történik.

Egyéb intézkedések

A külső téri munkáknál, ahol lehetséges, a késői munkavégzést preferálja a BKV Zrt., illetve rendkívüli pihenőidőket biztosít (hőségriadó esetén). A vonali zavarelhárítás dolgozói esetén klimatizált szerkocsit biztosítunk. A belszolgálati járművek klímafelkészítése megtörtént.

Milyen kommunikációs és tájékoztatási protokollok lépnek életbe hőségriadó esetén,

A külső kommunikáció nem tartozik a BKV Zrt. hatáskörébe. A BKK Zrt. által elrendelt utastájékoztatási feladatokat elvégzi a Társaság.

Milyen koordináció zajik a fővárosi cégek között a hőség helyzet kezelése érdekében.

A BKV Zrt. Fődiszpécser szolgálata a nap 24 órájában rendelkezésre áll az operatív együttműködésre.

Egyéb felkészítő intézkedések

Az áramellátási szakterület elvégzett és folyamatos feladatai:

- munkavezeték hálózat gyakoribb ellenőrzése 35 Celsius fok felett, szükség esetén feszítés, szabályozás elvégzése üzemszünetben
- túlfeszültség levezetők ütemezett ellenőrzése (feszültségtüskék kezeléséhez, légköri túlfeszültség kár enyhítésére)
- gallyazási feladatok fokozott ellenőrzése
- technológiai klímák működésének ellenőrzése
- transzformátor kamrák szellőző rendszereinek rendszeres ellenőrzése, szükséges tisztítások javítások elvégzése, vagy megrendelése
- szűrőbetétek tisztaságának ellenőrzése, tisztítása, cseréje
- szellőző zsaluk működésének ellenőrzése
- elektronikus eszközök, távvezérlők szellőztető berendezéseinek ellenőrzése.
- Az áramátalakító helyiségek hőmérsékletének rendszeres, napi több alkalommal történő ellenőrzése, különös tekintettel a nagy hőtermelésű transzformátorkamrákra, valamint az előírt hőtartományban működő akkumulátorhelyiségekre. Bármilyen rendellenesség esetén a hibát azonnal továbbítani kell a javítást végző szakterület felé.
- A hűtő- és légkezelő berendezések elektromos meghibásodásainak mielőbbi elhárítása, különös tekintettel a fancoil berendezésekhez szükséges motorok biztosítására.
- Az M1 járműtelep felsővezeteki hálózatának átállítása a nyári hőmérsékleti viszonyoknak megfelelően, amely – szerződéses partner bevonásával – június 30-ig kerül elvégzésre.

A nyári hőség miatt bevezetésre kerülő szervezési-felkészülési intézkedések a „normál” üzemvitelhez képest többlet forrásigénnyel járnak. A több pihenőidőt biztosító menetrendek, a hőleváltás többlet munkaerő foglalkoztatásával és többlet bérköltséggel jár. A légkondicionáló berendezések üzemeltetés növeli az energiaigényt és – első sorban a korszerűtlenebb autóbuszokon – a karbantartási, javítási igényeket is.

A BKV Zrt. üzemeltetésre fordítható forrásai (a megrendelő forráshiányos állapota miatt) nem követték az előző évek átlagos árszínvonal változását, ráadásul a járműipari termékek és szolgáltatások árszínvonala az elmúlt években az infláció feletti mértékben nőtt. 2023. évtől kezdődően az inflációs hatások kezelése érdekében kért többletigényeknek csak töredék része fedezhető, ez reálértéken nézve a felhasználható keret jelentős csökkenését jelentette. Az inflációs hatások és a szűkülő gazdálkodási lehetőség kényszerűségből már egyes - üzembiztonságot nem veszélyeztető - karbantartások elhalasztásában, vagy el nem végzésében nyilvánulnak meg. A gumikerekes járműállománynál például a műszaki beavatkozásokat alapvetően a bekövetkező meghibásodások helyreállítási kényszere határozza meg. A járműfenntartásra fordított források az elmúlt években nem fedezték teljeskörűen az eszközállományon elvégzendő – és az utazóközönség igényeit minden tekintetben kielégítő – beavatkozások elvégzését.

Tárgy: Tájékoztatás a Budapest Közút Zrt. hőségriadóval kapcsolatos felkészüléséről és intézkedéseiről

A Budapest Közút Zrt. kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a nyári hőségriadók időszakában a fővárosi közúti infrastruktúra biztonságos üzemeltetése, a közszolgáltatások folyamatossága, valamint a munkavállalók és a lakosság védelme egyaránt biztosított legyen.

A nyári hőségriadókra való operatív felkészülés

A Társaság folyamatosan figyelemmel kíséri az Országos Tisztifőorvos, a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ, valamint a Katasztrófavédelem hőségriadóval kapcsolatos tájékoztatásait. A hőségriadó kihirdetését követően a szükséges belső intézkedések haladéktalanul életbe lépnek. Az erre vonatkozó Társasági protokollt a Társaság Munkavédelmi szabályzata tartalmazza.

A szabadtéri munkavégzéssel érintett szervezeti egységeknél a munkaszervezés a várható hőterheléshez igazodik. A munkavállalók részére rendszeres pihenőidőt, árnyékos vagy klimatizált pihenőhelyet (a legtöbb munkagépünk és gépjárművünk klímával felszerelt, így árnyék hiányában a gépjárművekben tudnak pihenni a kollégák), valamint megfelelő mennyiségű és a munkavállalók igényeinek megfelelő hőmérsékletű védőitalt biztosítunk. A munkavégzéshez használt gépjárművek döntő többsége légkondicionáló berendezéssel felszerelt, emellett több telephelyen és üzemeltetési helyszínen klimatizált helyiségek állnak rendelkezésre.

A nyarat megelőzően a gépállító építésvezetőség ellenőrzi a járművek klímaberendezéseinek működését. Társaságunk előre gondoskodik a megfelelő mennyiségű védőital beszerzéséről, valamint a szükséges munkavédelmi eszközök rendelkezésre állását is ellenőrzi a munka- és tűzvédelmi munkatárs.

A 2026. évre tervezett új és megerősített intézkedések

A Budapest Közút Zrt. a korábbi évek tapasztalatai alapján 2026 nyarára több területen is megerősíti hővédelmi intézkedéseit. Ennek keretében fokozott figyelmet fordítunk a hűtött italok helyszíni tárolásának feltételeire (hűtődobozok kerülnek kiosztásra), valamint a hőség okozta egészségügyi kockázatok felismerésével kapcsolatos vezetői és munkavállalói tájékoztatásra.

Továbbra is biztosítjuk a szabadtéren dolgozó munkatársak részére a szükséges védőeszközöket, a napvédelmi készítményeket (50 faktoros fényvédő kerül kiosztásra) és az elsősegélynyújtáshoz kapcsolódó felszereléseket, valamint felülvizsgáljuk a munkaszervezési gyakorlatokat annak érdekében, hogy a legnagyobb hőterheléssel járó időszakokban a munkavégzés kockázata csökkenthető legyen. Amelyik helyszínen megoldható ott túlnyomó részt az éjszakai és a kora hajnali munkavégzést próbáljuk előnyben részesíteni.

A közszolgáltatások üzembiztonságának biztosítása extrém meleg esetén

A hőség jelentős terhelést róhat a közúti infrastruktúrára és a forgalomirányító berendezésekre egyaránt. Ennek kezelésére a Társaság fokozott ellenőrzéseket végez, kiemelt figyelemmel a nagy forgalmú útszakaszokra, műtárgyakra, aluljárókra és a közlekedésbiztonság szempontjából kritikus helyszínekre. Az útburkolat hűtése nem társaságunk feladata, azt a BKM Zrt. – FKF divíziója végzi.

A forgalomirányító berendezések túlhevülése okán keletkezett üzemzavarra válaszul Társaságunk a karbantartási feladatokkal megbízott vállalkozótól megerősített ügyeleti rendet követel meg a hőségriadó időszakában.

Aszfaltozási munkálatok során az aszfaltburkolat azonnali visszahűtésére is kiemelt figyelmet fordítunk ezzel is védve az aszfalt alatt található közműveket. Az útpályában található egyéb közművek védelme érdekében a dinamikus tömörítést minimalizáljuk, helyette statikus hengerezéssel történik az aszfalt tömörítése.

A járművek, megállók és közterületek hőterhelésének csökkentése

A közterületi munkavégzések során a rendelkezésre álló technológiai lehetőségek alkalmazásával törekszünk a hőterhelés mérséklésére. Az aszfaltozási munkák során alkalmazott vízpermetező rendszerek hozzájárulnak a munkaterület és a burkolat hőmérsékletének csökkentéséhez. Továbbá az aszfaltozó géplánc hűtőrendszerei folyamatos ellenőrzés alatt vannak, az esetleges túlhevülés elkerülése érdekében.

Amennyiben munkavégzés tömegközlekedési megálló közvetlen környezetében zajlik, a kivitelezés idejére ideiglenes forgalomtechnikai intézkedések bevezetésével (megálló ideiglenes áthelyezése a munkaterület közvetlen környezetéből, nagyobb védőtávolság alkalmazása annak érdekében, hogy az elhaladók (különös tekintettel kerékpárosok és gyalogosok) ne az aszfaltozás során felszabaduló forró levegőt szívják be) biztosítjuk az utasok, gépjárművek biztonságát és a hőszugárzásnak való kitettség csökkentését.

Lakossági és munkavállalói védelmi intézkedések

A Budapest Közút Zrt. a hatályos munkavédelmi előírások maradéktalan betartása mellett további intézkedésekkel is támogatja munkavállalói egészségének megőrzését. A rendszeres pihenőidők, a védőital-ellátás, a megfelelő munkaruházat és a klimatizált pihenési lehetőségek biztosítása mellett a munkavállalók éves munkavédelmi oktatás keretében is tájékoztatást kapnak a hőség okozta veszélyekről és a megelőzés lehetőségeiről. Az aszfaltozási munkálatok során (a hőség mellett a 150-180°C fokos aszfalt további hőterhelése miatt) a munkavállalók és a géppark megóvása érdekében a délben a munkavégzés felfüggesztésre kerül, amennyiben erre a technológiai folyamat lehetőséget biztosít. Kiemelt figyelmet fordítanak az építésvezetők a fizikálisan legmegterhelőbb munkafolyamatot végző munkatársak folyamatos rotációjára. Azokban a munkakörökben, ahol a munkavégzés jellege lehetővé teszi, a mindenkori munkavédelmi előírások betartása mellett Társaságunk nyári munkaruhát biztosít a munkavállalóknak.

A lakosság védelme érdekében a munkaterületek megfelelő elhatárolása, a por- és hőterhelés csökkentése, valamint a szükséges forgalomtechnikai intézkedések alkalmazása történik.

Kommunikációs és tájékoztatási protokollok

A hőségriadó elrendelését követően a munkavédelmi és tűzvédelmi szakterület elektronikus úton tájékoztatja a Társaság munkavállalóit, valamint a szabadtéri munkát irányító vezetőket a szükséges intézkedésekről.

A tájékoztatások kiterjednek a folyadékpótlás fontosságára, a hőség okozta egészségügyi kockázatokra, a munkavédelmi előírásokra és a munkaszervezési feladatokra. A hőségriadó teljes időtartama alatt szükség szerint ismétlődő tájékoztatások kerülnek kiküldésre.

Együttműködés a fővárosi közszolgáltató társaságokkal

A hőséghelyzet kezelése során a Budapest Közút Zrt. folyamatos kapcsolatot tart fenn az útburkolat hűtését végző BKM Zrt. – FKF divíziójával annak érdekében, hogy az éjszakai műszakban végzett útburkolati jelek karbantartást ne hátráltassa a vizes útburkolat. Az együttműködés célja a közszolgáltatások zavartalan működésének fenntartása, a szükséges információk gyors megosztása, valamint az esetleges rendkívüli helyzetek összehangolt kezelése.

Hosszú távú klímaadaptációs törekvések

A Budapest Közút Zrt. hosszú távú stratégiai céljai között kiemelt szerepet kap a közút üzemeltetési, fenntartási és kivitelezési folyamatok klímaadaptációjának erősítése, valamint az éghajlatváltozásból eredő kockázatokra való felkészülés. Ennek érdekében Társaságunk folyamatosan vizsgálja a nemzetközi szakmai gyakorlatokat, különös tekintettel azokra a munkavédelmi, technológiai és szervezési megoldásokra, amelyek a szélsőséges hőterhelés hatásainak csökkentését szolgálják.

Jelenleg több, európai közútkezelő és infrastruktúra-üzemeltető szervezet által alkalmazott jó gyakorlat értékelése zajlik. A rendelkezésre álló műszaki, üzemeltetési és pénzügyi lehetőségek figyelembevételével a Társaság a következő években pilot jelleggel egyes intézkedések bevezetését is tervezi, amelyek eredményessége alapján dönthet azok szélesebb körű alkalmazásáról.

A vizsgált intézkedések között szerepel:

- ideiglenes árnyékoló rendszerek alkalmazása a fokozott hőterhelésnek kitett munkaterületeken;
- klimatizált vagy aktív hűtéssel ellátott mobil pihenőkonténerek és hűtőzónák kialakítása;
- párapapuk, vízpermetező és párologtató rendszerek alkalmazásának vizsgálata a munkaterületi mikroklíma javítása érdekében;
- a munkafolyamatok technológiai fejlesztése, a fizikai megterhelés csökkentését szolgáló gépesítési megoldások alkalmazása;
- a pihenőidők és lehülési periódusok rendszerének felülvizsgálata a nemzetközi ajánlások figyelembevételével;
- korszerű egyéni védőeszközök, például hűtőmellények, hűtő nyakvédők, speciális fejjvédők és egyéb hőterhelést mérséklő felszerelések alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata;
- a folyadék- és elektrolitpótlási gyakorlat továbbfejlesztése a munkakörülményekhez igazodó szakmai ajánlások alapján.

A Budapest Közút Zrt. célja, hogy a klímaváltozás következtében egyre gyakoribbá váló szélsőséges időjárási helyzetekhez alkalmazkodva olyan korszerű és fenntartható működési gyakorlatokat alakítson ki, amelyek egyaránt szolgálják a munkavállalók egészségének védelmét, a közszolgáltatások üzembiztonságát és a főváros közlekedési infrastruktúrájának hosszú távú fenntarthatóságát.

Tárgy: Tájékoztató a Budapesti Közművek nyári hőséghelyzet kezelésére való felkészüléséről

Összefoglaló

A Budapesti Közművek valamennyi divíziója, amelynek feladatellátását érinti a nyári hőség, a tavasz folyamán elvégezte a kánikula időszakaira való felkészülést annak érdekében, hogy elősegítse a fővárosi közszolgáltatások zavartalan működését, illetve csökkentse a lakosság általános hőérzetét, elviselhetőbbé tegye a városi klímát, - redukálva ezzel a balesetek kockázatát és javítva az általános lakossági közérzetet. Emellett Társaságunk természetesen kiemelt figyelmet fordít arra, hogy munkavállalói számára biztosítsa a biztonságos munkavégzést még szélsőséges hőmérséklet mellett is. Jelen összeállításunkban, - eleget téve a Klímavédelmi, Közlekedési és Városfejlesztési Bizottság elnökének tárgyban írt, információk megküldését kérő levelére, összefoglaljuk az e téren a BKM egyes divíziói vonatkozásában elvégzett felkészülés elemeit, azok szakmai tartalmát, és kapcsolódásukat a társaság többi szakterületéhez, valamint további fővárosi közszolgáltatásokhoz. Emellett bemutatjuk a társaság összességében több mint háromezer főre kiterjedő munkavállalói állományát érintő intézkedéseket, továbbá ismertetjük a hőséggel kapcsolatos feladatok költség-vonatkozásait. Jelen tájékoztatónk mellékleteként továbbá csatoljuk a BKM FKF köztisztasági divíziójának idej részletes hőséglocsolási tervét.

1. A BKM divízióinak felkészülése a nyári hőhelyzetre

Fontos leszögezni, hogy a meleg és aszályos időszakban végzendő tevékenységek nem kezelhetők külön a Budapesti Közművek divízióinak alaptevékenységétől, hiszen például a városi zöldfelületek fenntartása, területük növelése, vagy a távhűtéssel ellátott épületek számának gyarapítása mind azt a célt szolgálják, hogy a klímaváltozáshoz jobban igazodó, nyáron is élhető városi környezetet alakítsunk ki; ezért ezen tevékenységek nagy részét egész évben, nem csak kifejezetten a nyári hőhullámra való felkészülés részeként végezzük. Másként kifejezve: az extrém meleg, száraz időszakokra való felkészülést is magába foglaló klímaadaptivitás a Budapesti Közművek stratégiájában rögzített, alapvető törekvés, mely az egyes divíziók mindennapi szakmai tevékenységében konkrét intézkedések formájában is testet ölt.

1.1. FKF Köztisztasági Divízió

Az FKF egyik kiemelt feladata a nyári időszakban a hőséglocsolás. Erre már márciusban megkezdődött a felkészülés, a köztisztasági célgépeken a téli felépítményt nyárra cserélte a Technológiai és Célgép Igazgatóság. Idén összesen mintegy 20 db üzemképes mosó-locsoló célgéppel várja az FKF a szezont. Júniusban kilenc darab kisebb, multifunkciós köztisztasági célgép érkezett az FKF-hez, melyek közül néhány jármű rendelkezik – elsősorban a szűkebb utcákon, járdákon és kerékpárutakon végzett locsoláshoz szükséges felépítménnyel. Ezenkívül várhatóan 2026. júliusában érkezik 11 db új, mosó-locsoló felépítménnyel is rendelkező nagy célgép, amelyek üzembehelyezését követően várhatóan még augusztusban szolgálatba állnak.

A hőséglocsolási szolgáltatás egyik fontos része a villamospályák vágányzónáinak hűtése a tömegközlekedés zavartalan üzemelése érdekében. Ezt Társaságunk a BKV megrendelése alapján végzi a legmelegebb időszakokban, - amikor a BKV szakemberei ennek szükségét állapítják meg.

Az FKF divízió saját hatáskörében végzi a fővárosi közterületeken a hőséglocsolást. Az elmúlt években számos újítást vezettünk be a szolgáltatásban annak érdekében, hogy a lehető leghatékonyabb vízfelhasználás mellett a legjobb hűtési eredményt érjük el. A Főpolgármesteri Hivatal szakembereivel

együttműködve - műholdképek hőterképei alapján – átalakítottuk a járataink útvonalát. Ennek tételes leírását tartalmazza az 1. Mellékletként szerepeltetett részletes 2026. évi hőséglocsolási terv.

Az új útvonalrendszer egyik legszembetűnőbb eleme, hogy a belvárosi és az egyéb, kevés zöld felülettel rendelkező, de a gyalogosok által napi szinten használt városrészek a korábbinál jóval nagyobb hangsúlyt kapnak.

Az FKF divízió által végzett hőséglocsolás alapvetően az Országos Tisztifőorvos által elrendelt hőségriadó esetén indul. Ennek során az FKF locsolóautói az aszfaltra permetezett vízzel enyhítik a forróságot, a felhevült aszfaltot egy időre 6-8 fokkal hűtve le. Ez a hőérzet csökkentése mellett leköti a port és a polleneket is, tehát jelentősége lényegesen nagyobb, mint önmagában a hűtés.

Az ideai lakossági elégedettségmérési kutatásunk eredménye alapján a hőséglocsolási közszolgáltatásunk népszerű és pozitív fogadtatással bír a lakosság körében.

A hőséglocsolás egy kedvelt és fontosnak tartott szolgáltatás, a budapestiek jelentős része tartja fontosnak, hogy a kánikulában ilyen módon is gondoskodjanak róluk és segítsék elviselhetőbbé tenni a városban a hőséget.

1.2. FŐKERT Kertészeti Divízió

A Budapesti Közművek zöldfelület-fenntartásra szakosodott divíziójának tevékenysége során, a szakmai alapelvekből következően meghatározó a hosszú távú szemlélet és előrelátó tervezés, amelynek eredményét esetleg csak évek múlva lehet érzékelni. A zöldterületfejlesztés és -fenntartás egy nap mint nap végzendő folyamatos munka, amely a nyári hőhullámokra való felkészülésként is értelmezhető. A város hőmérsékletének enyhítésében ugyanis a parkoknak, fasoroknak és egyéb zöldfelületeknek kiemelt és nélkülözhetetlen szerepe van.

Az alábbiakban tömören sorba vesszük a Főkert divízió menedzselésében végzett azon szakmai tevékenységeket, melyek részben vagy teljes egészében a klímaváltozás kihívásainak kezelését, ezen belül az extrém meleg időszakok enyhébbé tételét segítik.

- Az elmúlt években a Főkert divíziónál több újítást vezetünk be a zöldfelületkezelésben annak érdekében, hogy olyan zöldterületeket alakítsunk ki, amelyek jobban alkalmazkodnak a klímaváltozáshoz. Ennek alapján idén a „Vadvirágos Budapest” program keretében 1 millió m²-re növeltük az extenzíven kezelt, azaz évente csak 1-2 alkalommal kaszált zöldfelületek területét. Az öntözetlen gyepfelületeken a növényállomány magasszáron történő meghagyása több más ökológiai szolgáltatás mellett a párolgási veszteséget csökkenti és a talajok

vízháztartását javítja. Az ilyen módon kezelt felületek átlagos hőmérséklete több fokkal kevesebb, mint az intenzíven kezelt felületeké, így értelemszerűen a területen megforduló fővárosiak, a parkhasználók hőérzetét is pozitívan befolyásolja. Idén tavasszal, igazodva a klímaváltozás hatásaihoz, a fővárossal közösen született az a szakmai döntés, melynek eredménye összhangban áll a „Vágatlan Május” kormányzati kampánnyal. Ennek során egyrészt csökkentettük a nélkülözhető kaszálások számát a kevésbé frekvenciált parkterületeken, másrészt pedig ahol indokolt volt a kaszálás, ott csökkentettük a visszavágás mértékét.

- A városi fáknak szintén kiemelkedő szerep jut a nyári időjárás mérséklésében, éppen ezért kiemelt feladatunk közparkjainkban és fasorainkban a faállomány védelme, szükség esetén nyári locsolása. Az évről évre súlyosabb nyári aszály leginkább az elmúlt öt évben ültetett, még gyengébb fákat fenyegeti, ezért tavasztól-őszig ezek locsolása élvez prioritást, - összesen 10.000 db fát öntözünk a városban. Szükség esetén hétvégi túlmunkával biztosítjuk a fiatal fák és az egyéb zöldfelületek öntözését. A tavalyi kísérleti év után idén ismét meghirdetjük az önkéntes vízadó kampányunkat, amelyen keresztül a lakosság, és a helyi közösségek együttműködését várjuk a környezetükben található fák locsolásában. A tavalyi évben összesen több mint 400 ezer liter vízzel segítették 7000 fiatal fa túlélését.
- Részben pótlásként, részben új telepítésként 623 db többször iskolázott, előnevelt fát ültettünk el fasorainkba és parkjainkba, a „Nemzeti Faültetés” napján önkéntesek részvételével. Két helyszínen ligeterdő telepítés zajlott, a Farkas-erdő Természetvédelmi Területen több ezer erdészeti csemete elültetése valósult meg.
- A változatos növényállománnyal bíró, többszintes, vízmegtartó és árnyékolt zöldfelületek a burkolt felületekhez képest akár 15 °C fokkal kevesebb felszínközeli hőmérsékletet biztosítanak, ezt a célt erősítik azok a természetközeli megoldások, melyeket tervszerűen az idei évtől vezetünk be fasorainkban. Az új ültetések esetében a fahelyek aprítékkal történő takarását alkalmazzuk, és több nagyparkunkban televények kialakítása már több mint 10.000 m²-en valósult meg.
- Az idei évben is futnak a „Beton helyett fák” projektek burkolt középvezeték zöldítésével a Kerepesi úton és az Árpád Fejedelem úton, valamint az „Utcák árnyékolása” projekt kapcsán pergolával ellátott pihenőterület létesül a Rákóczi téren a piac előtti burkolt felületen. Az idei évben a stratégiai célok között szerepel a klímaváltozás hatásainak enyhítése érdekében az öntözőrendszerek fokozatos átalakítása és korszerűsítése, és az automata öntözéssel ellátott parkfelületek növelése. Ennek a célkitűzésnek a teljesülése érdekében az első negyedévben megkezdődött több parki helyszín vonatkozásában a vandálbiztos távfelügyeleti rendszerek kiépítése, és az újonnan kialakításra kerülő intenzív zöldfelületeken már alapelvárás az automata öntözőrendszer.
- A BKM FŐKERT divíziója 100 db ivókutát és 39 db díszkutát, szökőkutat és csobogót üzemeltet a városban, amelyek tavaszi tervszerű nyitása megtörtént, valamint üzemben tartásukról folyamatos hibaelhárítás mellett kiemelten gondoskodik a szakterület. Az ivókutak listája, elhelyezkedése megtalálható a Budapest Fatár applikációban, így a lakosság könnyedén tájékozódhat arról a nyári melegben, hogy hol található a legközelebbi vízvételi lehetőség.
- A Társaságunk által üzemeltetett vízarchitektúrák részletes kimutatását a következő táblázat tartalmazza:

Terület	Ivókút	DIRECT LINE ivókút	Szökőkút	Díszkút	Zenélő kút	Csobogó
	db	db	db	db	db	db
I.-II. Kiemelt és intenzív zöldterületek						
I. kerület	16		3			1
II. kerület	3		2			4
III. kerület	13					
IV. kerület						
V. kerület	6		5	4		1
VI. kerület						
VI-VII-VIII-XIV. kerület						
VIII. kerület	8		3	1		
IX. kerület	3					
Népliget	4					
Gellérthegy	6			2		
XI. kerület	5		2			
XII. kerület	4			2		
Margitsziget	23		1	1	1	
XIII. kerület	6	1	5			
XIV. kerület, Ilosvai Selymes tér						
XXI. kerület	1					
XXII. kerület	1					
III-VIII-IX-X-XIII-XIV. kerület			1			
Összesen	99	1	22	10	1	6

- A páraparkok is fontos részei a hőszigetelésnek. A Városháza parkba tervezett Oázis-párapark beüzemelésére június közepén kerül sor. Mindemellett a természetes árnyékot nélkülöző játszó és pihenőhelyeken (összesen 6 helyszínen) a napvitorlák kihelyezése megtörtént, amelyek ellenőrzését, karbantartását kiemelten kezeljük.

1.3. BTI Temetkezési Divízió

A Budapesti Közművek Temetkezési Divíziója közel 450 hektárnyi területet kezel, melynek jelentős része lényegében zöldfelület. A fővárosi sírkertek tehát ökológiai szempontból a város szövetében érdemben csökkentik a hőszigetek kialakulását, emelik a levegőminőséget és jelentős hűtőhatást gyakorolnak a környezetre. Az ökológikus gazdálkodás szellemében a Budapesti Közművek által fenntartott temetőekben is csökkentettük a kaszálások számát a kisebb látogatóforgalommal bíró területeken. A parcelláknál viszont az eddigi rendnek megfelelően gondoskodunk a kaszálásról.

A BTI temetkezési divízió jövőbeni, stratégiában is rögzített célkitűzése, hogy a temetői környezet a lakosság rekreációs igényeinek megvalósulását is elősegítse a sírkertek közpark jellegének erősítésével. A temetőekben dolgozó munkatársaink figyelmét emellett felhívjuk arra, hogy a meleg nyári napokon kiemelten figyeljenek a temetőlátogatókra, és szükség esetén nyújtsanak részükre segítséget – ami a temetőket felkereső, gyakran idősebb korosztály esetében különösen fontos intézkedés.

1.4. FŐTÁV Távhőszolgáltatási Divízió

A távhőtechnológiai rendszerek működőképességét a hőség nem érinti hátrányosan, különleges beavatkozások itt nem szükségesek. A nyári időszakban Társaságunk a folyamatos használati melegvíz rendelkezésre állását biztosítja a távfűtéssel ellátott épületekben, valamint a távfűtési rendszerek karbantartását is ekkor végezzük. A fővárosi távhőrendszer kiterjedt méretét tekintve ez a város egésze szempontjából is kiemelt jelentőségű, hiszen közel negyedmillió háztartási és mintegy hétezer intézményi ügyfél folyamatos ellátását kell biztosítani.

A nyári hőhelyzet kezelése szempontjából kiemelt jelentőségű a távhűtéssel üzemelő épületek számának növelése a városban. A BKM távhőszolgáltatási divíziója Budapesten 10 korszerű, új építésű épületben – intézményekben (pl. Magyar Zene Háza, Néprajzi Múzeum), illetve irodaházakban, valamint mintegy kétezer lakásban – nyújt távhűtési szolgáltatást a távhő biztosítása mellett. A szolgáltatást igénybe vevő felhasználók hűtőberendezéseinek nyári üzemre történő felkészítését a tavasz folyamán a Főtáv elvégezte, a szolgáltatást szerződéses igény szerint nyújtja. A Városliget exkluzív középületeinek hűtési szolgáltatását biztosító, a Műjégpálya gépházában telepített berendezések szintén felkészülve várják a hűtési igény nyári növekedését.

A távhűtéssel ellátott épületek hűtőteljesítménye:

Projekt neve	Hűtőteljesítmény, MW
Rákóczi Liget Lakópark (távhűtés, több épület)	0,79
Városliget (távhűtés, több épület)	5,06
Budapart BOE épület	2,40
Budapart BRE épület	0,36
Budapart BRF épület	0,41
Vahot utca társasház	0,88
Hadak útja társasház	0,15
BudaPart BRG épület	0,51
BudaPart BRL épület	0,51
Összesen	11,07

2. A Budapesti Közművek munkavállalói számára elrendelt intézkedések hőség esetére

Hőségriadó esetén a társaság a jogszabályi előírások (a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény, valamint a részletes szabályozást tartalmazó 3/2002. (II. 8.) SzCsM–EüM és 4/2002. (II. 20.) SzCsM–EüM együttes rendeletek) alapján a jelentős hőhatásnak kitett munkavállalók esetén az alábbi intézkedéseket teszi:

- **Védőital biztosítása:** A munkavállalók részére megfelelő mennyiségben hűtött védőitalt biztosítunk. Ezenkívül egyes munkavégzési területeken, pl. temetők, parkok - folyóvíz is rendelkezésre áll, ahonnan víz vételezhető.
- **Újratölthető kulacsok használata:** Egyes divízióinknál bevezettük az újratölthető kulacsok használatát, ezzel párhuzamosan pedig kiveztük az egyszer használatos palackokat. Az

intézkedés egyszerre támogatja a rendszeres folyadékpótlást és a környezettudatosabb működést.

- **Intenzív munkavégzés időbeli átszervezése:** A legforróbb napokon az intenzív fizikai munkavégzés időszakát úgy szervezzük át, hogy a nagyobb fizikai megterheléssel járó feladatok lehetőség szerint a kora reggeli, kevésbé meleg órákban történjenek.
- **Klimatizált pihenési lehetőség biztosítása:** Ahol erre lehetőségünk van, a munkavállalók számára klimatizált helyiséget biztosítunk, hogy ott töltsék el óránként a pihenőidejüket. Óránként legalább 5, legfeljebb 10 perces pihenőidőt biztosítunk minden munkavállaló számára.
- **Kiemelt vezetői ellenőrzés a terepen:** A munkavezetők fokozottan ellenőrzik, hogy a kollégák ténylegesen fogyasztanak-e megfelelő mennyiségű folyadékot, betartják-e a pihenőidőt, valamint nem mutatkoznak-e náluk rosszullétre utaló jelek.
- **Védőruházati elemek biztosítása:** Egyes divízióinknál a dolgozók részére baseball sapka és póló biztosított, amelyek hozzájárulnak a közvetlen napsugárzás elleni védelemhez és a nyári munkavégzés komfortjának javításához.
- **Csoportos munkavégzés:** A munkavállalók a hőségriadó ideje alatt egyedül nem mehetnek ki munkaterületre dolgozni, minimum két fő szükséges a jellemzően nagy kiterjedésű szabadterületen (pl. parkok, zöldfelületek) történő munkavégzéshez.
- **Munkavédelmi tájékoztatás a hőség veszélyeiről:** A szezon elején, illetve hőségriadó esetén tájékoztatjuk munkavállalóinkat a hőség okozta veszélyekről, kiemelt figyelemmel a kiszáradás, a napszúrás és a hóguta tüneteire, valamint a rosszullét esetén követendő teendőkre.
- **Napernyők beszerzésének előkészítése:** Tervezzük napernyők beszerzését, ezek a napos területeken való feladatellátás során nyújthatnak árnyékolást és könnyíthetik a munkavégzést.

3. A nyári hőség idején végzett feladatellátás költségei

A nyári kánikula ideje alatt biztosított közszolgáltatások: a hőséglocsolás meghatározó költségdriverere a hőségnapok száma, a hűsítő szigetek és párapuk létesítése középtávon bővülést mutat. Ennek kapcsán fontos megjegyezni, hogy a feladatellátás intenzitása a rendkívül erős időjárási kitétség miatt az egymást követő évek viszonylatában jelentős kilengéseket mutathat, - a trendeket ezért is hosszabb időtartamban érdemes vizsgálni.

A hűsítő szigetek és párapuk létesítése és üzemeltetése a Tulajdonos Fővárosnak 35 M Ft-ba került az elmúlt három év vonatkozásában. A hőséglocsolásra történő kivonulás az elmúlt három év adatai alapján átlagosan naponta, mintegy 7,3 M Ft költséget jelentett.

A FŐKERT Divízióban 2023-ban és 2024-ben 2-2 hűsítő sziget építése történt meg (Blaha Lujza tér, Baross tér; Móricz Zsigmond körtér, Baross tér) és évente 1-1 párapuk a Városháza parkban, 2025-ben pedig a Városháza parkban került sor Oázis-párapuk felállítására és üzemeltetésére.

4. Nemzetközi kitekintés – összevetés a nyugat-európai nagyvárosokban követett gyakorlattal

Általánosságban egyértelműen megállapítható, hogy a Budapesten alkalmazott módszerek és technológia lényegében korrelál a nyugat-európai nagyvárosok (pl. Bécs, Berlin) trendjeivel. Különbség csak a rendelkezésre álló erőforrások tekintetében mutatható ki.

Mindezt néhány példával szeretnénk illusztrálni: Bécsben nyaranta az önkormányzat mintegy 150 munkatársa kizárólag a fák öntözésével foglalkozik, akik 50 öntözőjármű segítségével naponta körülbelül 400 000 liter vizet juttatnak el a növényekhez.

Az osztrák és a német fővárosban a helyi köztisztasági vállalat 30-40 locsoló célgépből álló flottáját szokták kiküldeni a forgalmasabb úthálózat hűtésére, pormentesítésére.

Az elmúlt években az a trend figyelhető meg, hogy ezt a technológiát csak az extrém hőhullámok idején alkalmazzák, megvárva az éjszakai-hajnali időszakot, amikor az útfelület magától is visszahűl annyira, hogy a kipermetezett hideg víz már nem okoz hősokkot, - ami az útfelület megrepedésével jár. Hosszabb távon erre a problémára az olyan útépítő anyagok alkalmazását tekintik megoldásnak, amelyeknek minél alacsonyabb a hőelnyelő képessége.

Mellékletek:

1. Az FKF 2026. évi hőséglocsolási terve

BKM Nonprofit Zrt.
Köztisztasági Főigazgatóság

Hőséglocsolási terv

Budapest, 2026.

**BUDAPESTI
KÖZMŰVEK**

FKF

Tartalomjegyzék

I.	Hőséglocsolási járatok területi bontásban.....	3
II.	Összesítő kimutatás a hőséglocsolási járatokról.....	4
III.	Hőtérkép.....	5
IV.	Hőséglocsolási járatok részletes leírása.....	6

I. Hőszolgáltatási járatok területi bontásban

I.1. Észak-pesti köztisztasági Üzem hőszolgáltatási járatai (6 db):

- 0460 (IV. kerület)
- 0461 (IV. kerület)
- 0552 (V. kerület)
- 0652 (VI-VII-VIII. kerület)
- 1358 (XIII. kerület)
- 1468 (XIV. kerület)

I.2. Észak-budai köztisztasági Üzem hőszolgáltatási járatai (4 db):

- 0158(I. kerület)
- 0259(II-XII. kerület)
- 0365(III. kerület)
- 0366(III. kerület)

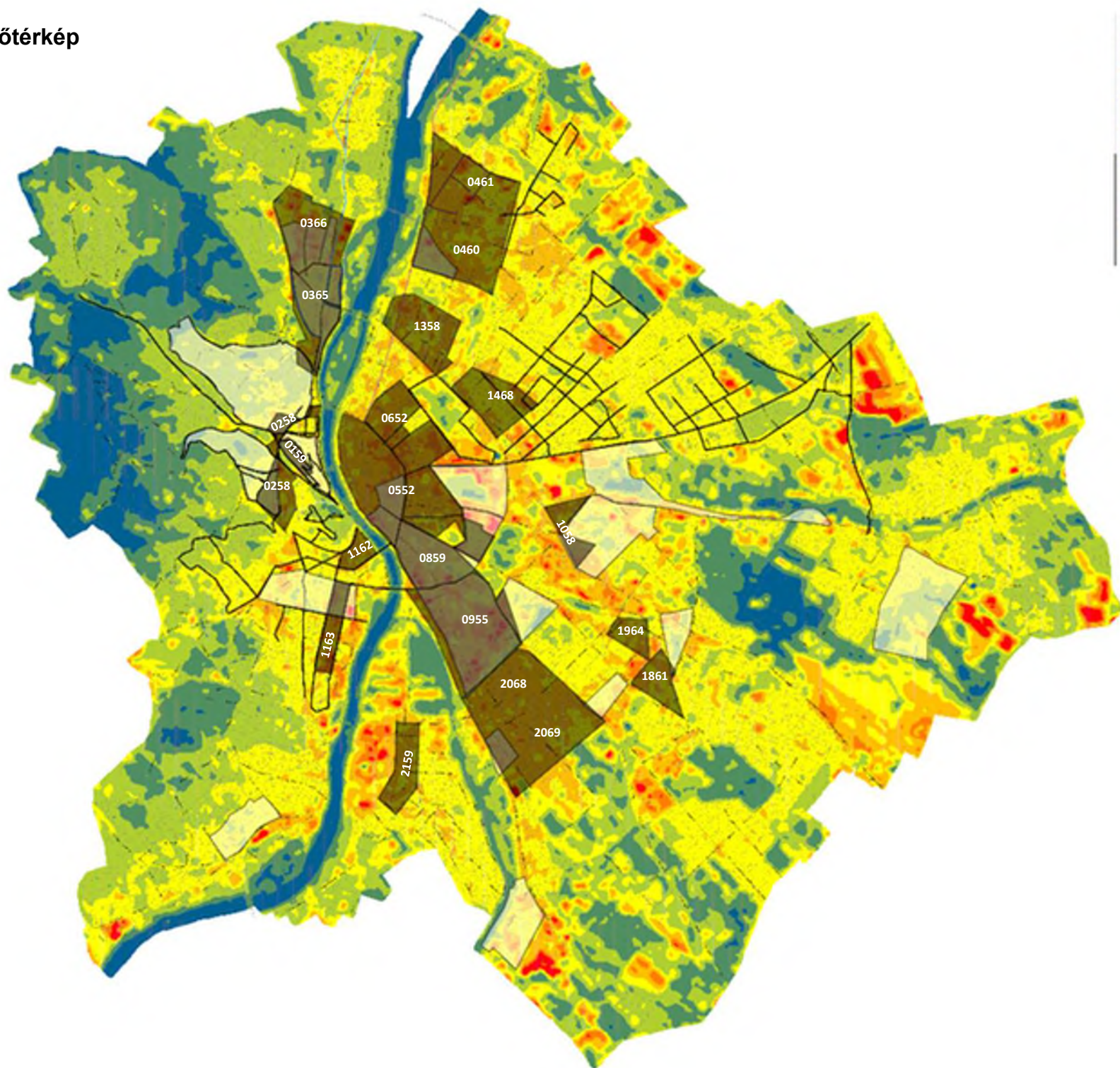
I.3. Budapesti köztisztasági Üzem hőszolgáltatási járatai (10 db):

- 0859 (VIII. kerület)
- 0955 (IX. kerület)
- 1058 (X. kerület)
- 1162 (XI. kerület)
- 1163 (XI. kerület)
- 1861 (XVIII. kerület)
- 1964 (XIX. kerület)
- 2068 (XX. kerület)
- 2069 (XX. kerület)
- 2159 (XXI. kerület)

II. Összesítő kimutatás a hőséglocsolási járatokról

Járat száma	Kerület	Telephely	Kivonulás (km)	Munkaterület (km)	Bevonulás (km)	Munkakezdés	Oldal
0460	IV.	Észak-pesti köztisztasági Üzem	4,2	40 +	4,2+	Berlini út és Klára utca kereszteződése	6.
0461	IV.		3,6	40 +	3,6+	Árpád úti felüljáró	7.
0552	V.		14,1	40 +	14,1+	Bajcsy-Zsilinszky út és Podmaniczky utca kereszteződése	8.
0652	VI-VII-XIII.		14,1	40 +	14,1+	Hősök tere Dózsa György úti találkozása	9.
1358	XIII.		7	40 +	7+	Tatai út és Tahi utca	10.
1468	XIV.		10,1	40 +	10,1+	Nagy Lajos felüljáró	11.
0158	I.	Észak-budai köztisztasági üzem	10	8 +	10 +	Krisztina krt.	12.
0259	II.-XII.		8	8 +	8 +	Csalogány u.	13.
0365	III.		5	8 +	5 +	Szépvolgyi út	14.
0366	III.		0,1	8 +	2 +	Csillaghegyi út	15.
0859	VIII.	Budapesti köztisztasági üzem	6	40 +	6 +	Orczy úton	16.
0955	IX.		6	30 +	6 +	Külső Mester utca	17.
1058	X.		8	30 +	8 +	Kőbányai úton	18.
1162	XI.		6	30 +	6 +	Fehérvári úton	19.
1163	XI.		6	30 +	6 +	Vasút utcában	20.
1861	XVIII.		10	20 +	10 +	Puskás Ferenc utcában	21.
1964	XIX.		5	20 +	5 +	Szabó Ervin utcában	22.
2068	XX.		4	40 +	4 +	Határ úton	23.
2069	XX.		3	40 +	3 +	Helsinki úton	24.
2159	XXI.		2	40 +	2 +	Ady Endre úton	25.

III. Hő térkép

Haváriás hőséglocsolás járatleírás

járat száma:	0460	kerület:	IV.	járat:	60
--------------	------	----------	-----	--------	----

használandó célgép típus:	locsoló
---------------------------	---------

telephely:	Észak-pesti köztisztasági Üzem
------------	--------------------------------

Locsolás:

kivonulás:	4,2 km	munkaterület:	40 +km	bevonulás:	4,2+km
------------	--------	---------------	--------	------------	--------

Járat rövid leírása: Madridi út - Szent László út - Kámfor utca - Reitter Ferenc utca - Gyöngyösi út - Váci út - Árpád út - Istvántelki út - Zichy Mihály utca - Klára utca - Elem utca - Berliini út által határolt terület

Munkakezdés: Berliini út és Klára utca kereszteződése

Járat útvonala: Madridi út - Szent László út - Kámfor utca - Reitter Ferenc utca - Gyöngyösi út - Váci út - Árpád út - Istvántelki út - Zichy Mihály utca - Klára utca - Elem utca - Berliini út által határolt terület

Vízvételi lehetőség: Havária ideje alatt bármelyik felszíni tűzcsap használható a járaton belül. A határolt utak locsolását is el kell végezni, lehetőség szerint mindkét irányban.

Telefonszámok:

Észak-pesti köztisztasági Üzem forgalom: +36 1 305 2418

Központi Ügyelet: +36 1 700 7979

Általános segélyhívó: 112

Haváriás hőséglocsolás járatleírás

járat száma:	0461	kerület:	IV.	járat:	61
--------------	------	----------	-----	--------	----

használandó célgép típus:	locsoló
---------------------------	---------

telephely:	Észak-pesti köztisztasági Üzem
------------	--------------------------------

Locsolás:

kivonulás:	3,6 km	munkaterület:	40 +km	bevonulás:	3,6+km
------------	--------	---------------	--------	------------	--------

Járat rövid leírása: Árpád út - Váci út - Fóti út - Szilágyi utca által határolt terület

Munkakezdés: Árpád úti felüljáró

Járat útvonala: Árpád út - Váci út - Fóti út - Szilágyi utca által határolt terület

Vízvételi lehetőség: Havária ideje alatt bármelyik felszíni tűzcsap használható a járaton belül. A határolt utak locsolását is el kell végezni, lehetőség szerint mindkét irányban.

Telefonszámok:

Észak-pesti köztisztasági Üzem forgalom: +36 1 305 2418

Központi Ügyelet: +36 1 700 7979

Általános segélyhívó: 112

Haváriás hőséglocsolás járatleírás

járat száma:	0552	kerület:	V.	járat:	52
--------------	------	----------	----	--------	----

használandó célgép típus:	locsoló
---------------------------	---------

telephely:	Észak-pesti Köztisztasági üzem
------------	--------------------------------

Locsolás:

kivonulás:	14,1 km	munkaterület:	40 +km	bevonulás:	14,1+km
------------	---------	---------------	--------	------------	---------

Járat rövid leírása: Szent István körút - Bajcsy - Zsilinszky út - Károly körút - Múzeum körút - Vámház körút - Pesti alsó rakpart - Jane Haining rakpart - id. Antal József rakpart által határolt terület

Munkakezdés: Bajcsy-Zsilinszky út és Podmaniczky utca kereszteződése

Járat útvonala: Szent István körút - Bajcsy - Zsilinszky út - Károly körút - Múzeum körút - Vámház körút - Pesti alsó rakpart - Jane Haining rakpart - id. Antal József rakpart által határolt terület

Vízvételi lehetőség: Havária ideje alatt bármelyik felszíni tűzcsap használható a járaton belül. A határolt utak locsolását is el kell végezni, lehetőség szerint mindkét irányban.

Telefonszámok:

Észak-pesti köztisztasági Üzem forgalom: +36 1 305 2418

Központi Ügyelet: +36 1 700 7979

Általános segélyhívó: 112

Haváriás hőséglocsolás járatleírás

járat száma:	0652	kerület:	VI-VII-XIII.	járat:	52
--------------	------	----------	--------------	--------	----

használandó célgép típus:	locsoló
---------------------------	---------

telephely:	Észak-pesti Köztisztasági Üzem
------------	--------------------------------

Locsolás:

kivonulás:	14,1 km	munkaterület:	40 +km	bevonulás:	14,1+km
------------	---------	---------------	--------	------------	---------

Járat rövid leírása: Lehel tér - Lehel út - Dózsa György út - Andrássy út - Felső erdősor utca - Városligeti fasor - Dózsa György út - Thököly út - Rákóczi út - Károly körút - Bajcsy - Zsilinszky út - Váci út által határolt terület

Munkakezdés: Hősök tere Dózsa György úti találkozása

Járat útvonala: Lehel tér - Lehel út - Dózsa György út - Andrássy út - Felső erdősor utca - Városligeti fasor - Dózsa György út - Thököly út - Rákóczi út - Károly körút - Bajcsy - Zsilinszky út - Váci út által határolt terület

Vízvételi lehetőség: Havária ideje alatt bármelyik felszíni tűzcsap használható a járaton belül. A határolt utak locsolását is el kell végezni, lehetőség szerint mindkét irányban.

Telefonszámok:

Észak-pesti köztisztasági Üzem forgalom: +36 1 305 2418

Központi Ügyelet: +36 1 700 7979

Általános segélyhívó: 112

Haváriás hőséglocsolás járatleírás

járat száma:	1358	kerület:	XIII.	járat:	58
--------------	------	----------	-------	--------	----

használandó célgép típus:	locsoló
---------------------------	---------

telephely:	Észak-pesti Köztisztasági Üzem
------------	--------------------------------

Locsolás:

kivonulás:	7 km	munkaterület:	40 +km	bevonulás:	7+km
------------	------	---------------	--------	------------	------

Járat rövid leírása: Róbert Károly körút - Népfürdő utca - Vízfogó utca - Tahi út (Rékospatak) - Tatai út - Szegedi út - Dévényi út által határolt terület

Munkakezdés: Tatai út és Tahi utca

Járat útvonala: Róbert Károly körút - Népfürdő utca - Vízfogó utca - Tahi út (Rékospatak) - Tatai út - Szegedi út - Dévényi út által határolt terület

Vízvételi lehetőség: Havária ideje alatt bármelyik felszíni tűzcsap használható a járaton belül. A határolt utak locsolását is el kell végezni, lehetőség szerint mindkét irányban.

Telefonszámok:

Észak-pesti köztisztasági Üzem forgalom: +36 1 305 2418

Központi Ügyelet: +36 1 700 7979

Általános segélyhívó: 112

Haváriás hőséglocsolás járatleírás

járat száma:	1468	kerület:	XIV.	járat:	68
--------------	------	----------	------	--------	----

használandó célgép típus:	locsoló
---------------------------	---------

telephely:	Észak-pesti Köztisztasági Üzem
------------	--------------------------------

Locsolás:

kivonulás:	10,1 km	munkaterület:	40 +km	bevonulás:	10,1+km
------------	---------	---------------	--------	------------	---------

Járat rövid leírása: Kacsóh Pongrác út - Nagy Lajos király útja - Egressy út - Mexikói út által határolt terület

Munkakezdés: Nagy Lajos felüljáró

Járat útvonala: Kacsóh Pongrác út - Nagy Lajos király útja - Egressy út - Mexikói út által határolt terület

Vízvételi lehetőség: Havária ideje alatt bármelyik felszíni tűzcsap használható a járaton belül. A határolt utak locsolását is el kell végezni, lehetőség szerint mindkét irányban.

Telefonszámok:

Észak-pesti köztisztasági Üzem forgalom: +36 1 305 2418

Központi Ügyelet: +36 1 700 7979

Általános segélyhívó: 112

Haváriás hőséglocsolás járatleírás

járat száma:	0158	kerület:	I.	járat:	58
--------------	------	----------	----	--------	----

használandó célgép típus:	locsoló
---------------------------	---------

telephely:	Észak-budai köztisztasági üzem
------------	--------------------------------

Locsolás:

kivonulás:	10 km	munkaterület:	8+ km	bevonulás:	10 km
------------	-------	---------------	-------	------------	-------

Munkakezdés: Krisztina krt

Járat útvonala:

Budai vár teljes területe le és felvezetőkkel együtt, Krisztina krt – Krisztina tér - Mészáros utca - Hegyalja út – Alkotás út – Krisztina krt – Vérmező út – hattyú utca – Batthyány utca – Bem felső rkpt – Jégverem utca – Fő utca - Clark Á tér - Lánchíd utca – Ybl M tér – Apród utca – Attila út - által határolt terület, beleértve a határoló utakat is mindkét irányban.

Vízvételi lehetőség: Havária ideje alatt bármelyik felszíni tűzcsap használható a járaton belül. A határolt utak locsolását is el kell végezni, lehetőség szerint mindkét irányban.

Telefonszámok:

Észak-budai köztisztasági Üzem forgalom: +36 1 236 0139

Központi Ügyelet: +36 1 700-7393

Általános segélyhívó: 112

Haváriás hőséglocsolás járatleírás

járat száma:	0259	kerület:	II.-XII.	járat:	59
--------------	------	----------	----------	--------	----

használandó célgép típus:	locsoló
---------------------------	---------

telephely:	Észak-budai köztisztasági üzem
------------	--------------------------------

Locsolás:

kivonulás:	8 km	munkaterület:	8+ km	bevonulás:	8 km
------------	------	---------------	-------	------------	------

Munkakezdés: Csalogány u

Járat útvonala:

Krisztina krt - Alkotás utca - Jagelló út - Böszörményi út - Kékgolyó utca - Városmajor utca - Csaba utca- Szél Kálmán tér - Szilágyi Erzsébet fasor - Ezredes utca - Fillér utca - Garas utca - Marczibányi tér - Keleti Károly u - Margit körút végig mind két irányban - Margit krt - Bem József utca - Bem felső rakpart - Csalogány u – Széna tér - Szél Kálmán tér - által határolt terület, beleértve a határoló utakat is mindkét irányban.

Vízvételi lehetőség: Havária ideje alatt bármelyik felszíni tűzcsap használható a járaton belül. A határolt utak locsolását is el kell végezni, lehetőség szerint mindkét irányban.

Telefonszámok:

Észak-budai köztisztasági Üzem forgalom: +36 1 236 0139

Központi Ügyelet: +36 1 700-7393

Általános segélyhívó: 112

Haváriás hőséglocsolás járatleírás

járat száma:	0365	kerület:	III.	járat:	65
--------------	------	----------	------	--------	----

használandó célgép típus:	locsoló
---------------------------	---------

telephely:	Észak-budai köztisztasági üzem
------------	--------------------------------

Locsolás:

kivonulás:	5 km	munkaterület:	8+ km	bevonulás:	5 km
------------	------	---------------	-------	------------	------

Munkakezdés: Szépvölgyi út

Járat útvonala:

Vörösvári út - Serfőző utca - Árpád fejedelem útja - Harcsa utca - Örömi utca - Kolozsvári Tamás utca - Felhévizi utca - Pusztaszeri út - Szépvölgyi út - Folyondár utca - Kolostor út - Kiscelli utca - Bécsi út által határolt terület, beleértve a határoló utakat is mindkét irányban

Vízvételi lehetőség: Havária ideje alatt bármelyik felszíni tűzcsap használható a járaton belül. A határolt utak locsolását is el kell végezni, lehetőség szerint mindkét irányban.

Telefonszámok:

Észak-budai köztisztasági Üzem forgalom: +36 1 236 0139

Központi Ügyelet: +36 1 700-7393

Általános segélyhívó: 112

Haváriás hőséglocsolás járatleírás

járat száma:	0366	kerület:	III.	járat:	666
--------------	------	----------	------	--------	-----

használandó célgép típus:	locsoló
---------------------------	---------

telephely:	Észak-budai köztisztasági üzem
------------	--------------------------------

Locsolás:

kivonulás:	0,1 km	munkaterület:	8+ km	bevonulás:	2 km
------------	--------	---------------	-------	------------	------

Munkakezdés: Csillaghegyi út

Járat útvonala:

Pomázi út - Keled út - Gázgyár utca - Ángel Sanz Bríz út - Gróf Eszterházy János rkp. - (Slachta Margit rkp. Margit híd felhajtóig és vissza) - Szentlélek tér - Tavasz utca - Vörösvári út - Bécsi út által határolt terület, beleértve a határoló utakat is mindkét irányban

Vízvételi lehetőség: Havária ideje alatt bármelyik felszíni tűzcsap használható a járaton belül. A határolt utak locsolását is el kell végezni, lehetőség szerint mindkét irányban.

Telefonszámok:

Észak-budai köztisztasági Üzem forgalom: +36 1 236 0139

Központi Ügyelet: +36 1 700-7393

Általános segélyhívó: 112

Haváriás hőséglocsolás járatleírás

járat száma:	0859	kerület:	VIII.	járat:	
--------------	------	----------	-------	--------	--

használandó célgép típus:	locsoló
---------------------------	---------

telephely:	Budapesti köztisztasági üzem
------------	------------------------------

kivonulás:	6 km	munkaterület:	40 + km	bevonulás:	6 km
------------	------	---------------	---------	------------	------

A járat rövid leírása:

1. Ütem: Baross u.–Kőbányai u.–Könyves Kálmán krt.- Üllői–Múzeum körút. ÁHT.
2. Ütem: Baross u. – Fiumei út – Rákóczi út – Múzeum krt. ÁHT.

Munkakezdés: Orczy úton

Vízvételi lehetőség: Havária ideje alatt bármelyik felszíni tűzcsap használható a járaton belül. A határolt utak locsolását is el kell végezni, lehetőség szerint mindkét irányban.

Telefonszámok:

Budapesti köztisztasági Üzem forgalom: +36 1 700 7400
Központi Ügyelet: +36 1 700 7979
Általános segélyhívó: 112

Haváriás hőséglocsolás járatleírás

járat száma:	0955	kerület:	IX.	járat:	
--------------	------	----------	-----	--------	--

használandó célgép típus:	locsoló
---------------------------	---------

telephely:	Budapesti köztisztasági üzem
------------	------------------------------

kivonulás:	6 km	munkaterület:	30 + km	bevonulás:	6 km
------------	------	---------------	---------	------------	------

A járat rövid leírása:

1. Ütem: Vámház körút - Üllői út. - Könyves Kálmán körút - Soroksári út - Közraktár út - Sörház utca ÁHT.

2. Ütem: Könyves Kálmán körút - Üllői út – Ecseri út- Epreserdő út- Határ út - Soroksári út ÁHT

Munkakezdés: Külső Mester utca

Vízvételi lehetőség: Havária ideje alatt bármelyik felszíni tűzcsap használható a járaton belül. A határolt utak locsolását is el kell végezni, lehetőség szerint mindkét irányban.

Telefonszámok:

Budapesti köztisztasági Üzem forgalom: +36 1 700 7400

Központi Ügyelet: +36 1 700 7979

Általános segélyhívó: 112

Haváriás hőséglocsolás járatleírás

járat száma:	1058	kerület:	X.	járat:	
--------------	------	----------	----	--------	--

használandó célgép típus:	locsoló
---------------------------	---------

telephely:	Budapesti köztisztasági üzem
------------	------------------------------

kivonulás:	8 km	munkaterület:	30 + km	bevonulás:	8 km
------------	------	---------------	---------	------------	------

A járat rövid leírása:

1. Ütem: Kolozsvári u. – Korponai u. – Körösi Csoma u. ÁHT.
2. Ütem: Vaspálya u. – Kápolna u.-- Óhegy u. – Kőér u. –. ÁHT.

Munkakezdés: Kőbányai úton

Vízvételi lehetőség: Havária ideje alatt bármelyik felszíni tűzcsap használható a járaton belül. A határolt utak locsolását is el kell végezni, lehetőség szerint mindkét irányban.

Telefonszámok:

Budapesti köztisztasági Üzem forgalom: +36 1 700 7400

Központi Ügyelet: +36 1 700 7979

Általános segélyhívó: 112

Haváriás hőséglocsolás járatleírás

járat száma:	1162	kerület:	XI.	járat:	
--------------	------	----------	-----	--------	--

használandó célgép típus:	locsoló
---------------------------	---------

telephely:	Budapesti köztisztasági üzem
------------	------------------------------

kivonulás:	6 km	munkaterület:	30 + km	bevonulás:	6 km
------------	------	---------------	---------	------------	------

A járat rövid leírása:

Fehérvári u. – Hengermalom út – Szerémi út – Prielle Kornélia u. – Budafoki út – Október 23 u. ÁHT.

Fehérvári út – Építész u. – Szerémi út – Hengermalom út ÁHT.

Munkakezdés: Fehérvári úton

Vízvételi lehetőség: Havária ideje alatt bármelyik felszíni tűzcsap használható a járaton belül. A határolt utak locsolását is el kell végezni, lehetőség szerint mindkét irányban.

Telefonszámok:

Budapesti köztisztasági Üzem forgalom: +36 1 700 7400

Központi Ügyelet: +36 1 700 7979

Általános segélyhívó: 112

Haváriás hőséglocsolás járatleírás

járat száma:	1163	kerület:	XI.	járat:	
--------------	------	----------	-----	--------	--

használandó célgép típus:	locsoló
---------------------------	---------

telephely:	Budapesti köztisztasági üzem
------------	------------------------------

kivonulás:	6 km	munkaterület:	30 + km	bevonulás:	6 km
------------	------	---------------	---------	------------	------

A járat rövid leírása:

Műegyetem rkp. – Bartók Béla u. – Bocskai út-- Irinyi József u. – Október 23 u. – Bocskai út
ÁHT.

Munkakezdés: Vasút utcában

Vízvételi lehetőség: Havária ideje alatt bármelyik felszíni tűzcsap használható a járaton belül. A határolt utak locsolását is el kell végezni, lehetőség szerint mindkét irányban.

Telefonszámok:

Budapesti köztisztasági Üzem forgalom: +36 1 700 7400

Központi Ügyelet: +36 1 700 7979

Általános segélyhívó: 112

Haváriás hőséglocsolás járatleírás

járat száma:	1861	kerület:	XVIII.	járat:	
--------------	------	----------	--------	--------	--

használandó célgép típus:	locsoló
---------------------------	---------

telephely:	Budapesti köztisztasági üzem
------------	------------------------------

kivonulás:	10 km	munkaterület:	20 + km	bevonulás:	10 km
------------	-------	---------------	---------	------------	-------

A járat rövid leírása:

Hoffherr Albert u. – Lenkei u. – Nefelejcs u. – Lakatos út – Margó Tivadar u. – Kinizsi Pál u.
Bartha Lajos u. – Csapó u. – Puskás Ferenc u. ÁHT.

Munkakezdés: Puskás Ferenc utcában

Vízvételi lehetőség: Havária ideje alatt bármelyik felszíni tűzcsap használható a járaton belül. A határolt utak locsolását is el kell végezni, lehetőség szerint mindkét irányban.

Telefonszámok:

Budapesti köztisztasági Üzem forgalom: +36 1 700 7400

Központi Ügyelet: +36 1 700 7979

Általános segélyhívó: 112

Haváriás hőséglocsolás járatleírás

járat száma:	1964	kerület:	XIX.	járat:	
--------------	------	----------	------	--------	--

használandó célgép típus:	locsoló
---------------------------	---------

telephely:	Budapesti köztisztasági üzem
------------	------------------------------

kivonulás:	5 km	munkaterület:	20 + km	bevonulás:	5 km
------------	------	---------------	---------	------------	------

A járat rövid leírása:

Szabó Ervin u. – Üllői út – Vasút u. – Vak Bottyán u. ÁHT.

Munkakezdés: Szabó Ervin utcában

Vízvételi lehetőség: Havária ideje alatt bármelyik felszíni tűzcsap használható a járaton belül. A határolt utak locsolását is el kell végezni, lehetőség szerint mindkét irányban.

Telefonszámok:

Budapesti köztisztasági Üzem forgalom: +36 1 700 7400

Központi Ügyelet: +36 1 700 7979

Általános segélyhívó: 112

Haváriás hőséglocsolás járatleírás

járat száma:	2068	kerület:	XX.	járat:	
--------------	------	----------	-----	--------	--

használandó célgép típus:	locsoló
---------------------------	---------

telephely:	Budapesti köztisztasági üzem
------------	------------------------------

kivonulás:	4 km	munkaterület:	40 + km	bevonulás:	4 km
------------	------	---------------	---------	------------	------

A járat rövid leírása:

1. Ütem: Határ út – Jókai Mór u. – Nagy Sándor József u. – Helsinki út ÁHT.
2. Ütem: Nagysándor József utca – Jókai Mór u. – Határ út – Nagykőrösi út ÁHT.

Munkakezdés: Határ úton

Vízvételi lehetőség: Havária ideje alatt bármelyik felszíni tűzcsap használható a járaton belül. A határolt utak locsolását is el kell végezni, lehetőség szerint mindkét irányban.

Telefonszámok: Budapesti köztisztasági Üzem forgalom: +36 1 700 7400
Központi Ügyelet: +36 1 700 7979
Általános segélyhívó: 112

Haváriás hőséglocsolás járatleírás

járat száma:	2069	kerület:	XX.	járat:	
--------------	------	----------	-----	--------	--

használandó célgép típus:	locsoló
---------------------------	---------

telephely:	Budapesti köztisztasági üzem
------------	------------------------------

kivonulás:	3 km	munkaterület:	40 + km	bevonulás:	3 km
------------	------	---------------	---------	------------	------

A járat rövid leírása:

1 Ütem: Helsinki út – Nagy Sándor József u. – Knézits u.-- Virág Benedek u. – Alsó határút—
Török utca ÁHT.

2. Ütem: Nagysándor József utca – Kzézits u.--Virág Benedek u. - Alsóhatár út – Fiume u. -
Nagykörösi út ÁHT.

Munkakezdés: Helsinki úton

Vízvételi lehetőség: Havária ideje alatt bármelyik felszíni tűzcsap használható a járaton belül. A határolt utak locsolását is el kell végezni, lehetőség szerint mindkét irányban.

Telefonszámok:

Budapesti köztisztasági Üzem forgalom: +36 1 700 7400

Központi Ügyelet: +36 1 700 7979

Általános segélyhívó: 112

Haváriás hőséglocsolás járatleírás

járat száma:	2159	kerület:	XXI.	járat:	
--------------	------	----------	------	--------	--

használandó célgép típus:	locsoló
---------------------------	---------

telephely:	Budapesti köztisztasági üzem
------------	------------------------------

kivonulás:	2 km	munkaterület:	40 + km	bevonulás:	2 km
------------	------	---------------	---------	------------	------

A járat rövid leírása:

- 1.Ütem: Ady Endre út – II. Rákóczi Ferenc út – Bajcsy Zsilinszky út – Szent István út ÁHT.
- 2.Ütem: Erdősor u. – II. Rákóczi Ferenc út – Szent István út – Erdőalja út – Kölcsey u. ÁHT.

Munkakezdés: Ady Endre út

Vízvételi lehetőség: Havária ideje alatt bármelyik felszíni tűzcsap használható a járaton belül. A határolt utak locsolását is el kell végezni, lehetőség szerint mindkét irányban.

Telefonszámok:

Budapesti köztisztasági Üzem forgalom: +36 1 700 7400

Központi Ügyelet: +36 1 700 7979

Általános segélyhívó: 112

Tájékoztató a hőségriasztás idején alkalmazott BGYH Zrt. intézkedési rendről, különös tekintettel a munkavállalók és a vendégek védelmét szolgáló üzemeltetési intézkedésekre

Előterjesztés célja

Jelen előterjesztés célja, hogy Budapest Főváros Klímavédelmi, Közlekedési és Városfejlesztési Bizottsága átfogó tájékoztatást kapjon arról, hogy a Budapest Gyógyfürdői és Hévízei Zrt. hőségriasztás esetén milyen intézkedési rend szerint szervezi meg működését, és milyen eszközökkel biztosítja a munkavállalók egészségének, a vendégek biztonságának és komfortjának, valamint az üzemeltetés folyamatosságának védelmét. A belső protokoll alapján a Társaság hőségriasztás idején a működését szervezett, vezetői döntéseken alapuló, több területet érintő intézkedési rend szerint alakítja ki.

Helyzetkép / bevezetés

A BGYH Zrt. működési sajátosságaiból következően a rendkívüli meleg időjárási helyzetek közvetlenül érintik mind a munkaszervezést, mind a vendégforgalmat, mind pedig a napi üzemeltetési döntéseket. A belső protokoll szerint hőségriasztás idején számottevően növekedhet a vendégforgalom, miközben a hőség a munkavállalók számára is fokozott fizikai és egészségügyi terhelést jelent. A Társaság ennek megfelelően egyszerre kezeli a munkavédelmi, közegészségügyi, szolgáltatásszervezési és kommunikációs szempontokat, és az intézkedéseit úgy alakítja ki, hogy azok a működés folyamatosságát, a biztonságot és a szolgáltatás fenntarthatóságát egyaránt biztosítsák.

A belső szabályozás alapján a hőségriasztás nem kizárólag meteorológiai helyzetként jelenik meg, hanem olyan üzemeltetési állapotként, amelyhez a Társaság célzott intézkedéseket rendel. Ezek kiterjednek a nyitvatartási rend módosítására, a személyzet megerősítésére, a vendégtájékoztatás intenzívebbé tételére, a folyadékpótlás biztosítására, továbbá a fokozott vezetői és forgalmi kontrollra is.

A BGYH Zrt. hőségriasztás idején alkalmazott intézkedési rendje

Dolgozókra vonatkozó intézkedések

A belső protokoll alapján a Társaság a hőségriasztás idején kiemelt figyelmet fordít a munkavállalók egészségvédelmére és a biztonságos munkavégzés feltételeinek fenntartására. A szabadtéri munkavégzés esetén a munkaszervezés részévé válik az óránként, nem összevonható pihenőidő biztosítása, amely a fizikai megterhelés csökkentését szolgálja. A protokoll külön rendelkezik arról is, hogy bizonyos munkakörökben a munkavállalók részére a test lehűtését elősegítő rövid tusolás vagy rövid idejű merülés is megengedett, amennyiben ez a feladatellátás jellegével összhangban áll.

A folyadékpótlás biztosítása a belső eljárásrend egyik központi eleme. A Társaság a munkavállalók részére igény szerint, de legalább rendszeres időközönként védőitalt biztosít, amelyet elsősorban ivóvízzel és a saját palackozó üzemből származó ballonos ásványvízzel teljesít. A vezetői felelősségi körök egyértelműen meghatározottak: a munkát elrendelő vezetők, fürdővezetők, osztályvezetők és

csoportvezetők kötelesek a munkavállalók figyelmét felhívni a rendszeres folyadékfogyasztásra, és gondoskodni arról, hogy annak tárgyi feltételei folyamatosan rendelkezésre álljanak.

A protokoll a hőségriadó idején a munkavédelem és egészségvédelem körében nemcsak a folyadékpótlást, hanem az extrém UV-terhelés elleni védekezést is hangsúlyosan kezeli. Ennek részeként a munkavállalók figyelmét fel kell hívni a fényvédő krémek, napszemüveg, fejfedő és a fedetlen testfelületek takarásának jelentőségére. A szabályozás ezzel a munkavégzés közvetlen körülményeit és az egyéni egészségvédelmet összehangoltan kezeli.

A hosszabb nyitvatartással működő helyszíneken a meghosszabbított műszakokhoz igazodóan a túlmunka elszámolása is része az intézkedési rendnek, ami arra utal, hogy a Társaság a rendkívüli időjárási helyzet kezelését munkaügyi és szervezési oldalról is szabályozottan, előre rögzített keretek között végzi.

Vendégekre vonatkozó intézkedések

A belső protokoll alapján a BGYH Zrt. hőségriasztás esetén a vendégek biztonságát és komfortját több, egymással összefüggő intézkedéssel biztosítja. A működési rend egyik eleme, hogy az egyes strandok, illetve fürdők nyitvatartása a várható többletforgalomhoz és az időjárási helyzethez igazítható. Ez lehetővé teszi, hogy a vendégek számára a szolgáltatás hozzáférhetősége a kiemelt igénybevétel időszakában is fenntartható legyen.

A hőségriasztás idején a Társaság a strandokon meghosszabbított nyitvatartással üzemel, amelynek felső határa a jelenlegi üzemeltetési rend szerint 20:00 óra. A meghosszabbított nyitvatartás célja, hogy a hőség miatt fokozott vendégigényhez alkalmazkodva javítsa a szolgáltatások hozzáférhetőségét, ugyanakkor a nyitvatartás meghatározása során a biztonságos üzemeltetés feltételei elsődleges szempontot képeznek.

A megnövekedő vendéglétszám és a hőség fokozott egészségügyi kockázatai miatt a Társaság a belső protokoll szerint meghatározott helyszíneken külső, szakképzett elsősegélynyújtó személyzet biztosítását írja elő. Ez az intézkedés a vendégbiztonságot szolgáló megelőző és reagáló kapacitások erősítését jelenti, különösen a nagy forgalmú, szabadtéri vagy fokozott terhelésnek kitett helyszíneken.

A vendégek részére biztosított folyadékpótlási lehetőség szintén a hőségriadós intézkedési rend része. A protokoll kifejezetten előírja a vízautomaták folyamatos feltöltését, valamint azt, hogy azok használata a vendégek számára is biztosított legyen. Ez a szolgáltatás a vendégkomforton túl közvetlen egészségvédelmi szerepet is betölt.

A vendégtájékoztatás területén a Társaság rendszeres hangosbemondós információközlést alkalmaz a hőségriadóra vonatkozó figyelemfelhívó tájékoztatásokkal. A belső protokoll alapján a kommunikáció nem esetleges, hanem folyamatos és szervezett formában történik, ami hozzájárul ahhoz, hogy a vendégek a hősből eredő kockázatokkal, a helyszíni lehetőségekkel és a szükséges óvintézkedésekkel kapcsolatban folyamatos információhoz jussanak

Üzemeltetési és szervezési intézkedések

A hőségriasztás idején alkalmazott intézkedési rend az operatív üzemeltetést is szorosabb kontroll alá helyezi. A belső protokoll alapján a Társaság rendszeres forgalmi jelentést kér az érintett helyszínektől, különösen az egyidejű vendéglétszám, a napi belépésszám, a befogadóképesség felső határának megközelítése, a pénztári sorban állás, valamint az esetleges üzemzavarok vonatkozásában. Ez az adatszolgáltatás lehetővé teszi, hogy a vezetői szint gyorsan reagáljon a rendkívüli terhelésből adódó helyzetekre.

A 20:00 órát meghaladó további nyitvatartásnak jelenleg műszaki korlátai vannak, mivel a strandokon nem áll rendelkezésre olyan hatékony térvilágítási rendszer, amely a medencék vízfelületének biztonságos bevilágítását, valamint a vendégek közlekedési útvonalainak megfelelő láthatóságát és üzembiztonságát teljeskörűen biztosítaná. Erre tekintettel a 20:00 óráig tartó meghosszabbított nyitvatartás tekinthető a jelenlegi műszaki feltételek mellett biztonságosan fenntartható üzemeltetési határnak.

Az üzemeltetési intézkedési rend része az is, hogy a normál üzemenetet akadályozó körülményeket az érintett helyszínek haladéktalanul jelezzék, ideértve a műszaki, informatikai, pénzügyi tranzakciós, baleseti vagy rendészeti jellegű fennakadásokat is. A protokoll alapján a hőségriasztás idején a működés fenntartása nem kizárólag helyszíni feladat, hanem központilag nyomon követett, gyors visszacsatolásokra épülő vezetői folyamat.

A szervezési intézkedések körébe tartozik valamennyi érintett munkatárs megfelelő tájékoztatása is. A belső protokoll ezt kifejezett vezetői kötelezettségként jeleníti meg, amely biztosítja, hogy a helyszíni végrehajtás egységesen, a központi elvek mentén történjen. A dokumentum összességében azt mutatja, hogy a BGYH Zrt. a hőségriasztás kezelését koordinált, több szakterületet összekapcsoló, intézményi szintű működési logikába illeszti.

Összegzés

A belső protokoll alapján megállapítható, hogy a BGYH Zrt. hőségriasztás esetén szervezett, előre rögzített és vezetői szinten koordinált intézkedési rend szerint jár el. Az intézkedések egyszerre szolgálják a munkavállalók egészségének védelmét, a vendégek biztonságát és komfortját, valamint a működés folyamatosságát. A Társaság a hőségriadó kezelést nem kizárólag munkavédelmi vagy üzemeltetési

kérdésként kezeli, hanem integrált működési helyzetként, amelyben a nyitvatartási rend, az egészségügyi kapacitás, a folyadékpótlás, a kommunikáció és a vezetői kontroll együttesen jelenik meg.

A protokoll tartalma alapján a BGYH Zrt. felkészült arra, hogy rendkívüli időjárási helyzetekben is felelős, összehangolt és a szolgáltatásbiztonságot szem előtt tartó módon szervezze meg működését, különös tekintettel a fokozott vendégterheléssel érintett időszakokra és helyszínekre.

1 VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A szélsőséges időjárási jelenségekkel összefüggő ellenálló képesség fejlesztése, a lakosság ellátása szempontjából létfontosságú, alapvető víziközmű szolgáltatások folyamatosságának biztosítása érdekében a Fővárosi Vízművek Zrt. (a továbbiakban: Társaság) a kritikus infrastruktúrák rezilienciájával összefüggésben Ellenálló Képességi Terveiben és más belső szabályzataiban részletesen meghatározta a rendkívüli események bekövetkezésének megelőzése, következményeire való reagálás, a riasztási és koordinációs folyamatok végrehajtása, a redundáns, alternatív megoldások, az alapvető szolgáltatás nyújtásának újraindítása, valamint a kritikus munkakörben foglalkoztatottak felkészítése és védelme érdekében megtett technikai, biztonsági és szervezeti intézkedéseit.

A vízellátás hőségriadó esetén történő zavartalan biztosítására irányuló tevékenység minőségfejlesztési (PDCA) ciklusokra, fázisokra osztott, tartalmazza a felkészülés, az elrendelés, válaszadás feladatait, valamint a hőségriasztást követő feladatokat a K-22 Kiemelt társasági dokumentum alapján, amely az idei évi felkészülés keretében 2026. március 5-én frissítésre került.

Az általános nyári felkészülés feladatai elsődlegesen az érintett infrastruktúrák karbantartására és az üzemek, eszközök, létesítmények, berendezések ellenőrzésére és az oktatásokra terjednek ki, míg a konkrét, várható hőhullám előtti napokban a Társaság felkészül a növekvő vízigény ellátására, tartalékokat képez és felkészíti az energiaellátó és a tartalék energiaellátó rendszereit is a várható nagyobb terhelésre. Ezzel párhuzamosan a vízhiánnyal járó, tervezett munkákat a lakosság védelme érdekében elhalasztja. Az elrendelt hőségriadó időszakában az intézkedések kiemelt célja a vízellátás fenntartása, az üzemfolytonosság biztosítása, az ellátási láncban érintett társzervekkel és szolgáltatókkal való hatékony együttműködés, továbbá a fogyasztók védelme és megfelelő tájékoztatásuk biztosítása.

A Társaság a hatályos külső és belső előírások és szabályrendszer szerint az idei évi nyári felkészülést elvégezte, a várható havária események rövid távú kezeléséhez szükséges alapvető erőforrásokkal rendelkezik.

2 AZ ÉRINTETT ALAPVETŐ SZOLGÁLTATÁSOK ÉS A NYÁRI IDŐSZAK KIEMELT KOCKÁZATAI

A kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló 2024. évi LXXXIV. törvény (Ksze tv.) alapján az ivóvíz alágazatban alapvető szolgáltatásnak minősül *az emberi fogyasztásra szánt ivóvíz -termelés, -tárolás, -ellátás, -kezelés*, míg a szennyvíz alágazatban *a települési szennyvíz elvezetése, összegyűjtése, tisztítása, kezelése, befogadóba vezetése*. Budapest Főváros víziközmű rendszereiben kritikus infrastruktúrának minősül minden olyan eszköz, létesítmény, építmény, berendezés, hálózat, rendszer, vagy ezek része, amely ezen alapvető szolgáltatások nyújtásához szükséges.

A Társaság ellenálló képességével összefüggő, összveszély megközelítéssel végzett részletes kockázatelemzés rámutat arra, hogy a nyári hőség, különösen elhúzódó aszályos időszak során a normál üzemi vízfogyasztás megnő, emellett egyéb – pl. locsolási, hűtési célú – vízhasználatok jelennek meg, ami kiugró fogyasztási csúcsokat eredményez. A közösségi vízellátó rendszerekben az ilyen indokolatlan vagy túlzott vízhasználatok nem az igénybe vevőket büntetik a vízellátás zavarai esetén, hanem minden esetben a települések, zónák magasabb pontjain lévő szembesülnek először a nyomáscsökkenéssel, vízhiánnyal.

Az infrastruktúra – kutas víztermelés – sajátossága, hogy a rendelkezésre álló kapacitások aszály és kisvízállás mellett jelentős mértékben lecsökkennek. Mindezek miatt a nyári hőség legnagyobb potenciális kockázata, hogy a víztermelés – akár egyéb haváriák következtében is – nem tud lépést tartani a vízigénnyel, a vízmérleg

felborul. Ennek következtében egyes víziközmű rendszerekben **részleges vízhiány**, vagy ennek veszélye alakulhat ki, amely – a szolgáltatás fenntartása érdekében – a lakosságot érintő intézkedések bevezetését teheti szükségessé.

Ezzel párhuzamosan az egyre szélsőségesebbé váló nyári hőség és az ezzel gyakran együtt járó intenzív viharok, felhőszakadások az alapvető víziközmű szolgáltatások szempontjából **legnagyobb kitettséget**

jelentő villamosenergia rendszerek kieséséhez, dominóhatásként pedig a vízellátó rendszerek zavaraihoz vezethetnek. A Társaság az infrastruktúra kiemelt pontjain természetesen rendelkezik alternatív energiaellátással, áramfejlesztőkkel, illetve dízel üzemű gépekkel, amelyekkel teljes blackout esetén csak részleges, időszakos vízellátás biztosítható Budapesten.

Nem elhanyagolható az elhúzódó aszályok, hóhullámok időszakában az **erdő- és tarlótüzek** kockázata, amely a külterületeken, vízbázis védőterületeken lévő víziközmű létesítmények mellett a saját üzemeltetésű napelemparkokat is érintheti.

Az extrém magas hőmérséklet kiemelt kockázatot jelent az **informatikai (IT) és az üzemirányítási (OT) rendszerek**, a SCADA hálózatok működésére. Megfelelő hűtés hiányában a szerverek, logikai vezérlők (PLC-k) működésében zavarok léphetnek fel, amely a központosított üzemirányítás leállításához vezethet.

Ezen túlmenően a hóhullámok növekvő **munkavédelmi és egészségügyi kockázatot** is okoznak a Társaság – kritikus munkakörben foglalkoztatott – munkavállalói számára, amely szintén kiemelt figyelmet érdemel.

Gazdasági oldalról a fenti kockázatok bekövetkezése az elrendelt rendkívüli munkaidő és egyéb költségek emelkedését, illetve a kárrendezési tételek növekvő számát eredményezheti, aminek következtében emelkedő biztosítási díjakkal, illetve esetenként a fedezetet meghaladó károkkal is számolni kell, ami gazdasági, pénzügyi kockázatot is jelent.

3 OPERATÍV INTÉZKEDÉSEK A NYÁRI HŐSÉGRIADÓK IDŐSZAKÁBAN, AZ ALAPVETŐ SZOLGÁLTATÁSOK FOLYTONOSSÁGÁNAK BIZTOSÍTÁSA EXTRÉM MELEG ESETÉN

A tevékenység a Társaságon belül minőségfejlesztési (PDCA) ciklusokra és fázisokra osztott, tartalmazza a felkészülést, az elrendelést, a válaszadás feladatait, valamint a hőségriasztást követő feladatokat.

3.1 Felkészülés a nyári időszakra

A nyári időszakra való általános felkészülés keretében az Üzemeltetési igazgatóság a kezelésében lévő víziközmű infrastruktúrákat a nyári időszakban történő megfelelő, biztonságos üzemeltetés érdekében ellenőrzi, a szükséges karbantartásokat elvégzi. A munkairányító rendszerben meghatározott ciklusidők alapján, de évente legalább egy alkalommal üzemellenőrzés történik különösen, de nem kizárólag az alábbi rendszerelemeknél:

- víztermelési létesítmények (pl. gépházak, medencék) hűtését szolgáló berendezések,
- víztermelési létesítmények energiaellátó rendszerének (pl. transzformátorok), valamint azok hűtését ellátó berendezések,
- az energiaellátó rendszer hibájának esetére az összes szünetmentes áramforrás, aggregátor, dízel üzemű gépegység,
- az üzemirányítási rendszer működését biztosító eszközök, létesítmények (pl. szervertermek, MOSCAD állomások, PLC-k), valamint azok hűtését biztosító berendezések, valamint
- tűzcsapok,
- közkutak, közkifolyók és
- a szükségvízellátás berendezései, eszközei.

A felkészülés során a Társaság Biztonsági osztálya gondoskodik a hőségriadós vízosztáshoz szükséges utánfutós vízosztó berendezések karbantartásáról és a berendezés működtetéséhez szükséges anyagok (tisztító- és fertőtlenítő szerek, szűrők, stb.) meglétéről.

Az elmúlt évekhez képest a Társaság növelte képességét utánfutós ivóvíztartályok, lajtoscocsik, illetve tűzcsapra szerelhető közterületi mobil csapállványok és ideiglenes csapok kihelyezésére. Ivóvíztartály kihelyezésében szerződés alapján társszolgáltató közreműködése is igénybe vehető.

A felkészülési intézkedések idei évi végrehajtásának ellenőrzése megtörtént, emellett a felkészülési fázis részeként az érintett állomány részére ismétlődő oktatások történtek a Társaság krízismenedzsment keretrendszeréről, valamint ellenálló képességgel összefüggő feladatokról.

3.2 Felkészülés a hőségriadóra

A Társaság a várható hőségriadóra történő felkészülést az időjárási előrejelzések alapján rendeli el, amennyiben a háromnapos előrejelzések Budapesten és környezetében 35 °C feletti napi maximum hőmérsékleti értéket mutatnak.

A várható hőhullámra való *konkrét felkészülés* keretében a Társaság áttekinti a várhatóan elrendelésre kerülő hőségriasztás idejére tervezett beruházási és karbantartási munkákat mind a vonalas, mind pedig a pontszerű létesítmények vonatkozásában; azokat, amelyek vízhiánnyal, és/vagy kapacitáscsökkenéssel járnak, átütemezi. Az érintett szakterületek összehangolt tevékenysége keretében a Társaság felkészül a hőségriadóval összefüggésben megnövekvő vízigény ellátására, amelynek keretében:

- megvizsgáljuk a kapacitásokat, valamint a tartalékképzés lehetőségeit, a szükséges intézkedéseket, beavatkozásokat elvégezzük, amelyek célja a legnagyobb tartalékképzés;
- felülvizsgáljuk a várható, kiugró vízigény kielégítéséhez szükséges energiamennyiséget, és ehhez kötődően az energia lekötést, az esetlegesen szükséges intézkedéseket elvégezzük;
- a szükségvzellátás biztosításához szükséges berendezéseket, eszközöket készenléti állapotba helyezzük annak érdekében, hogy az erre vonatkozó döntés esetén a tevékenységet rövid időn belül megkezdhesük.

3.3 Hőségriadó esetén bevezetésre kerülő intézkedések

A hőségriadó idején minden érintett számára kötelező az ivóvízbiztonság szintjének fokozott ellenőrzése a Társaság Ivóvízbiztonsági kézikönyvének rendelkezéseivel összhangban.

Intézkedések I. fokozat – figyelmeztető jelzés – esetén:

Figyelmeztető jelzés időszakában fokozott figyelmet kell fordítani a megnövekvő vízigény ellátására, továbbá a készenlét fenntartása mellett folyamatosan figyelemmel kell kísérni az előrejelzéseket, felkészülve a magasabb fokozat elrendelésére.

Intézkedések II. és III. fokozat – riasztás, illetve riadójelzés – esetén:

- Az ivóvízbiztonság és a szolgáltatás folytonosságának biztosítása, fenntartása érdekében **fokozott üzemellenőrzések** kerülnek bevezetésre az ivóvíz víziközmű infrastruktúráknál, valamint az informatikai és üzemirányítási rendszerek létesítményeinél (pl. szerverek hűtőrendszereinek fokozott ellenőrzése), amelybe a Társaság Fegyveres Biztonsági Őrsége is bevonásra kerül.
- Az ivóvíz víziközmű infrastruktúrák üzemeltetése során a II. és III. fokozat ideje alatt a lehető **legnagyobb mértékű tartalékképzés** elvét kell előtérbe helyezni, a víztároló létesítmények legnagyobb mértékű kihasználására kell törekedni.
- Azok a **beruházási és karbantartási munkák**, amelyek végrehajtása még nem kezdődött meg, és amelyek fogyasztói kizárással, **vízhiánnyal** vagy nagymértékű kapacitáscsökkenéssel járnak, **nem indíthatók el** sem a vonalas, sem pedig a pontszerű létesítmények esetén. (Ideértve a közcsőre történő kötéseket is.)
- A már megindított beruházási és karbantartási munkák esetén a Társaság felülvizsgálja, hogy a munka leállítása lehetséges-e, továbbá a leállítással a vízfogyasztási lehetőség, valamint a kiesett kapacitás visszaállítható-e. Amennyiben a munka leállításával a vízfogyasztás helyreállítható, továbbá a kapacitáscsökkenés megszűntethető, a megkezdett munkákat is le kell állítani és át kell ütemezni.

- Az ivóvízhálózatokon a hibajavítási munkákat el kell végezni, elsősorban a **vízfolyásos hibákra** koncentrálni. A vízhiánnyal járó közcsősérülések esetében a hibaelhárítást sürgősséggel kell kezelni. A további hibajavítási munkák között elsőbbséget élvez a **hibás közkifolyó** és **hibás tűzcsap** javítása.
- Karbantartási munkák esetében csak a halaszthatatlan beavatkozásokat, előkészítő és utómunkákat, valamint a hálózatzárással nem járó munkákat lehet a II. és III. fokozat ideje alatt elvégezni.
- A Társaság felkészül a hőség következtében fellépő egyéb hatások – pl. villamos energia kiesése, termelő berendezések túlmelegedése – kezelésére az Eseménykezelési kézikönyvek, a Krízismenedzsmet keretrendszer, a Totál havária szabályzat, valamint az Ellenálló Képességi Tervekben szereplő egyéb szabályzatok alapján.

4 TOVÁBBI LAKOSSÁGVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

4.1 Fogyasztói kizárások, korlátozások felfüggesztése

A II. és III. fokozatú hőségriadó idejére felfüggesztésre kerülnek a kiértékelített és előkészítés alatt lévő fogyasztói kizárások, korlátozások.

Az ügyfél megrendelése esetén – az elrendelt hőségiriasztás időtartamára – a Társaság lehetőséget biztosít a hőségiriadó elrendelésének időpontjában már kizárt vagy korlátozott fogyasztási helyeken az eljárás felfüggesztésére, külön felszámított és előre befizetett eljárási díj ellenében.

4.2 Közterületi vízosztás

Közterületen történő vízosztást a Társaság vezérigazgatója rendelhet el. Közterületi vízosztás elrendelése esetén az erre a célra használt utánfutós, illetve tartályos berendezéseket a Társaság az ivóvízbiztonsági szabályoknak megfelelően helyezi üzembe és üzemelteti, a felszerelt ivócsapok és a vízosztó berendezések rendszeres vízminőség vizsgálatáról gondoskodik.

Megjegyzés: Az egyes egyszer használatos, valamint egyéb műanyagtermékek forgalomba hozatalának korlátozásáról szóló 301/2021. (VI. 1.) Korm. rendelet értelmében a tasakos ivóvíz gyártását és forgalmazását a Társaság megszüntette.

4.3 Klimatizált ügyfélszolgálati irodák használata

Hőségriadók időszakában a Társaság lehetőséget biztosít arra, hogy klimatizált ügyfélszolgálati irodáit bárki igénybe vegye hűvös környezetben való tartózkodásra.

5 MUNKAVÁLLALÓI VÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

A biztonságos munkavégzés fenntartása és az egészségügyi kockázatok minimalizálása érdekében a Társaság fokozott figyelmet fordít a munkavédelmi előírások, szabályok, ajánlások betartására, a szükséges felszerelések és ellátás biztosítására minden munkavállaló esetében.

A hőség hatására kialakult élettani változások növelik a munkahelyi balesetek bekövetkezésének kockázatát is. A nyári időszakban, az egyre gyakoribb és huzamosabb ideig tartó hőhullámok egyre nagyobb veszélynek teszik ki a Társaság szabadterén, tűző napon munkát végző, kritikus munkakörben foglalkoztatott munkavállalóit (pl.: csőhálózat, vízóra leolvasás, védterület karbantartás). A hőség okozta egészségkárosodások megelőzését kiemelt feladatnak tekintjük.

A Társaság munkavédelmi szabályzata rendelkezik azokról a szabályokról, felszerelésekről, intézkedésekről, amelyeket meghatározott hőmérsékleti körülmények között alkalmazni kell. Ezen kívül hőségriadó elrendelése

esetén a Munkavédelmi csoport a szervezeti egységek felé további intézkedéseket határozhat meg.

A kánikula idején mindenkinek gondoskodnia kell a fokozott folyadékbevitelről, szükség szerint a szokásos mennyiség többszörösére is szükség lehet. Amennyiben a munkahelyi klíma zárttéri és szabadtéri munkahelyen a 24 °C értéket meghaladja, a munkavállalók részére igény szerint, de legalább félóránként védőtalt, emellett meleg környezetben végzett munka esetén a szabályzatban rögzített időtartamú pihenőidőket kell biztosítani.

6 KOMMUNIKÁCIÓS ÉS TÁJÉKOZTATÁSI PROTOKOLL HŐSÉGRIADÓ ESETÉN

A Társaság kommunikációs csatornáin keresztül tájékoztatni kell az ügyfeleket a hőségriasztásra való tekintettel megtett intézkedésekről.

A hőségriadó elrendelése esetén a Társaság Kommunikációs és közkapcsolati osztálya tájékoztatja a fogyasztókat arról, hogy a hőségriadó alatt milyen intézkedések kerülnek elrendelésre, és milyen esetleges további lépések várhatók. Ennek érdekében a média részére sajtóanyag kerül kiküldésre, amely tartalmazza az átlagos vízfogyasztási és kapacitás adatokat, az általunk ismert fogyasztási szokásokat kánikula idején, továbbá esetlegesen tanácsokat a fokozott folyadékbevitellel kapcsolatban.

A hőségriadók ideje alatt az ügyfélmegkeresések esetén az Ügyfélszolgálati igazgatóság a Kommunikációs és közkapcsolati osztály előzetesen meghatározott kommunikációs rend alapján tájékoztatja az ügyfeleket arról, hogy a hőségriadó ideje alatt milyen intézkedések kerülnek bevezetésre.

7 BELSŐ ÉS KÜLSŐ KOORDINÁCIÓ

A hőségriadó időtartama alatt a belső koordinációban résztvevő vezetők minden reggel operatív értekezleten egyeztetik a hőségriadóval kapcsolatos intézkedéseket, emellett pedig a Krízismenedzsment keretrendszer szerinti egyéb belső fórumok és egyeztetések is összehívásra kerülhetnek.

Az Nemzeti Népegészségügyi Központtal történő kapcsolattartás a hőségriadó alatt a Vízhőszolgáltatási és Környezetvédelmi osztályvezető feladata. Az egyéb hatóságokkal történő kapcsolattartás rendjéről és felelőséről belső szabályzat rendelkezik.

A Társaság biztonsági vezetője – egyben ellenálló képességért felelős vezetője – kapcsolatot tart a társszolgáltatók, más kritikus szervezetek ilyen vezetőivel, ide értve az érintett fővárosi cégeket – különösen a Fővárosi Csatornázási Műveket és a BKM Zrt-t – is. A Társaság minden érintett szakterülete kiemelt figyelmet fordít az ellátási láncban érintett társzervekkel és szolgáltatókkal való hatékony együttműködés biztosítására.

Szükség esetén az ellenálló képességért felelős vezető koordinációt, együttműködést kezdeményez a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Kritikus Infrastruktúra Koordinációs Főosztályával, valamint más védelmi és biztonsági szervezetekkel.

Emellett a 474/2024. (XII. 31.) Korm. rendelet előírása szerint a Társaság üzemzavarok felszámolása, az üzemfolytonos működés biztosítása érdekében 0–24 órában működtetett Irányítási Központja közvetlen és kizárólagos kommunikációs csatornát biztosít a szolgáltatási területen lévő kritikus szervezetek számára az operatív kapcsolattartás során kívülsége céljából.

Hőségriadós Intézkedések

1. Milyen operatív intézkedésekkel készülnek a nyári hőségriadók időszakára?

A Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. célja, hogy a nyári hőségriadók időszakában is folyamatosan magas színvonalon biztosítsa szolgáltatásait és védje dolgozóit a hőség káros hatásaitól. Az esetleges nyári hőségre való felkészülés érdekében, tavasszal, nyár elején, minden évben a korábbi évek tapasztalata alapján, az érintett területek vezetőivel együtt meghatározásra kerülnek a szükséges intézkedések.

2. Milyen új vagy megerősített intézkedéseket terveznek 2026 nyarára?

A korábbi évek tapasztalatai alapján a klíma berendezések eseti meghibásodása jelenti az egyik legnagyobb kihívást. Ezért a megelőző időszakban a légkondicionáló berendezések állapotfelméréséről, javításáról és szükség szerinti cseréjéről gondoskodtunk.

3. Hogy biztosítják a közszolgáltatások üzembiztonságát extrém meleg esetén?

Az FCSM Zrt. kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a hőségriadó idején is maximális mértékben ellátsa feladatát és ehhez biztosított legyen a műszaki és személyi feltételek. Társaságunk az elmúlt évek alatt sok tapasztalatot gyűjtött össze a nagyobb hőségek technológiák működését befolyásoló hatásokról. A technológiát tekintve az extrém magas hőmérséklet leginkább a villamos kapcsolótereket érinti, tekintve, hogy a túlmelegedésük üzemzavarhoz vezethet. A technológia működése érdekében ezekben a terekben biztosítjuk a berendezések megfelelő hőfokon tartását, valamint a folyamatos felügyeletüket.

4. Milyen intézkedést tesznek a járművek, megállók és középületek hűtése érdekében?

A lakossági és vállalati ügyfeleink a személyes ügyintézését ügyfélszolgálati irodában intézhetik, ahol ivóvíz adagló és klimatizált ügyféltér biztosított számukra.

5. Milyen lakossági és munkavállalói védelmi intézkedések alkalmaznak?

Munkavállalóink éves ismétlődő munkavédelmi oktatás keretében mindenre kiterjedő tájékoztatást kapnak a hőségriadóval kapcsolatos ismeretekről. Az ismeretanyagba beletartozik a hőség emberi szervezetre gyakorolt káros hatása és a megelőző intézkedések is.

Védelmi intézkedésekhez tartoznak az ivóvíz állomások, amelyek hűtött ivóvizet biztosítanak telephelyeinken. Az irodai és tartósan használt helységeknél klimatizált munkahelyeket biztosítunk. A telephelyeinken szabadban dolgozó kollégák és a közúton munkát végző munkatársak vannak a legjobban kitéve a hőség káros hatásainak, ezért UV sugárzás elleni védő szemüveget és bőrvédő készítményt biztosítunk. A közúton munkát végző munkatársaknak hűtőláda segítségével biztosítjuk a megfelelő hőmérsékletű palackozott vizet.

7. Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. tájékoztatója

A közlekedéshez szükséges gépjárművek légkondicionáló berendezéssel szereltek, ami az úton lévő munkatársak komfortérzetét nagymértékben javítja.

6. Milyen kommunikációs és tájékoztató protokoll lép életbe hőségriadó esetén?

A hőségriadóról szóló hivatalos értesítőt Társaságunk vezérigazgatósága kapja meg elsőként, amelyet továbbítanak a Munkavédelmi és Technológiai Csoport csoportvezetőjének. A munkavédelmi csoportvezető az értesítést hivatalból elküldi a területi vezetőknek és emlékeztetésül felhívja a figyelmüket a hőségriadóval kapcsolatos legfontosabb szabályok betartására.

Az irányításért felelős vezetők a kapott tájékoztatás alapján felülvizsgálják a folyamatban lévő munkákat és azoknak megfelelően – az üzemfolytonosság biztosítását és természetesen a munkavállalók terhelésének csökkentését figyelembe véve – megvizsgálják a kültéri munkák átszervezésének lehetőségét is.

7. Milyen koordináció zajlik a fővárosi cégek között a hőséghelyzet kezelése érdekében?

FCSM Zrt. a szolgáltatásainak jellegénél fogva nem volt eddig részese a Fővárosi Önkormányzat gazdasági társaságainak hőséghelyzet kezelésében.

Tájékoztató a hőségre való felkészülésről

A Fővárosi Önkormányzati Rendészeti Igazgatóság (a továbbiakban: FÖRI) a nyári hőhullámok, hőségriadók kezelése érdekében az alábbi intézkedésekkel készül:

A FÖRI valamennyi klímaberendezését – beleértve az irodák, öltözők, szolgálati gépjárművek berendezéseit – karbantartotta, kitisztította. Valamennyi telephelyen biztosított a munkatársak számára hűtött, klimatizált helyiség.

A közterületen gyalogosan ellátó szolgálatot ellátó munkatársak részére óránként pihenőidőt biztosítunk hűtött helyen (FÖRI telephelyeken, BKV tartózkodókban, nyilvános klimatizált helyszíneken).

A FÖRI fokozott figyelmet fordít a nyári meleg idő alatt a rászoruló személyekre. Munkatársaink járőrszolgálatuk során kiemelten figyelnek a rászorulókra, földön fekvő személyekre, gépjármű utasterében hagyott gyermekekre, vagy állatokra. A térfigyelő rendszer képein keresztül észlelt, vagy a BKK fődiszpécser által megküldött járművezetői észlelések mielőbbi kivizsgálása érdekében a FÖRI együttműködik valamennyi kerületi közterület-felügyelettel, a jelzéshez legközelebbi egység helyszínre irányítása érdekében.

A FÖRI gépjárművel szolgálatot ellátó munkatársai a rászorulók részére palackos vizet visznek magukkal a védőitalukon felül.

A FÖRI Állatvédelmi Őrszolgálatának Illatos úti telepén a nyári hőség idején a speciális igényű állatok klimatizált kennelekben kerülnek ellátásra, a külső kennelekben tartott állatokat napvitorlával, párapapuk telepítésével védik, továbbá folyamatos a vízcseréjük.

A sétáltatás, valamint az állatok rehabilitációja az időjáráshoz igazítottan (reggeli vagy esti órákban) történik.

9. Fővárosi Önkormányzat fenntartásában működő személyes gondoskodást nyújtó intézmények tájékoztatója

1000329431643

ikt. szám: FPH144 /3605 - 15 /2026

Feljegyzés a Fővárosi Önkormányzat fenntartásában működő személyes gondoskodást nyújtó intézmények harmadfokú hőségriadó kezelésére való felkészüléséről, intézkedéseiről –

2026. június 10-ei helyzetfelmérés

1. Fővárosi Önkormányzat Vázsonyi Vilmos Idősek Otthona

1047 Budapest, Baross utca 100. férőhelyek száma: 150
1064 Budapest, Rózsa utca 67 férőhelyek száma: 121
1071 Budapest, Dózsa György út 82/B. férőhelyek száma: 79

Az intézményben minden évben aktualizálják a hőségriadó tervet. A hőségriadó tervben leírt protokollt követik az ellátotti és a munkavállalói védelmi intézkedések alkalmazásával.

A klímás helyiségek listája a székhelyen és telephelyeken, ahol a dolgozók és lakók tudnak klímaberendezés mellett hűsölni:

Baross utcai telephelyen:

portaszolgálati helyiség, igazgatói iroda és titkárság, munkaügyi iroda, supervisor helyiség, pénzügy- és ételmezési iroda, anyagraktár iroda, műszaki vezető iroda; „A” épület közösségi helyiségeit, a gazdasági szintet és főzőkonyhát, tálakonyhát központi klímaberendezés hűti; vasalóhelyiség és fodrász szoba, főzőkonyha raktárában, „D” fölszint közösségi helyiség, központi közösségi tartózkodó (2 db), „B” fölszint közösségi helyiség, „C” földszint közösségi helyiség, „E” földszint közösségi helyiség, „B” emelet közösségi helyiség, „B” emelet gyógyszerkezelő szoba, „E” emelet közösségi helyiség, „C” emelet közösségi helyiség, telephelyvezetői iroda, szerverszoba.

Rózsa utcai székhelyen:

pénzügyi iroda, munkaügyi iroda, pénztár, mentálhigiénés szoba, gazdasági vezető iroda, titkárság, ételmezésvezetői iroda és ételmezésraktár

Tavalyi évben a lakótérben 3 db nagy teljesítményű klímaberendezést szereltek fel, így minden emelet közösségi helyiségében lehet hűsölni.

Dózsa György úti telephely: az emeleti ebédlőben van lehetőség közösségi hűsölésre.

Ezek mellett minden évben a bevált gyakorlat szerint álló ventilátorokkal, árnyékosítással, hajnali szellőztetéssel, gyakori ágyneműhúzással, mobilizálással és vizes letörléssel igyekeznek a lakók hőérzetén javítani.

2026 nyarán nem terveznek új intézkedéseket bevezetni, mivel az eddigi gyakorlat megvalósításával mindig sikerült úrrá lenni a nagy hőség okozta egészségügyi és egyéb nehézségeken. A hőségriadó tervben leírtak alapján történik a munkaszervezés, melyet az intézményi orvosok, vezetők és minden dolgozó ismer.

Az ellátottak mellett a munkavállalók számára is biztosítják a klimatizált helyiségekben történő hűsölést, a folyamatos folyadékpótlást (ásványvízzel és házi limonádéval), engedményeket adnak a munkaruha viselése kapcsán. A kötelezőn felüli plusz pihenőidőt is biztosítanak, illetve igyekeznek a feladatokat úgy ütemezni, hogy a fizikai munkavégzés ne a legnagyobb hőségben történjen.

A Rózsa utcai székhely emeleti teraszán párapaput is felállítottak, tervezik a többi telephelyen, több helyre is a beszerzést.

Egyelőre nem okoz fennakadást a várható nagy hőség, mivel évek óta alkalmazott gyakorlat alapján járnak el. Amennyiben bármilyen új nehézség merül fel a Fenntartó felé jelezni fogják.

2. Fővárosi Önkormányzat Halom Utcai Idősek Otthona

1102 Budapest, Halom u. 31.	férőhelyek száma: 40
1103 Budapest, Óhegy u. 48.	férőhelyek száma: 73
1103 Budapest, Gergely u. 85.	férőhelyek száma: 160
1213 Budapest, Tapló u. 1.	férőhelyek száma: 60

Az intézmény folyamatosan aktualizálja a hőségriadó tervét, hőségriadó esetén e szerint járnak el.

Az intézmény passzív épülethűtést hajt végre:

A közösségi terek és szobák átszellőztetése -kerülve a huzatot- a kora reggeli és a késő esti órákban megtörténik. Az udvarok hűtése locsolással történik, amennyiben erre vonatkozóan nincs korlátozás.

A közös helyiségek, irodák hűtése felszerelt klímákkal történik, ami a lakószobák hűtését nem látja el. A szobákban az ágyhoz kötött ellátottnál ventilátor segíti a levegő áramlását. A többi térben árnyékolással, ventilátorok használatával történik a hűtés.

A klímaberendezések felülvizsgálata, szükség esetén bővítése, javítása, az intézményi költségvetés lehetőségeit figyelemmel kísérve történik.

Védőital biztosítása, folyadékhiánytartás egyensúlyban tartása, vékony, jól szellőző ruházat és ágynemű használata, könnyen emészthető étrend, vitaminpótlás idénygyümölcscsel.

Jelenleg az időjárási helyzethez alkalmazkodnak mind az ellátottak, mind a munkavállalók.

A felmerülő problémákat, hőség miatti rendkívüli esetet a Fenntartó felé minden esetben jelentik.

3. Fővárosi Önkormányzat Pesti Úti Idősek Otthona

1173 Budapest, Pesti út 117.	férőhelyek száma: 544
------------------------------	-----------------------

Az intézmény a Hőségriadó tervben foglaltak alapján jár el, mely részletesen tartalmazza a hőségriadó fokozatainak megfelelő eljárásokat, melyet a dolgozók külön kérés nélkül is betartanak.

Nyári időszakban felügyelettel az árnyékolt medence használata biztosított a fennjáró lakók részére.

Folyamatos a kommunikáció a gondozási egységvezetők, az intézmény orvosai és a vezető ápoló között, ha az eset indokolja, a szükséges beavatkozásokat megteszik.

Kiemelt figyelmet fordítanak az ágyban fekvő, illetve demens ellátottakra, valamint a legmelegebb 4. emeleti gondozási egységben élő ellátottakra.

Miben kellene fenntartói segítség?

Problémát jelent, hogy a 4. emelet nagy mértékűen átmelegszik. A gondozási egység folyosóin 1 db klímát tudtak felszerelni a csapott homlokzat miatt, mely nem igazán tudja lehűteni a hatalmas teret. Minden igyekezet, klíma, lehúzott redőnyök és éjszakai folyamatos szellőztetés mellett sem tud lemelegni a hőmérséklet 28 fokról lejjebb, ha átmelegszik a tető.

A többi gondozási egységben is fontos lenne a megfelelő, jobb minőségű hűtés megoldása. Mennyezeti klímára, vagy központi hűtésre lenne szükség.

4. Fővárosi Önkormányzat Alacskai Úti Idősek Otthona

1182 Budapest, Alacskai út 22.	férőhelyek száma: 130
1201 Budapest, Virág Benedek u. 36.	férőhelyek száma: 138
1192 Budapest, Mészáros Lőrinc u. 26.	férőhelyek száma: 50

Az intézmény rendelkezik Hőségriadó intézkedési tervvel, mely részletesen tartalmazza a hőségriadó fogalmát, fokozatait és a különböző fokozatok esetén alkalmazandó teendőket.

Május folyamán áttekintésre és felülvizsgálatra került a Hőségriadó intézkedési terv. Ellenőrzésre, illetve biztosításra került az intézmény székhelyén és telephelyein az elegendő mennyiségű készenléti gyógyszer, folyadék, ventilátor és hűtőszekrény.

Az intézményekben felszerelt légkondicionáló berendezések beltéri egységeinek (hőcserélő, porszűrő) előírás szerinti karbantartása, fertőtlenítése, a szűrők cseréje megtörtént.

Az elmúlt évben 160 db ventilátort vásároltak összintézményi szinten, amelyek beüzemelése minden ellátotti lakószobában megtörtént.

2026. június elseje óta az intézmény minden ellátott és munkavállaló számára biztosítja a plusz folyadékot ásványvíz és limonádé formájában.

Az egészségügyi részlegek feladatköre a gondozottak megfigyelésére, az alábbi szempontok figyelembe vételével történik:

- szobahőmérséklet ellenőrzése, az intézmény helyiségeinek (lakószobák, közösségi terek, irodák) hűtése, éjszakai szellőztetése,
- az ellátottak vitális funkcióinak fokozott ellenőrzése, a zavartság tüneteinek korai felismerése,
- az ellátottak testhőmérsékletének folyamatos ellenőrzése, alacsonyan tartása (zuhanyzás, borogatás),
- pulzusszám, vérnyomás gyakoribb mérése, kiszáradás tüneteinek vizsgálata,
- a fokozott izzadás miatt fokozott folyadékpótlás, a gondozottak folyadékfogyasztásának nyomon követése,
- fekvőbetegek és az ápolási részlegeken az ellátottak fél-egyóránkénti itatása, folyadéklap vezetése,
- fokozottan fel kell hívni az ellátottak figyelmét, hogy akkor is kell folyadékot fogyasztani, ha nem érzik a szomjúságot,
- ágyhoz kötött gondozottak esetében gyakori ágyneműcsere,
- az étrend figyelemmel kísérése (könnyű, sok folyadékot tartalmazó ételek),
- a meleget kísérő ájulásos tünetekre felhívni a gondozottak és a személyzet figyelmét,
- a krónikus betegségben szenvedők (hypertonia, krónikus vese- és májbetegségek, cukorbetegség, stb.) fokozott figyelemmel kísérése,
- az egyes kórképekben alkalmazott gyógyszerek – a hőség miatt kialakuló – hatásváltozásának figyelemmel kísérése (pl.: béta blokkolók, antihisztaminok, antidepresszánsok),
- az elektrolitok ellenőrzése mindazon betegségekben, ahol a fokozott só veszteség kockázati tényezőt jelent,
- a munkabeosztás ésszerű megszervezése, a munkatársak megfelelő pihenésének biztosítása a túlzott megterhelés elkerülése miatt,
- az osztályokon korai szellőztetés, ventilátorok beállítása, korai sötétítés a déli oldalakon,
- megfelelő mennyiségű védőital kiosztása az ápoló-gondozó személyzet és az ellátottak között,
- a közösségi helyiségekben (az ellátottak és a munkavállalók részére) légkondicionáló berendezések üzemeltetése.

A telephelyenként elérhető légkondicionáló egységgel felszerelt helyiségek listája:

Alacska úti székhely: speciális részleg társalgó/ebédlő, földszinten-imaszoba, tornaszoba, emeleti gondozási részleg, foglalkoztató helyiség, irodák, konyhai tálaló/mosogató helyiség, gyógyszerraktár/gyógyszerező helyiség

Virág Benedek utcai telephely: „B” épületek társalgói, „A” épület: földszinti ellátotti étterem, speciális részleg társalgó és folyosó, 1. emeleti irodák, gondozási részleg társalgó, gyógyszerraktár, gyógyszerosztó helyiség, 2. emeleti gondozási részleg társalgó és folyosó, 2. emeleten négy lakószoba

Mészáros Lőrinc utcai telephely: szintenként minden társalgó (3 db), emeleti nővérszoba, és gyógyszerosztó helyiség, orvosi szoba

5. Fővárosi Önkormányzat Gödöllői Idősek Otthona

2100 Gödöllő, Dózsa György út 65.	férőhelyek száma: 192
2100 Gödöllő, Dózsa Gy. Út 65. 8048/2.	férőhelyek száma: 150
1046 Budapest, Béla u. 18.	férőhelyek száma: 30
1046 Budapest, Csokonai u. 38.	férőhelyek száma: 56

A nyári hőségriadók időszakára vonatkozó operatív intézkedéseket az „Eljárásrend rendkívüli időjárás esetére” elnevezésű dokumentum tartalmazza az intézmény vonatkozásában.

A klímás helyiségek listája a székhelyen és telephelyeken, ahol a dolgozók és lakók tudnak klímaberendezés mellett hűsölni:

Székhely:

„A” épület

A-25 – Társalgó (földszint), A-122 – Ebédlő (I. emelet), A-228 – Ebédlő (II. emelet), A227 – Gyógyszerosztó szoba

„C” épület (Pavilonsor)

C-03 – Orvosi rendelő, C-04 – Mentál iroda, C-18 – Tornaterem, C-23 – Medencés társalgó, C- Irodák

Ozory telephely:

Ozory 50 ágyas részleg: A05-A06 – Ebédlő

Ozory 100 ágyas „Demens” részleg: A001 – Közösségi tér, A008 – Étkező, A021 – Étkező, 008 – Kápolna, B001 – Közösségi tér, B008 – Étkező, B021 – Étkező, B023 – Mentál iroda, B024 – Orvosi rendelő

Béla utcai telephely: Ebédlő, I. emeleti társalgó, II. emeleti társalgó

Csokonai utcai telephely: Ebédlő, Társalgó, II. emelet folyosó.

A fekvő betegek ilyen fajta hűsölése nem megoldott, sajnos nem tudják kivinni őket a szobából és az árnyékolás is csak függönnyel oldható meg, ami nem olyan hatékony mint egy redőny/zsalúzia leengedése. Nehéz a kánikulában a fekvő betegek hűtését megoldani, ezért ventilátorokat helyeznek el a lakószobákban, lehetőleg felügyelettel, de ez a megoldás nagy melegben kevésbé hatékony.

Az ideai nyáron a Pavilonsor egy folyosó szakaszán szeretnének fényvisszaverő fóliát felhelyezni, illetve az „A” és „B” gondozási egység közötti külső területen kívánnak egy árnyékolót felhelyezni, hogy az ellátottak lakószobáiba közvetlenül betűző nap erejét csökkentsék. (Ott is van függöny, azonban kevésnek bizonyul.)

Az alábbi ellátotti és munkavállalói védelmi intézkedéseket alkalmazzák:

Ellátottak felvilágosítása, többlet folyadék biztosítása, folyamatos monitorozás különös tekintettel a folyadék pótlásra és ruházat megválasztására. A fekvő szobákban szobánként ventilátor biztosított.

Munkatársak felvilágosítása, védőital, több munkaközi pihenő idő biztosítása, ventilátor biztosítása.

Általános helyzetjelentésként elmondható, hogy az ellátottak védelme prioritással bír az intézményben, hiszen a költségvetésükhöz igazított, folyamatosan bővülő klímatisztálás elsősorban az ellátotti terekben valósult meg, minden gondozási egységben van „hűsítő pont” kialakítva. Ebben a tekintetben az Ozory Ház telephelyen élő ellátottak vannak a legjobb helyzetben, mivel az új beruházás keretében az épített környezet kialakítása során az árnyékolás, klímatisztálás már kiemelt szempontként érvényesülhetett.

A klímatisztált közösségi tereket természetesen a munkatársak is igénybe vehetik egy-egy kis pihenésre, azonban munkavégzési helyük rendkívüli hőség ideje alatt nagy megterhelést jelent számukra.

Miben kellene fenntartói segítség?

A mosoda, főzőkonyha, raktár, nővérszobák klímával való felszerelése, a lakószobák hatékonyabb árnyékolásának megoldása (sötétítő függöny helyett zsalúzia – mint az Ozory demens részlegen) egyre sürgetőbb, ebben kéri a Fenntartó támogatását.

Megoldásként biztosítottak sötétítőket, ventilátorokat ezekben a terekben is, de ezek a nagy melegben nem kellően hatékonyak.

6. Fővárosi Önkormányzat Vámosmikolai Idősek Otthona

2635 Vámosmikola, Ipolysági út 9-11. férőhelyek száma: 150

2025 Visegrád-Szentgyörgypusztá, Mogyoróhegy u. 10. férőhelyek száma: 95

Az intézmény mindkét telephelyén az érvényben lévő Hőségriadó Terv alapján végzik a munkatársak az ilyen időszakban szükséges feladatokat. A vezetők, az intézmény bejárása során különös figyelmet fordítottak ezen feladatok ellátásának, a szükséges tárgyi és személyi feltételek meglétének ellenőrzésére, továbbá a lakók igényeinek, észrevételeinek meghallgatására.

Általánosságban elmondható, hogy a lakók a meleget jól viselik, az intézmény megfelelően tudja biztosítani számukra a szükséges odafigyelést, védelmet.

A székhelyen és telephelyen egyaránt biztosított valamennyi lakó számára olyan helyiség, mely légkondicionált, de ezeket egyelőre csak elvétve veszik igénybe.

A fekvőbetegek olyan épületekben élnek, melyek a kinti rekkenő hőség ellenére is elfogadható hőmérsékletet biztosítanak. Vámosmikolán a "B" és "C" épületek korábbi laktanya épületek vastag falakkal rendelkeznek. Az "A" épület könyvtárhelyisége légkondicionált.

Visegrádon a közvetlenül az intézmény mögött magasodó, erdővel borított hegy jelentős árnyékolást biztosít, illetve az udvaron is több természetes és mesterséges árnyékolás segíti a lakók felfrissülését. Minden épületben klímaberendezés lett felszerelve, kivéve az „A” épület földszinti fekvő részleget. Mivel nem éri közvetlen napsütés, így klíma nélkül is megfelelő a hőmérséklet, amit naponta többször ellenőriznek. Amennyiben egy hosszantartó hőség miatt átmelegszik az épület és az említett részleget is hűteni kell, úgy a mobil klíma működtetését biztosítják.

Az alábbi tevékenységek / eszközök segítik a hőség átvészelését:

Naponta többszöri:

- zuhanyozás langyos vízzel,
- citromos víz/(csipet sóval) adása,
- szellős öltözet,
- sötétítés az ablakokon,
- ventilátorok elhelyezése,
- mindkét intézményben kútról történő locsolással a járőfelületek hűsítése,
- vizes törölköző a lakók és dolgozóink nyakán,
- az intézmény elhagyását csak sürgős/indokolt esetben javasolják,
- árnyékolás az udvaron.

Jelen helyzetben képes az intézmény megfelelő színvonalú ellátást és biztonságot nyújtani a lakók és dolgozók számára.

7. Fővárosi Önkormányzat Kútvölgyi Úti Idősek Otthona

1125 Budapest, Kútvölgyi út 20-22. férőhelyek száma: 135

1031 Budapest, Ányos u. 3. férőhelyek száma: 75

1124 Budapest, Mártonhegyi út 53-57. férőhelyek száma: 56

- Az intézmény székhelyén és a telephelyein is a közös helyiségek (ebédlők, társalgók) mindenhol légkondicionáltak, melyek naponta 9- 21 óra között folyamatosan kellemes hőmérsékletet biztosítanak.
- Az irodák és a nővérpihenők, az orvosi szobák, valamint a telephelyek tálalókonyhái, a székhelyen lévő főzőkonyha és a földszinti ápolási szobák is rendelkeznek légkondicionáló berendezéssel, melyek működését a dolgozók szabályozzák.
- Ezek mellett egyre több lakó használ mobil, vagy split klímát, akinek nincs, ott a ventilátorok mozgatják a levegőt.
- Az ágyhoz kötött lakókat a kora reggeli és a késő délutáni időszakban ágyval együtt kitolják a közvetlen kertkapcsolatos szobákból a levegőre, így levegőztetik őket a kertben, de kerekesszékekben a nővér a klimatizált közös helyiségekbe is kitolja őket naponta többször, ha szükséges. Ott, ahol ez nem megoldott, ott a ventilátorok, a sötétítő és árnyékolók használata, a fokozott locsolás és a naponta többszöri hűsítő fürdetés, vagy mosdatás segíti lehűteni a lakókat a hőségben.

A lakók a hőséget a megtett intézkedések és a fokozott nővéri felügyelet mellett jól szokták viselni, együttműködők. Hőség, vagy annak következménye miatt eddig senki nem száradt ki, nem lett rosszul, vagy nem került fekvőbetegellátó intézménybe.

Az otthonban dolgozó munkatársak részére biztosítanak védőitalként citromos teát, vagy limonádét, ballonos vizet és felváltva az óránkénti 15 perc pihenőidőt.

Az intézmény a Hőségriadó tervnek megfelelően reagál a hőségriadókra, és minden esetben, a prevencióra helyezik a hangsúlyt:

- Az intézményben lakók részére tájékoztatást nyújtanak a rendkívüli meleg időjárás okozta esetleges következményekről. Az erről szóló tájékoztató plakátot kifüggesztik.
- A megfelelő mennyiségű folyadék fogyasztásának érdekében egész nyáron óránként citromos teát szolgálnak fel.
- Megkéri az intézmény lakóit, hogy lehetőség szerint a legmelegebb napokban ne hagyják el az otthont, a különböző szakorvosi vizsgálatokra is csak sürgős esetben és gondozó kíséretében menjenek.
- Lehetőség szerint a lakrészekben tartózkodjanak, megerőltető mozgást ne végezzenek. Az intézményekben lévő társalgók klimatizáltak, a szabadidős programokat ezekben tartják.
- Felhívják a lakók figyelmét az árnyékolók használatára, éjjeli szellőztetésre.
- Bevezetik a hőségriadóra vonatkozó „krízis étlapot”, amely szerint megnövelik a gyümölcsadagokat és leveseket, valamint a melegre való tekintettel kerülnek a nehezebb, magyaros ételek készítését.
- Az időseket folyamatosan figyelmeztetik a napi 3-4 liter folyadék elfogyasztására és arra, hogy öltözzenek szellős, könnyű ruhába, és a szabadban napközben széles karimájú kalapot viseljenek. Többször zuhanyozzanak, a fekvőbetegeket a nővér többször lemosdatja.
- A fekvő betegek, illetve a veszélyeztetettek itatását a szakszemélyzet fokozottan ellenőrzi.
- Gyakrabban cserélik az ágyneműt.
- Megszervezik az orvosaik 24 órás telefonos ügyeletét és a dolgozói telefonos ügyeletet szükség esetén behívás céljából.
- Badellákba tartalék vízkészletet biztosítanak.
- Fokozott figyelmet fordítanak a bétablokkolót, antihisztamint és antidepresszánsokat szedő lakók állapotára.
- A műszaki csoport biztosítja az épületek folyamatos szellőztetését, a berendezések működését. Elkészíti a Riadóláncot.
- A klimatizált helyiségekben napközben folyamatos a légkondicionálók működése.
- A teraszok előtt napközben és éjszaka is locsolással enyhítik a forróságot.

A meglévőknél túli, új intézkedéseket 2026 évre nem terveznek bevezetni, mivel a hosszú évek hőségriadós intézkedéseinek tapasztalata azt mutatja, hogy ezekkel sikerül érezhetően csökkenteni a hőség okozta terhelést mind a lakók, mind a dolgozók tekintetében.

Miben kellene fenntartói segítség?

Az intézmény hosszabb távú tervei között szerepel, hogy a színhelyen már megvalósult formában a telephelyeken is bővítsék a lakrészek klimatizáltságát, legalább azokban a szobákban, ahol kifejezetten ágyhoz kötött, nehezen mozgatható lakókat gondoznak.

A megnövekedett klímaberendezés használat nagy mértékben megterheli az amúgy is elavult elektromos hálózatot, ennek érdekében a Kútvolgyi út elektromos hálózat mielőbbi felújítása szükséges.

Tönkrement a színhelyen az 1982-ben telepített aggregátor, amire áramkimaradás esetén nagy szükségük lenne.

8. Fővárosi Önkormányzat Gyulai Idősek Otthona

5701 Gyula, Vértanúk útja 1-5.

férőhelyek száma: 400

Jelenleg folyamatban van az Intézkedési terv rendkívüli időjárás kapcsán intézményi dokumentum felülvizsgálata, a szükséges módosítások elkészítésnek határideje: 2026.06.19. A terv összhangban van a Belügyminisztérium által kiadott Protokollal a vörös kód kiadásával összefüggő feladatokról, az Ajánlás Szociális Intézmények Számára – Hőségriasztással kapcsolatban dokumentummal, valamint a kapcsolódó jogszabályokkal.

Az intézkedési tervben feltüntetett konkrét feladatok végrehajtásához szükséges eszközök műszaki állapotának ellenőrzése folyamatban van.

Szakmai értekezlet tervezett időpontja 2026.06.23. – melyen áttekintésre kerülnek a konkrét feladatok az esetleges hőségriadóra való felkészüléssel kapcsolatban.

A terv összhangban van a Belügyminisztérium által kiadott Protokollal a vörös kód kiadásával összefüggő feladatokról, az Ajánlás Szociális Intézmények Számára – Hőségriasztással kapcsolatban dokumentummal, valamint a kapcsolódó jogszabályokkal.

Az intézményben megtörtént azon helyiségek kijelölése, ahol a dolgozók és lakók tudnak klímaberendezés mellett hűsölni.

Dolgozók védelmére biztosított klimatizált helyiségek: intézményvezetői iroda, rendelő, gazdasági vezetői iroda, ételmezei-vezetői iroda, mosoda, szociális és mentálhigiénés csoportszoba.

Lakók védelmére biztosított klimatizált helyiségek: mobil klímák elhelyezése a gondozási egységek folyosóján, illetve a közösségi helyiségekben biztosított. Az új épületrészben minden szint beépített klímaberendezéssel működik. A fekvőbetegek esetében törekszenek a lakószobákba mobil klímát elhelyezni.

Az alábbi ellátotti és munkavállalói védelmi intézkedéseket alkalmazzák az intézményben:

A gondozási egységekben élők számára:

- Folyamatos folyadékpótlás (ásványvíz, limonádé, rostos üdítő, keserű tea, ice-tea), azaz óránként az ellátottakat megítatják. Minden gondozási egységben kijelölik a folyadékpótlás beviteléhez felelős személyt.
- A lakószobák éjszakai szellőztetése, napközben minden szobában ventilátor és levegőpárásító működtetése, a dél körüli és kora délutáni órákban a lakószobák besötétítése, a rendelkezésre álló mobilklímák működtetése,
- az ellátottakra könnyű, szellős, világos, pamut és természetes anyagú ruhák adása, a fürdetések, langyos vizes tusolások számának emelése, hideg vagy langyos víz engedése a csuklóra, alkarra és a lábra,
- a betegágyakból a nylon alapú matracvédő huzatok eltávolítása, illetve paplanhuzattal történő éjszakai takarózás,
- orvosi felülvizsgálat a vízajtó gyógyszereket szedő kardiovaszkuláris betegségben szenvedőknél,
- ásványvíz adagoló készülék folyamatos üzemeltetése az aulában,
- ellátottak felvilágosítása a folyadékpótlás, a megfelelő ruházat jelentőségéről, a szabadban tartózkodás módjairól (lehetőleg 11.00-15.00 óra között kerüljék a napon való tartózkodást),
- kora reggeli és esti órákban az ellátottak udvarra történő lekísérése, kerekesszékekben történő levitele.

Munkavállalók védelmére:

- óránként tízperces pihenőidő beiktatása a klimatizált helyiségekben,
- tusolási lehetőség /akár többször/ igénybevétele napközben,
- ásványvíz adagoló készülék folyamatos üzemeltetése az aulában,
- 14-16 C° hőmérsékletű folyadék fogyasztása,
- figyelemfelhívás a koffeintartalmú és a cukortartalmú szénsavas üdítőitalok csökkentésére a vízajtó hatás miatt,
- nagytakarítás, ablakpucolás stb. előirányzott fizikai tevékenység átcsoportosítása hűvösebb napokra.

Az intézmény egészére vonatkozó prevenció:

- az ételmezei raktárában szénsavmentes ásványvíz (tartalék vízkészlet), ice tea, illetve limonádé elkészítéséhez szükséges hozzávalók tárolása,
- krízis-étlap készítése, étrendváltás és magas víztartalmú gyümölcsök fogyasztásának biztosítása,
- az intézmény udvarának locsolása a kora reggeli és késő délutáni órákban,
- az udvaron található 2 db páraparu működtetése,
- megfelelő mennyiségű gyógyszerkészlet biztosítása,
- járványveszély kialakulásának megelőzése.

Tervezett új intézkedések:

Az idén a munkavállalók számára ásványvíz adagoló készülék folyamatos üzemeltetését tervezik minden részlegen és az aulában, melyen a víz hőfoka állítható (korábban palackozott ásványvizet kaptak).

Az intézmény udvarán a napernyővel, napvitorlával fedett kiülők számát szeretnék növelni – az ellátottak megóvása a tűző nap okozta egészségkárosodástól.

Fekvőbeteg ellátottak védelmének érdekében további mobil klímákat vásárolnak.

Egyelőre nincs olyan probléma, melynek rendezését intézményi szinten ne tudnánk megoldani.

9. Fővárosi Önkormányzat Szombathelyi Idősek Otthona

9700 Szombathely, VI. Bogáti út 72. férőhelyek száma: 140
8353 Polgárdi-Ipartelepek, Somlyói út 2. férőhelyek száma: 165

Az intézményben hőségriadó esetén a „Rendkívüli események szabályzata” az irányadó, az alapján járnak el. Az eddigi intézkedések hatékonyak bizonyultak, újak bevezetését nem tervezik.

A székhelyen és telephelyen is rendelkezésre állnak hűvös, klimatizált, sötétíthető helyiségek.

Székhely: Nagykastély lakószobái, Pávilon épületében 4 szobában, irodák.

Telephelyen klimatizált helyiség: 2 társalgó, illetve az étterem.

A megtett intézkedések rövid összefoglalása:

- Lakók, munkavállalók felvilágosítása a magas környezeti hőmérséklet veszélyeire.
- Lakók segítése, motiválása a napi többszöri tusolásra.
- Forszírozott folyadékbevitel.
- Naponta több alkalommal helyiségek, lakószobák felmosása.
- Megfelelő szellőztetés, árnyékolás.
- A szabadban tartózkodás javasolt időintervallumban történő betartatása.
- Megfelelő ételek (magas folyadéktartalmú gyümölcsök, levesek) biztosítása.
- Szellős munkaruházat biztosítása a munkavállalóknak.
- Munkaközi szünetekben tusolási, átöltözési lehetőség biztosítása a munkavállalók részére.

A Hőségriadó terv maradéktalan betartása esetén a lakók állapotában változást nem észleltek, ritkán előfordult 1-1 alacsony vérnyomás.

Az eddigi évek tapasztalata alapján fennakadás nem volt észlelhető.

10. Fővárosi Önkormányzat Kamaraerdei Úti Idősek Otthona

1112 Budapest, Kamaraerdei út 16. férőhelyek száma: 400

1112 Budapest, Rupphegyi út 7. férőhelyek száma: 132

1115 Budapest, Bánk bán u. 12-20. férőhelyek száma: 120

A székhelyintézményben az alábbi helyiségekben található klímaberendezés:

„A” épület: 4. emeleti társalgóban és étkezőben, földszinti társalgóban, (össz.: 3 db) „B” épület: szintenként a társalgó helyiségekben (2 db), foglalkoztató helyiségben (1 db), „Gyógyszerraktár helyiségben 1 db, „C” épület: 1 db, Mosoda: 1 db, Élelmezés/étterem: 1 db, Konyha: 7 db, Büfé épülete: 1 db, Porta: 1 db.

A telephelyeken az alábbi helyiségekben található klímaberendezés:

Rupphegyi úti telephely: minden folyosón, a 4. emeleti közösségi térben és a gyógyszerraktárban, orvosi szobában (össz.: 10 db),

Bánk bán utcai telephely: minden emelet társalgójában, a földszinti ebédlőben, a mosodában és a gyógyszerraktárban (össz.: 8 db).

A fekvőbetegek esetében a kora reggeli és késő esti átszellőztetés mellett napközben sötétítő függönyök használatával csökkentik a napközbeni hőmérsékletet.

A székhelyintézményben az A” épület előtt és a „C” épület előtt a tóparton, a telephelyeken az udvaron van feltelepítve párapapu, összesen 4 db.

Az intézményben ventilátorok is kiosztásra kerültek: 40 db.

Ezen felül a „D” épületben 4 db ágyneművel ellátott tábori ágyat biztosítanak, hogy a hőségriadó időtartama alatt az utcáról betérő hajléktalan emberek lepihenhessenek.

A 2024-es évi intézményi Hőségriadó terv dokumentumban foglaltak alapján járnak el, intézkedések pl.: tájékoztató plakát kihelyezése, hőségriadó-lánc, fokozott folyadékpótlás, védőital elrendelése és biztosítása, tájékoztatás (hangosbemondón keresztül és írásban faliújságokon és a bejáratú ajtókon) stb.

A rendkívüli magas hőmérséklet hatására az ellátottak ki vannak téve a kiszáradás kockázatának), illetve az ilyenkor fellépő hypotóniának, ami növelheti a baleset kockázatát is. Ezért elsődleges szempont a bő folyadékfogyasztás biztosítása.

Miben kellene fenntartói segítség?

További klímaberendezések beszerzésére lenne szükségük, mivel az idős emberek megváltozott hőháztartása miatt fontos az állandó ideális hőmérséklet biztosítása.

11. Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei (a továbbiakban: BMSZKI)

A BMSZKI a hőség- és UV-védelemre önálló intézkedési tervvel rendelkezik, 2026. évben is ennek az intézkedési tervnek megfelelően készülnek a nyári időszakra.

A tervben foglaltakon túl az alábbi protokoll érvényes a BMSZKI telephelyein hőségriadó esetén:

1. Minden olyan telephelyen, ahol az adott napszakban a normál beosztás szerint is van dolgozó kolléga (ideértve az átmeneti szállókat is) minden, a hőség elől betérő vagy beszállított hajléktalan élethelyzetű embert a szükséges ideig befogadják, számára pihenési lehetőséget, valamint a kiszáradás megelőzése érdekében folyadékot biztosítanak, szükség esetén egészségügyi ellátáshoz juttatják.
2. Lehetőleg kerülni kell a szabadban tartózkodást (különösen 11-15 óra között), ez fokozottan érvényes a gyerekekre (családok átmenti otthonaiban), az utcai szolgálat dolgozóira és a fizikai dolgozókra, erre folyamatosan felhívják a figyelmet.
3. Elegendő, elérhető víz biztosítása az ügyfelek és kollégák számára egyaránt.
4. Megfelelő pihenőidők betartása.

A BMSZKI székhelyintézményében és telephelyein legalább 1 db olyan klímaberendezés biztosított, amely az ügyfelek közösségi terében található.

Kelt: Budapest, 2026. 06. 10.

